

A

1313

11.

1963

FOTO

N.R.

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTAR

AKADEMIAI LEVÉLTAR

1880

KÉZIRATOK

A M. Tud. Akadémia Archaológiai Bizottságának.

A II. Országgyűlés múlt évi december 14-én tartott ülésénél előterjesztés az Archaológiai Bizottság 1880-ik évi költségvetéséről, és oly módon hozzájárulással kérték az örmény nyelvű, hogy az Országgyűlés az Archaológiai Értesítő munkájához havi 600 forintnak töltésével, és továbbá az Arch. Értesítő évi munkájához 32 forintból 30-ra, a Monumentális évi munkájához 41 forintból 40-re csökkentésével javasolja.

A múlt évi december 22-én tartott ülésénél az örmény nyelvű előterjesztését tudomásul véve, és elhatározta, hogy az Archaológiai Bizottság részére, 5000 forint az 1880-ik évi költségvetésben, 5000 forintnak előirányozását fogja kérni.
Budapest 1879 dec. 31-én.

79

$\frac{1}{1880.}$

3

12

12

Nagyméltóságú Akadémiai Elnökség!

A Károlyi alapozó sarkozó ingatlan birtok és jövedelme kéze-
lőse tárgyában hoztam intézet nagybecsű levelére van
prencsim tisztelettel követhetőleg válafozni.

A birtok évi jövedelméből megkalkulva az
öfvegerővel szülő J. A. B. takarékpénztári Könyves-
kötet tegnapi napon lezártam, azokat az arrol for-
rásokat, s f. alatt idezart, kimutatás mellett van
prencsim ide mellékelni.

Egybevárt az 1876 és 1877 évi számadáca-
imra az Akadémiai ügyész ur által tett ére-
vételekre a Kellő felvilágosításokat, - valamint
az 1879 évi számadásomat, igem rövid idő alatt
beszeressem melafthasatlan közelességemmel
sartom.

A Kisbányászati ingatlan birtok bérlése
a múlt évi Október 1° napján lejárván, ex irán-
si jelentésem az Akadémiai ügyész urnak jö-
leve beszeressem, felkérnök, az e tárgyban
intézkedésre, - azonban válafozt, nem kapván
a birtok gyakran susalozásból, hogy a belöveste-
ret öfvi feántással mit, tevök legfennek, s addig

miq valami biztosat nem tudnak. az Octoberi anga-
riát, sem akarván fixálni, melyre az adóvégre-
hajtással belövetelése követelésében nagy
szükségem volt, - így történt, hogy November 1⁴⁰/₃
napján a bérlőt nálam megjelenve, a lejárt
bérlés egyideiglenes biztosító irással felsőbb helyen
jövöhagyás reményében egyévre meghosszabbi-
tossam, - azóta pedig a bérlőkkel nem érintkezve,
az új bérlésről végleges és határozott jelentést nem
kaphatok, - azonban ezt is az új angaria fixálás
alkalmával velük érintve, az új szerződés jövé-
hagyás is megerősítés végett becsorjáztam.

Mely kifejelesen kifejezése mellett va-
gyok S. a. Ujhely, 1880 évi Januárius 1^{én}

Nagyméltóságoknak

elváras polgája
Meröfyllenyhöz

1/1880

IRODALMI JELENTÉS.

NYSMERETES, hogy *Símor János* esztergomi bibornok-érsek, Magyarország hercegprimása ö eminenciájának fejedelmi bőkezűségéből egy fényes és irodalmunkban nagyfontosságú díszmunka jelent meg a napokban ily cím alatt: *Történelmi, műirodalmi és okmánytári részletek az Esztergomi főegyház kincstárából* — *Geschichtliches, Beschreibendes und Urkundliches aus dem Graner Domschatze*, 55 fényképi táblából álló atlaszszal. Azonban e műnek mindössze csekély számú példányait csak a legnevezetesebb bel- és külföldi könyvtárak s néhány szakférfiú nyerte ajándékképen, s könyvkereskedésbe nem bocsátották. Hogy a bel- és külföldi műtörténészek, műkedvelők és műiparosok, kikre nézve a XI–XIX. század ötvös- és szövőipar termékeiből megbecsülhetetlen gazdag anyagkészletet tartalmaz e munka, aránylag jutányosan megszerezhessék a fényképi másolatokat: alúlirott kiadó elhatároztam azokat magyar és francia nyelven irt magyarázó szöveg kíséretében

AZ ESZTERGOMI FŐEGYHÁZ KINCSTÁRA

Trésor de l'église métropolitaine d'Esztergom

cím alatt, füzetenként közzétenni.

Kiadványom két részből: mintegy 8–10 diszes 4-edrétű ívnyi vastag velin-papírra nyomott szövegből és 55 hasonló carton-lapokra húzott fényképből álland, melyek ugyanazon nagyságú műfelvételekben tüntetik föl a kincstár műdarabjait (közép- és újabbkori zománczozott arany és ezüst egyházi ötvösművek, régi és újabb szövetű öltönyök, codexek s egyéb paramentumok), a melyekben az ő eminenciája által kiadott munkához vannak mellékelve.

A szöveg megírására sikerült egy e nemben ismert tollú szakférfiút, dr. Czobor Béla urat, a budapesti tudomány-egyetemen a keresztény mű-archaeologia magántanárát, múzeumi segédört s az *Egyházművészeti lap* szerkesztőjét megnyernem, ki a műtárgyak magyarázó szövegén kívül, bevezetés gyanánt, egy önálló tanulmányban a hazai egyházi műkincsekről fog értekezni, hogy a külföldi szakférfiak Magyarország középkori ötvös-és egyéb műipari viszonyairól általán tájékozást nyerjenek.

Az egész munka öt — 11 fényképi táblából és szövegből álló — füzetre osztva, füzetenkint 10 osztr. ért. frtért rendelhető meg alúlirott kiadónál. Megjegyzem, miszerint az I. füzet megrendelése a többi 4 füzetre is kiterjedő kötelezettséggel jár.

Végül kérem a t. megrendelőket, hogy legalább jövő januarius hó 31-dikéig bezárólag alúlirottnál (Esztergom) jelentkezni sziveskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt magamat eleve tájékozhasam, annál is inkább, mert az első füzetet már jövő februarius hó elején szétküldeni óhajtom.

Esztergom, 1880. december 28.

Beszédes Sándor, fényképész,

kiadó.

AVIS LITTÉRAIRE

L EST bien connu qu'il vient de paraître ces jours-ci, grâce à la générosité de Son Éminence le Cardinal-Archevêque Mgr *Jean Simor*, Primat de Hongrie, une œuvre de grand luxe, contenant 55 planches photographiées et portant ce titre: *Történelmi, műirodalmi és okmánytári részletek az esztergomi főegyház kincstárából* — *Geschichtliches, Beschreibendes und Urkundliches aus dem Graner Domschatze* — *Données historiques, archéologiques et diplomatiques du Trésor de l'église métropolitaine d'Esztergom*. Les exemplaires de cet ouvrage, tiré en très-petit nombre, n'ont pas été mis en librairie; ils ont été seulement distribués gracieusement aux bibliothèques du pays et de l'étranger, et à quelques rares érudits. Pour permettre aux archéologues, aux amateurs et aux artistes du pays et de l'étranger de pouvoir acquérir, à un prix relativement modéré, les riches matériaux des copies photographiques des objets d'orfèvrerie et des tissus du XIme jusqu'au XIXme siècle, l'éditeur soussigné publiera les planches photographiées, avec un commentaire archéologique en hongrois et en français, sous le titre:

Trésor de l'église métropolitaine d'Esztergom

AZ ESZTERGOMI FŐEGYHÁZ KINCSTÁRA

Cette publication se composera de deux parties: le texte de huit à dix feuilles in-4°, en papier velin, et 55 planches photographiques cartonnées (contenant des fac-simile d'objets d'art émaillés en or et en argent, chasubles, codes, et autres *paramenta* du Moyen-Age et des temps modernes). — le tout dans le format de la publication de Son Éminence le Cardinal-Primat.

2

3

Le texte sera l'œuvre d'un archéologue bien connu, M. le docteur abbé *Bela Czobor*, agrégé à l'Université de Budapest, premier conservateur-adjoint du Musée des Antiquités, et rédacteur de la revue *Egyházművészeti lap (Revue de l'Art chrétien)*. M. Czobor donnera, en outre du commentaire, une Introduction scientifique sur les trésors d'art des églises hongroises du Moyen-Age. Une œuvre de ce genre sur les monuments ecclésiastiques de la Hongrie n'a encore paru ni en français ni en aucune langue étrangère.

L'œuvre entière comptera cinq livraisons, contenant chacune, en dehors du texte, onze planches photographiées. Le prix de chacune de ces livraisons sera de 10 florins v. a. (22 francs). L'abonnement ne s'acceptera que pour l'ouvrage en son entier, mais le prix sera payé par chaque livraison reçue.

Les souscripteurs sont priés d'adresser leurs demandes à l'éditeur sous-signé, qui les recevra jusqu'au 31 janvier de l'année prochaine, la première livraison devant paraître dans la première moitié du mois de février.

Esztergom (Hongrie), le 28 décembre 1880

Alexandre Beszédes, photographe,
éditeur

Érl. jan. 3. 1880.

2.

3

2

Teljesítés módj. leírásokról. Közösség!

Tízdeleket alólírást van részeseim a múlt nyáron a kért
Közösség megírásában és az Akadémia anyagi segítségével
elutaltatott földtani tanulmányaim előmeneteléről rövid
előzetes jelentésben számolt be.

A múlt nyáron legelőször is Kézdivászló Katolikus
Közlelki Környékén kész földtani tanulmányaimat,
mire kiértem a Kézdivászló erdőmérnök irodájában
készen állt a szükséges anyagok és felvételre fordított.
Ezen körülmények között a Kézdivászló környékén
Kézdivászló környékén kész földtani tanulmányaimat,
mire kiértem a Kézdivászló erdőmérnök irodájában
készen állt a szükséges anyagok és felvételre fordított.
Ezen körülmények között a Kézdivászló környékén
Kézdivászló környékén kész földtani tanulmányaimat,
mire kiértem a Kézdivászló erdőmérnök irodájában
készen állt a szükséges anyagok és felvételre fordított.

A jelen tanulmányok készítését azóta hozzászólta a gazdag
közvetlen földtani utazások, a melyek azonban kórosan
folytattam. A múlt év végén ezen munkálkodásom köze-
lítettül erélytelően ide utartam, 8 nap óta a múlt föld-
tani iránt érdeklődő Dr. Hofman barát, főgeológus és Hantken Alkotás
igazgató úrakkal közös közreműködésével folytatott közvetlen
összeállítását és megkísérelését.

Tanulmányaim befejezése előtt azonban a jelen és folytatás
is kell még földtani utazásokat tennem Erdélyben, névleg
Vágyórévben kórosan kell közelemből egyeztetni az ottani
gyűjteményekben földtani anyagokat állományok, má-
részint a környékén fellelhető a Kézdivászló környékén kész földtani tanul-

mányorása végett, továbbá Endely csatinyugoti részbe
is több ponton kiáll még a viszonyokat a helyszínen és
melmányorom.

Csatin mindereu itt jelzett előmunkálataok befajerise
után láthatok hogy keverett munkáinak meziraiakok,
és úgy reménytem, hogy a jelen év végén kérem be is
nyújthatom majd a k. Bizottágnak.

Mikor ezeket jelenteni kötetelengemnek tartottam,
együttal kitalált közzévetet mondtok a múlt évben
nyújtotott anyagi támogatásért és a belső helyzetté
bizodalomért, melynek megfelelően teljes erőmből meg
tehetően igyekedni fogok.

A m. tud. Akademia felint. math. term. b. Bizottágnak

Budapest 1880 évi január hó 3. án

aláíratott helygája
Dr. Voch Antal,
egyet. tanár

M. D.

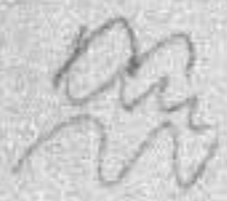
1880 5

et m. lnd. Academia Scientiarum
math. Sem. lnd. Bizottrigianak.

D. Koch Rudol. esset. lauar

etolegi jeterdore

et milt iaken a Academia regaje
reiserat etvillatit jeterdore lauar
mangaral etvenerdore

3/
1880

Nagyméltóságú akadémiai Elnökség!

Szerencsés levein tudomást nyerhetni arról, miszerint a mélyen tisztelt Magyar Tud. Akadémiánál a könyvtárszolgai állomás üresedésbe jött, s legfőbb ahajmat képervein ezen hely elnyerése; hátor vagyok mely aláráttal folyamodni a Nagyméltóságú Elnökséghez: kegyeskegyék ezen állomásra engem kinevezni, hátor levein e tekintetben hivatkozni mely tisztelettel másolatban ide csatolt keresetlevelem, és katonai szabadságlevelem. úgy hasonlóképen 9. évi szolgálati bizonyítványomra, melyek - mint reményleni hátorokodom-egyelőre is tanuskodni fognak becsületességem és szorgalmamról, mit egyébiránt aláráttos kérisemnek legkegyesebb meghallgatása és engedélyezése esetén, legnagyobb törekvésem és igyekvészem lesz folyton tényleg is bebizonyítani, s ez által a Nagyméltóságú Elnökség és a mélyen tisztelt Akadémiának magas megelégedését a magam számára kinyerhetni.

Midőn aláráttos kérisemet - kegyes figyelembevétel végett ajánlván, - ismételtten

mely aláírással megújítani bátor volnék:

vagyok a legmélyebb hódolat teljes
tiszteléssel

a Nagyméltóságú akadémiai Elnökségnek

Budapest 1880 Január hó 3^{án}

legáláratos szolgálója

Richling Ferenc.

Itt mélyen tisztelt

Magyar Tudományos
Akadémia

Nagyméltóságú Elnök
sége

Budapesten.

Legelőzatosabb folyamod-
vánja

Richling Ferencnek

melyben az üresedés-
bejött könyvtárnolgai
álmásra való kegyes
kineveztetéséért alá-
zatosan folyamodik.

3/a
1880

3. dar. meléglettel.

Nagyvilágos
Kerkapólyi Károly r. tag usnak
Pz. Papett 1880 január 13^{án}

Nagyvilágos ur!

A II. Osztály feje-
mező 10^{ei} tartott érte-
kezésében tudomásul
vevén azt, hogy a Sztro-
kay ingatlanra f. m. u. l.
cs. végző csak két m. u.
pályával, mely minthet-
et állami tulajdon-
osi természetű és
foglalásával kapcsolatos,
Nagyvilágossal, és Kerkapólyi
Gyula r. tag usnak közbe-
fel véleményes bírálat
megadására.

Miköz a két pálya-
m. u. l. tárgyalás az
en. áll. kerületi magam-
nézetű ismétlésén,
felkerem egyúttal, hogy
annak idején a kerület-
beli Kerkapólyi usnak
mint bírálati tartással
körlem, és tekintettel az
aktuális nagyvilágos
személyre, bírálatát leg-
feljebb feje február vé-

T Nagyvilágossal
kötelezem, és

jeij az oroklyhor jittal₂
ni. Neppethedjok

Or alkatamal van
szereuseim assul is cote.
sileis, hoeg a Fay-juta.
Lomra pajuto espeden
palyanni Kaula Gyula v.
tagus kerivel van, ki
ast Nagymeltas agadnak,
mint ezen utobbi munkai
ra is felkent biralokat
rovid ido mulva kerhez
jittadai fogja.

Π.σ.

1880:22.σ2. I. ✓

4/1880

Nagyméltóságu Gyöf s akadémiai dnök ür!

Kegyelmes Uram!

Néhai Amizoni Károly hagyatéka tárgyában f. é.
február 17-én tartott tárgyalásról felvett jegyző,
könyvet, mely szerint p. annak 10 és 11. lapján / egy.
felől a hagyatéki ház ^{nek} Amizoni Károly által ala-
pított Országos magyar nőnevelő intézet nevére le-
endő átiratásának telekkönyvi keresztyélvételnek
azon tárgyalások befejeztével, és azok eredményéhez
képest leszen eszközölhető, melyek a hagyományo-
zással kapcsolatos jogok s érdekek végleges megálla-
pítása s a különböző korlátozások biztosítása te-
kiütetéből a közoktatási miniszterrel lenne-
nek indítandók; - más felől pedig a közokta-
tási miniszter Képviselőtében megjelent köte-
alapítványi ügyész szükségesnek tartom, hogy
az alapítólevél elkészítése s az alapítvány
céljainak megállapítása az Akadémiával
megéjtessék; van szerencsém Excellenciádnak
oly igénytelen nézettel / a. idezárva bemutatni,
hogy feleslegesnek tartom, a létesítendő intézet
tulajdon jogának bizonyos az igazgató tanács al-
tal is m. hó 21. tartott ülésében határozottá e-
melt korlátozásokkal a hagyatéki házra leen-
dő bekebelezése iránt tárgyalásokba bocsátkozni
a közoktatási miniszterrel; Ki végrendeletén
egy csak arra kéretett fel, hogy az intézet kü-
lönös

önös figyelmére és pártfogásra méltassa, s
abban a szükséges tanító erőket legjobb
belátása szerint alkalmazza; - Következéleg
annak figyelmére és pártfogására egyedül a szük-
séges tanító erők alkalmazására szoritkozok, és
csak annyiban terjed ki közvetve az intézet
tulajdonjogának biztosítására is, a mennyiben
az ország érdekében áll egy magyar nőnevelő
intézet létesítése és fenntartása. - Úgy szinte
feleslegesen tartom egy alapító-levél készit-
ését s az alapítóány céljainak megállapí-
tását - mivel az alapítólevél csak a végren-
deleten alapulhat, mely azt teljesen rögzít-
de másrészt bizonytalan is: kivel állítas-
sék ki az alapítólevél? - az alapítóány cél-
jai pedig a végrendeletben meg vannak ál-
lapítva, tehát azokat újra megállapítani nem
szükséges. -

Elegendőnek tartom, ha az igazgató ta-
nács által határozottá emelt elnöki nyilat-
kozat a közoktatási miniszter hozzájárulása-
val - jegyzőkönyvbe vétetvén, ennek alapján
s az abban kikötött korlátozással a létesít-
endő intézet tulajdonjogának bekebelezése
mielőbb eszközöltetik, mely véleményyt a
hagyatéki, avagy birtokbírósnak illető elő-
adója is látni látni. -

Ezen

Ezen igénytelen nézetemet azonban Excellenciád böles bírálata alá terjesztem ölj
kérésrel; hogy e részben az igazgató tanács mé-
lyen tisztelt szakértői tagjainak véleményé-
nyét is kikérni méltóztassék. -

Ha pedig egy alapítólevél elkészítése
szükségesnek találtatnék, az esetben, a né-
zetem szerint egyedül csak az Akadémia
mint a létesítendő intézetnek - hitbizomá-
nyi helyettes jogutóda által kiállítható ala-
pítólevél tervezetét van szerencsém Excellen-
ciádnak oly megjegyzéssel // a. idezárva be-
mutatni: hogy ez esetben tanácsosnak volna
annak könnyebb és gyorsabb keresztül vittele
tekintetéből a közoktatási miniszter és az
erésben előadó miniszteri tanácsos Jónesi
Rál ömettősága előleges hozzájárulását is meg-
nyerni.

Midőn tehát Excellenciád erésben mi-
előbbi kegyes utasítását kikérem, mely tiszt-
elettel maradok

Excellenciád

Budapest 1880. ápril 2

alázatos szolgálója

Árnika József
alad. ügyész

Teljesítés akademiáé ügye után at
befoglalt nyugati ofon. s a jóval
let iságyon meli intézkedni készült,
viselési feltételein. ah igazgató tanács
fakivó tagjainak nyugati kikémi
felismeret után. - mintai az
igazgató tanács ülése alkalmán
lett nyilatkozatokat, s kikémi az
nyugati meggyezés volt.

Budapest. 5/11 880,
Lónyay

5/1880

Nagyméltósága

Graf Lónyay Mórtyóval ér
a m. tudományos Akadémia
elnöke

Ö Excellenciájához

5/
Véleményes jelentése

Hlinka József akadé.
miai ügyészségnek

néhai Amixoni
Károly alapítvá-
nya tárgyában.

880. évi

Nagyméltóságú Gróf's Akadémiai elnöki
Kezelmés Uram!

Néh. Amixoni Károly alapítványa tárgyában van kezelem a'
Közalapítványi k. ügyosztályának általános most költői ala-
pítólérel-valamint azon Nyilatkozat tervezés, mely az
igazgató tanács fe. Mars 11. tartozásában hasznosított emel
leveg- és nézetem kérem most, a' mezejében Excellenciád
helyesen találodja, - az Akadémia kéneket is kéveben
Steinbach körjegyzőnél jejjelölőnyvbe vezet, - emel alap-
ján pedig az alapítvány - az Akadémia más hágyománya
jogával együtt birtokosító legeg; - Excellenciádak oly
kéreget ^{fej} ^{alga} bemutatom: hogy mind ké' tervezés ártelmis
vén - azokiban Magas Nézetek Mielőbb velem kegye
sen közelemi; - s ezen tervezésben, nagy az elebb e rém-
ben ter, jellemzés is - Mellekeseivel s' azon kegyes
valványával, ^{együtt} melyet né' Kérem József hágyománya
kört felmerült kéfe költővöl legeg feladás emre tervezés
kegyes hágyása kérem - Bemély Melya kéneket
Csakolmi - Excellenciádak kámtatata volt, de Mely
kehelre nem találta, Mielőbb honam vérelem ké
gyeskedjél, mely kéneket Masadván
Excellenciád

Budapest 1880. April 20³

Aláírás, kölgaja
Kérem József
Akadémiai

6/1880

ad te quae huiusmodi erant in
clausurae tunc

$\frac{21}{12}$ 87¹¹

Lingyely

Magister

Graf Lingyely Menghert's in
ambasciata Academia Clusura
Excellentissimorum

Genesice
Liska Josef Academiai Ungaricae
mel

6/

neh Amiconi Karoly
Alapirvanya Szegedben
2 Mell.

880 April 20

Budapest 1880. ápril 20.

Felkíncces akadémiai ügyész úr! szb.

Végső csarolom egyetemes mind akadémiái ügyész úrnak néhai Amiemi Károly alapítványának tárgyában hoztam inzeres beadványát - azon utasítással: hogy az Akadémia igazgató tanácsának határozása értelmében kivétel nélkül ajánni, annál inkább min, tán en ugy látszik, hogy a végrendeleti végrehajtó nem helyesen magyarázta néhai Amiemi Károly örök végrendeletének értelmét.

Ezen végrendelet értelmében az Akadémia határozottan arról van meggyőződve, hogy a végrendelet "örök" fundálvának valószínűsége teljes "örökös", már pedig ily "örökös" a módosított rendelkezés értelmében nem teljes örökös; a végrendeleti végrehajtó véleményéhez annál kevésbé járulhatok, min, tán & az alapítvány kezelését a közoktatási miniszterre kívánja bízni, kinek pedig látáshoz - a végrendelet értelmében - erre epen nem terjedhet: mert csak az arra vonatkozó, hogy a közoktatási miniszter legjobb belátása szerint megfelelő tanítókat alkalmatlanságától gondoskodjék.

Vége az is nélkülözhetlenül szükségesnek tartom, hogy az Akadémiának föltétlenül az ös, kösödési jogát teljeskörűleg felismerve legyen, szb.

Fogadja a Felkíncces úr jóváhagyásom és biztalan nyilatkozatát a M. S. Akadémia elnöke: Lónyay menyheris & k.

✓
1880.

Méltóságos

Danielik János, v. a.
pristlinai püspök, és egy
olvasó kamarának urának Egerben

Budapest 1880 június 7^{én}

Méltóságos Ur

Dr. Alexander Bernát, és Dr.
Petrovici József urak a
magyar tud. Akadémia
munkatársai. Osztályának az ide
mellékelten tervek megküld-
ték, melyeket célja
az Akadémia szegélyezésével
Philosophiai Főisk. Főisk.
Kiadni, és e vállalatban,
fölé a korszerű philoso-
phiái munkákhoz jó for-
rástani iradalmunkba
bevezetni.

Az Osztály megfigyelté-
vel van szerencsém Mel-
tóságodat tisztelttel fölker-
ni, miszerint az említett
terv helyesítéséről és célse-
rűségéről véleményes nyi-
latkozások adni kívánok kedjék,
Együttal melyent, mind az ma-
eleve közzétett ^{emelt} ki-
fejezések, egyttal arra is
fölkerem Méltóságodat

Kegyetlenjék javaslatokat len-
ni oly módzatokra né-
ve, melyek a philozofiai
tudományok megformá-
sát hátráltatják, előse-
gíthetnek.

Beslyff

880

II. 8.

1880: 7. 22.

mellikele

7/a 1880

1879/80 évi 6^{sz. sz.}

Nagyságos magy. kir. tud. AKADEMIÁRA!

Miután a nagyzebeni m. kir. jogakadémiai könyvtár számára f. é. szeptember hó magy. küldött könyvjegyzékét, az átvételi elismervénnyel, ellátva, tisztelettel átiszár magtatjuk, egyúttal van szerencsénk, a becses ajándékért hálás köszönetünket kifejezni.

Egyszermind tiszteletteljesen felkérjük a nagyságos m. kir. tud. akademiát, hogy, ha a netalán fennlévő készlet azt lehetségesnek ismárlja, a nagyzebeni jogakadémia könyvtárára alkalommal is: a statisztikai és nemzetgazdasági bizottság kiadványainak "első" és "második" folyamában (1861-1864 s 1865-1872) ingyenesen részíteni méltóztatásuk.

Tiszteletteljesen maradván

Nagyzebenben, 1879 évi December 23^{án}

A nagyzebeni m. kir. jogakadémia könyvtárára.

Dr. Neugeboren Emil
m. kir. jogakadém. ny. n. tan.

Ért. jan. 3. 1880

8.

Kéri a Neuzegard. Bizos-
ság kiadványait.

PETŐFI-TÁRSASÁG.

A Magyar Tudományos Akadémia t. Elnökségének

Budapest.

A Petőfi-társaság ez évi ünnepélyes közülése január hó 6-ik napján d. e. 10 órákor a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében fogja tartani.

Midán e közlésre a t. Elnökséget s a Magy. tud. Akadémia tagjait meghívni szerencsem van, kiváló tisztelettel vagyok

Budapest 1880, jan. 3.

Jóhervölő

elnök.

Est. Jan. 4. 1879.

9.

80

Tekintetes királyi Törvényozás

Ami itt helyben 1879. November 23. elhalasztott nagyhereskedő Amizoni Károly még 1877. május 22-én alkotott, s a Tekintetes Törvényozás által múlt 1879. November 26-án kihirdetett f. a. végrendelete 8-ik pontjában az itt helyben a Deák-Ferenca és Miatyánk utca sarkán fekvő $\frac{10}{14}$ számu hátrahagyott 3 emeletes házána összes jövedelmét Pies Cecilia kisasszonynak halála napjáig életjáradékul hagyományozta, köteleven őt a vele járó összes terheket viselni, s a házat jó karban tartani; annak halála után pedig a ház azon végrendelet 8-ik pontja szerint örök évig akkép kezeltesse: mikép a kezeléssel járó terheket és házfenntartási költségeket levonása után befolyt összes tiszta jövedelem folyó kamataival együtt évről évre tőkésítessék, és tőkével lejártával a háztőkésített jövedelmével együtt egy itt Budapesten felállítandó oly országos magyar nőnevelő-intézet alapítására forditassék, mely tisztán magyar szellemű s irányu legyen; - melynek előnyeiben csak keresztény hitvallásu és magyar származásu lények bizonyos mérsékelt díj mellett, de nem ingyen részesitessenek; és melyben az oktatásra zárdanók soká - hanem az időszerinti közoktatási minister által legjobb belátása szerint megfelelő tanító-erők alkalmaztassanak. -

Ugy

Ne hogy pedig azon alapítvány időközben elpusztuljon, vagy más mint a meghatározott célra fordítassék, és hogy az intézet mindenkor tisztán magyar jellegű irányba legyen - a végrendelet ugyanazon pontjában felhívta örökhagyó, az Akadémia igazgató tanácsát: hogy szándékának valószínűsítésétől önködjék; ha pedig ezen határozott akaratát bármi ok- vagy körülménynél fogva nem teljesülne, vagy később az eredeti cél megméséttatni szándékolnának, vagy ellenirányba tereltetnék az alapítvány egész terjedelmében az Akadémia tulajdonába menjen át, és szabad rendelkezésére bocsáttassék.

Az akadémiai igazgató tanács - örökhagyó ezen bizalmának megfelelően okajtván, folyó év márczius 21-én tartott ülésében elhatározta: hogy örökhagyó fenn érintett szándékának valószínűsítése fölött az önködjést akképen vállalja magára: miképen Ries Cecília kis asszonynak még életfolytáig is a házaljáró összes terhek, és ház fenntartási költéségek annak jövedelmeiből fedezetessenek, halála után pedig az Akadémia ezen alapítványul szolgáló házat saját kezelésé alá vegye, annak tisztajövedelmeit kamataival együtt tíz éven át évről évre tőkésítse; s a tíz év lejártával önködjék: hogy a ház tőkésített jövedelmeivel együtt, az akkor létesítendő

országos

országos magyar nőnevelő intézet alapításá-
ra fordítottassék, és hogy azon intézet tisztán
magyar szellemű s irányu legyen, oly kikö-
téssel azonban: hogy az Akadémiának mint
utó-hagyományos intézetnek azon tulajdon-
joga, mely őtet az esetben, ha örökös
akarata bármi ok vagy körülménnyel fog-
va nem teljesülne - az alapítvány egész
terjedelmére néve illeti, - egyidejűleg
az alapított nőnevelő intézet feltételes
tulajdon jogával együtt biztosítottassék.

Az akadémiai igazgató tanácsnak
ezen határozatát folyó ápril 23-án Steinbach
István helybeli k. közjegyzőnél mint áron-
széki megbízottnál jegyzőkönyvbe vétettem, azon-
ban eddig minden eredmény nélkül.

¶
Mert az akadémiai igazgató tanács
megbízásából kénytelen vagyok a fentem-
lírt. Törvényszékhez H. a. vallott képviselőnk
által azon kérelemmel járulni: hogy az Igaz-
gató tanácsnak fentebbi határozatát tudom-
ással véven, egyfelől a kir. Törvényszék
mint birtok-bíróság tekintve, hogy az alapít-
ott nőnevelő intézetnek s az Akadémiának
mint utó-hagyományos intézetnek feltételes
tulajdon joga - a hagyományozott hárd min-
den kétségen felül tisztán áll, - a hagyomá-
nyos nőnevelő intézetnek feltételes tulaj-
don jogát ezen cím alatt: - "Kései Anikóné
Károly által alapított országos magyar nő-
nevelő intézet Budapesten" ennek jváras
egyidejűleg

egyidejűleg azonban az Akadémia mint
utólagos mángos intézetnek feltételes tulaj-
donjogával - nem különben aics Cecilia
kisasszony háznelvezeti jogával,
úgy a teher és házfenntartási költéséire,
lési kötelezettségével együtt - az alapítvá-
nyul szolgáló, s a főváros pesti részének
653 számú telkjegyzőkönyvi betétében
655 helyrajzi szám alatt jegyzett három
emeltes hátra bárkinck meghallgatása nél-
kül - a végrendelet alapján mielőbbi bekeblez-
tetését végzésileg elrendelni, - másfelől pedig

A tekintetes kir. Törvényszék mint
hagyatéki bíróság határozatilag kimondani
mélőztassék: hogy az alapítványul szolgáló
házi mielőbb még aics Cecilia kisasszony
éltében háznelvezeti jogának minden leg-
kisebb korbitása nélkül, de a házzal járó
teher - és házfenntartási költéséire lési kö-
telezettségének fentartása -, úgy a ház át-
adásakor felveendő feltár mellett - az Akadé-
miának bírósággal átadassék és pedig a
kép - mikép örököljék: hogy aics Cecilia
kisasszony éltében, a házzal járó összes ter-
hek és házfenntartási költéségek annak jö-
vedelméből fedeztessenek, - halála után pe-
dig a házat feltár mellett tétlegesen birtokába
és saját kezelésé alá vehesse; - ugyan ekkor
az elhalálozott kisasszonynak bekeblezett
háznelvezési jogát bárkinck meghallgatása
nélkül kitoröltethesse; - s a házzal járó ter-
hek úgy a házfenntartási költéségek levonása
után fennmaradt tisztajövedelmet tízéven át év-
ről évre kamataival együtt tőkésítse, tízé-
veletével

Lejártával pedig az Akadémia örködjék az örökösödő szándékának valószínűsítése s a fölött: hogy a hátrahagyott jövedelmével együtt az örökösödő által kirendelt célra fordíttassék, - és hogy az országos magyar növendék-intézet figyelemmel a végrendelet egyéb feltételeire, mindenkor tisztán magyar jellegű s irányú legyen, - ha pedig az örökösödőnek ezen határozott akaratára bármely ok- vagy körülménnyel fogva nem teljesülne, vagy később az eredeti cél megmunkáltatni szándékossá válnék, vagy ellenirányba tereltetnék, vagy a végrendelet egyéb ide vonatkozó bármely feltétele nem teljesülne, az alapítványt egész terjedelmében az Akadémia tulajdonába vehesse; - s az Akadémiának mint utó hagyományos intézetnek tulajdonjoga érvényesíthetőségének feltétele azonnal tetteleg bekövetkezettnek tekintessék; - úgy hogy az Akadémia mind a házat mind pedig annak tökéletes jövedelmét feltétlen tulajdonul megtarthassa, - sőt a hagyományos magyar növendék-intézet, valamint az Akadémiának mint utó hagyományos intézetnek a hagyományozott hátra beköszölt feltételes tulajdonjogát bárkinél meghallgatása nélkül kitoröltethesse; - s feltétlen tulajdonjogát az Akadémia kizárólag saját nevére és javára bekebelezhesse. -

Végre ezen kérelmem megelőbbi elintézését, s erről mind a végrendeletti végrehajtót, mind pedig engem képviselőm Flinka József ügyvéd kérése.

kez

3

höz (l. l. VIII. kötet) utalásaim alatt,
reghisileg írtatottai kérvén, teljes
tisztelettel maradok. Szikintetes kir.
Sövényszéknek - Budapest 1880. Sep.
29. Összintetelölője Gróf Lónyay
Meyhért a magyar tudományos aka-
démia elnöke.

35760
1880.

1880 October 6. an

A budapesti

Tekintetes

Királyi Törvényszékhez

Kérvénye

Geóf Lónyay menyhértnek
mint a magyar tudományos
Akadémia elnökének (kéjv.
Hlinka József akadémiai ügyész

af.

néhai Anizsoni Károly
alapítványára tárgyában.

1880. é. néhai Blasovics Aurél hágyaséka ügyében
Végzés

Ezen jegyzőkönyv, mely készült a Budapesti 1879. dec. 28-án
elkelt Blasovics Aurél által 568. sz. 2. §-án alkotott végrendelet
szubstanciális létezéséről indokoltul kikötve, az eredeti végrendelet
kapján inasokba írtak módosítások, beírások és másolatok az ér-
tekezési feltevések megengedése révén. Ezzel felhívák Blasovics Károly
a végrendelet szerinti felhívott végrendelet végrehajtásáért felelős
bírókat el vagy el nem vállalták inasok módosítás 10 nap alatt vagy bír.
bírókhoz írtak jelenre be, egyeztetve az állítólag elkelt Kérel
János (hágyaséka) életrajzi adatainak időszerű és nem tudva
közvetlen igazságtételétől elhatározott jelenre be.

Minden évi végrendeletben hágyaséka

- a) a várai vakokinszertek — 100 ft.
- b) a pesti vakokinszertek — 100 ft.
- c) a pesti polgári szegényház — 50 ft.
- d) a Szent István kórház — 50 ft.
- e) a magyar Studium — 100 ft.
- f) a pesti felállítású kórház — 150 ft.
- g) Müller Anthonia sz. Blasovics — 2000 ft.
- h) Blasovics Károly — 1000 ft.
- i) Blasovics Franiska — 1000 ft.
- k) Blasovics Emília — 1000 ft.
- l) Kérel János — 1000 ft.

van megnevezve, annál fogva az eredeti jogokhoz való felülvizsgálás ségét
végzetlenül inasoknál módosítások.

Mivel végzetlenül inasoknál.

- 1) Budapest főváros inaséka a vég. egy lit. másolatával
- 2) Győr városi lit. közzégyűjtő egy vég. lit. másolatával
- 3) a m. kir. társ. lit. és ill. szub. lit. vég. lit. másolatával
- 4) Budapest főváros inasok arrendelőihez utalt a hágyaséka
sz. indokoltul.
- 5) a várai vakokinszertek főnöke
- 6) a m. kir. k. Studium.
- 7) Blasovics Károly az ort. államháztartás ügyi inaséka.
- 8) Blasovics Aurél inasok árkádjának 47 sz.
- 9) Győr Lindoré sz. Blasovics Emília újvilágúrnak 18 sz.
- 10) Blasovics Ede inasok árkádjának 47 sz.
- 11) Özv. Freund Anthonia sz. Blasovics Franiska, egy inasok reálháza ügyel.
- 12) Miklósvics Aurél inasok inasok 518 sz.
- 13) Özv. Blasovics Etelka professzor inasok 3. sz.

Budapest 1880. január 10. a Pestii k. inasokhoz Erstein k. jegyző.

1880

Jan. 10

10/a 1880

Gammán kó.

Méltóságos Művelődési Int.

Kan jelenleg Méltóságodat értekezni, hogy a Viteki-alapszabályból kitörő pályakezdeményezésre egy pályamunka sem érkezett be, melyből a ~~Folyó évi~~ ~~kiadvány~~ jutalmakra ~~Fr. költségvetésben~~ ~~1000 forintot~~ kell előirányozni.

szájon Méltóságod mely intézkedéseket.

Budapest 1880. január 5. én.

T jelen évi költségvetésben,

~~1000~~

F [a] Nagyatalm	200 arany
b) Mannibányi j.	50 "
c) Samu eldy	15 "
d) Teleki j.	100 "
e) Madary j.	200 "
f) Mannibányi j.	80 "
g) Sztroky j.	100 "
h) Levai j.	500 forint
i) Levai j.	500 forint

összesen 735 aranyat és 1000 forintot kell előirányozni.

11
—
1880

3

12

12

Méltóságos Mészáros úr!

Kan kezesem Méltóságodat értesíteni, hogy a Vitez-alapszaványból kitűzött pályakezdésre egy pályamunka sem érkezett be, melyből az ~~Tfolyó ében kiutató~~ jutalmalm ~~Fa költségvetésben~~ ~~1000 forintot~~ ~~kell előirányozni~~

szádjá Méltóságod mely imclesem kifejezését.

Budapest 1880 január 5. én.

T jelen évi költségre, résben,

~~Liste~~

F [a] Nagyatalm	200 arany
b) Mannibányi j.	50 "
c) Saminclair j.	15 "
d) Teleki j.	100 "
e) Madary j.	200 "
f) Mannibányi j.	80 "
g) Sztróky j.	100 "
h) Levai j.	500 forint
i) Levai j.	500 forint

Összesen 735 aranyat és 1000 forintot kell előirányozni.

Budapest, 1880. jan. 5.

Földhitelendő és Nagyságos
Földtörvény Ure!

Van szerencsém ide csasolni a Kazinczy-alap
Kézlejtje: Meróssy Menyhért ügyvéd urnak hozzáam
intézés, levelés. A két darab tavareksplicitári
beszélkönyvet a M. Földhitelmintézés, pénzügyi
osztályához küldösem.

Ugy lássuk, hogy Meróssy ur az ingatlanok
terletére vonatkozó, utóbbi alkalmmal hozott
igazgatásügyi határozatról nincs értesülve;
fölkérem tehát Nagyságodat: méltóságos
cseu határozatnak Meróssy ur részére való ki-
adatása iránt intézkedni.

Fogadja Nagyságod őszinte tiszteletem
nyilvánítását

a M. T. Akadémia elnöke:

Linyay Menyhert

Földtörvény és Nagyságos Fraknói Vilmos urnak

Helyben

1879 veje 2913.60

~~1882 ja 1~~ 3296. 92.
850, 5

1880
11

12.

A. M. T. Akadémia I. Osztályának.

Köszönetnyilvánítás

Az Ezzel van szerencsém a
~~Tudományok Akadémiájának~~, hogy
~~Tanácslelkész a gróf J.~~
gróf Teleki, gróf Madassy,
és Mauribányi alapítványok,
től kitűzött jutalmakra,
múlt év december 31-ikéig
vesztették 19 darab pályá-
művet átvenni; oly kéressel,
hogy azoknak megbitatása
iánt szabályozásuk inté-
zési méltóságok.

Budapest 1880. január 5. é.

A. M. T. Akadémia II. Osztályának.

Ezzel van szerencsém a Faj
Szokolay és Lévai alapítvá-
nyoktól kitűzött jutalmakra,
múlt év december 31-ikéig
vesztették 6 darab pályá-
művet átvenni; oly
kéressel, hogy azoknak sza-
bályozásuk megbitatása iánt
intézkedés méltóságok.

Budapest 1880. január 5. é.

12
—
1880.

3

12

12

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

12.

A M. T. Akadémia II. osztályának.

Ezennel van szerencsém a ^{Fay} Sitrókay és Levai
alapszövegekből kitűzött jutalmakra, múlt évi
december 31-keig beérkezett 6 darab pályá-
művet áttenni; oly kéressel, hogy azoknak sta-
bilyosán megbirálása iránt intézkedni méltó-
zassék.

Budapest 1880 január 5-én.

Fabricszky
főnöke.

Lam.

Artek Magyarorszag gabona-
kivitelésének kérdéseiről.

Török Péter

Megyei főispán

Fay

Alamir adrektor

Strokanj

Ar allamsszolgálat fogja lenni
szolg.

Ar allamsszolgálat fogalma

12.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

12.

Ab M. T. Ak

Exempl van szerencs
alapítványokból kité
December 21-keig
müvet áttenni; oly
bátyoson megbiráta
Tassék.

Budapest 188

frak
f

12.

A M. T. Akadémia I osztályának

Excellenct van szerencsém a gróf Teleki, gróf
Kádassdy és Marosibányi alapítványokból ki-
tűzött jutalmakra, mielt évi december 31-éig be-
érkezett 19 darab pályaművet áttenni; oly kérés-
sel, hogy azoknak szabályszerű megvizsgálása iránt
intézkedni méltóztatassék.

Budapest 1880 január 3^{án}

Frankóvilmos
előadó.

$\frac{1}{1880}$ Eth June 6.

12

Tekintetes úr!

A M. Tur. Akadémia elnöke,
Szeget megbrásától van
nemcsak fölkerül, hogy
gróf Beckenyei Tekintetnek
araléjék az Akadémia
kezesemében elhelyezék
olajfestmény ~~nyom~~ után,
— melynek fényképét Fleissl,
mann Jure úr nével volt
Tekintetes úrnak megküldeni,
réte metrenis, és a réz,
metretet f. én márnis
vegyek elkészíteni méltós,
tassék.

Az elnökség Tekintetes
úrnak ^{által} meghatalmazott
~~úrnak ajánlatot, hogy a~~
~~reimtasat~~ 250 forinttal
úrnak jóváhagyta.

Fojdaga egyébként Tekintetes
úrnak szinte haszaletem ki,
fejereset

Budapest 1880 jan. 5-én

Herrn Eugen Doby
Wien
Ober-Döbling
Hirschengasse 19.

Ajánlva

13

1880.

Estlin Koster
Lok
maj. 3.

Tekintetes úr!

A M. T. Akadémia Elnökségének
széjjel felteremt, sivez volt
Tekintetes úr, két év előn,
i. e. Toldy Terencia anakepének
elkésztésére vállalkoztam.

Attólhogy a nagyenerű férfiu
szánti kegyelet követelt, hogy
anakepét az Akadémia el,
~~hogy~~ kitünözteti kezesar,
mialában mielőbb, és mindezesetbe
a május elején tartandó
nagygyűlés előn, elhelyeznük.
azon kezelemmel fordított
Tekintetes úrhoz, hogy az
említett anakepet mielőbb
elkésztési méltóságosán.

Fogadja egybleni Tekintetes
úr kiváló kezelem
kezesését.

Tekintetes Vastagh
György úrnak.

37

14

1880.

12

12

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

Nagyságos úr.

A II. országgyűlés határozata következtében van az
recensum ide mellékelve a Léway alapítványból
juttatmányra való történeti pályaműveket, melyek egyi-
ke Jókai Dániel, másik nagylászló István endégyi
vájda élesei tárgyátja, azon kéiréssel átküldeni, hogy
examinum vajjon e művek a pályadíjak odaítélésével
tekintetbe vehető-e, bíráló véleményét irásban
az országgyűlésnek juttatni sivestkedjék.

Társasággal az akadémián nagygyűlési teendőire,
kedvesen remélem, ha a kért véleményüket legfel-
jebb 4. év február végéig meghaphatják.

Az országgyűlés a bírálóknak Pauler Gyula, Deák
Farkas és Salamon Ferenc urat kiválóan ki-
telettel kériük nagybányászat, hogy a műveket azok elolvasá-
sára irán nagy az országgyűlésnek visszahűldeni, vagy bíráló
társainak közölni sivestkedjék.

Budapest 1880. január 13.

Pauler Gyula
országgyűlési elnök.

Nagyságos Pauler Gyula r. tag úrnak.

522
1

15 / 1880

13

Letk. (Nagyszoros)

Pauler Gyula rudas egyenlet

Budapest 1880 január 13^{án}

Nagyszoros úr

A II. Osztály határozata
 közzétételre van szándé-
 cson, és a melléklet
 a Levél alapítványok
 juttatására való körlevél.
 pályaművek, melyek
 egyike Főnök Péter,
 másik Majláth János
 érdemi vajda írását
 tárgyolja, azon körlevél
 áthírdeni, hogy az iránt,
 vajon a művek a pály-
 díj odaítélésénél le-
 kintesse a körlevél - e,
 bíráló vélemények irán-
 ban az osztályhoz juttat-
 sának szándékját.

Tekintettel az aka-
 demiai nagyjelűs be-
 díjazás, kedvesen remélt,
 ha a körlevél véleményeket
 legelőször február vé-
 géig megkapjuk.

J.

a munkák már
 a bírálóknak kérésre vannak.

Ar Oskály által a bi-
kalatró Pauló Gyula,
Deák Ferenc, és Sa-
tanon Terenc usok
lévén kiköldve, tielle-
llettel kérik magyará-
zódni, hogy a művek
arok elolvassák után
vagy az Oskályhoz irása-
küldeni, vagy hivatal-
sárvainál közzéadni
sziveskedjék.

Budapest 1880 Jan. 13.

ad 15
1880

Melkosaigas
Feltk. Lövine + lagmannah
Pindapest 1880 jänna 13

Melkosaigas

Ar a kademmi II orolige
kataroratabul van ste
recessim hickelabel
felkerni, mitä emt
Du kar Gabor us ide
nallikelt miäit: "A
magyar jogi művelde
kiváló" mezbiralei,
és egyáltalán jellemző
nyilatkozat adni más
sorsfok, sajón mi
mídon lehetne ezen unni
Kül indalmilag legelő
ezen ebben értékesen.

Megegyesen egyáltalán
bogy Melkosaigas hickel
karsant Györfai Felt-
ván l. lag us van felkerni
ve.

15/a 1880

Nagyvárad
König Ludwig u. Kaiserin
Budapest 1880 Januar 13ten

Nagyvárad úr!

A Leány alapítványból
díjazandó, és a melegek-
désaj közzé hozható
pályamunkákéj mellé
é. december végéig egyet-
len munkát érkeztet az
Akademiához így cím-
vel: "Adatok Ma-
gyarország gubernati-
vileinek kézirataihoz
az utolsó évtizedben,"
melyet megfigyelésére
az akademiánál osztály
Nagyváradat is utol-
kélt. Kérem, hogy
keze fel.

Minden esetre Nagyvá-
radat esetre érkeztet
szereztém van, a kéz-
iratok azon kéziratait
küldöm át, melyeket
az akademiát után fe-
nyeselt hivatalos társaság
is közli, és az egyet-
nagybecsű véleményét

teppelgebb für februar
wegen er arbeitlicher zeit.
salini stincktedjet

H. J.

1880:23.02.

16/
1880

Julius Etelä S. S. "Korinny Gábor irodalom"
kötet "Cimra ceteres et mih"
uj is, nem ismet vészték alapján ~~of~~ -
leték méltosán akadémianak
egy kiváló tagjának
Kiválóan ajánlom.

Ny. 880 ján 13.

Szilágyi János

Deákfalvi János

16/a 1880

13

Nagyszágos
Károly Gyula rendes helyettes
Budapest 1880 június 13.

Nagyszágos úr!

Az Akadémia által kitű-
zött pályakérdésre, mely-
nek megválaszása a Faj
alapítványból lesz jár-
salmaradvó, mult évi
december végig csak
egyetlen pályamű ér-
kezett be, mely az álla-
delmi adórendszereket
szorgalmazta, és melyet
ide nemlévő Nagysá-
gudnoki mint az akade-
miai II osztály által
erre felkért bírálókat
azon kéreffel küldöm
át, hogy annak abszolút
becse, vagy olykorai in-
delmi értéket, mely
az alapítvány életében
megkívánható, velle-
ményt bírálót adni
sziveskedjék.

Együttal van szeren-
sem Nagyszágos úr
személye hogy bíráló tár-

sint Nagymellduságn. Herkai
poly Károly is kénelett
fel is öölaly által, mely
okból Nagyszagadat is
is kérem, hogy az ide is.
Sőt példamint nevést
szafarsunkkal is körlem
siveskedjék.

A nagybeszi bíralat
legfeljebb februar végéig igen
kedvesen vennék.

A Herkai jutalom
is példái művelés
Nagyszagad fe. b. kélt
nagy. Herkai Károly
is udján veendi, a jelenle-
giter hasznó kérelem
mellé.

II. 8.

1880: L. H. R. II.

17/1880.

Bemutató

A Magyar Tudományos Akadémia szolgáló személyzetének
1881 évi engedélyezendő ruha illeték költségéről

Nevetesen	Egyenként		Összesen	
	f	+	f	=
1. Egy akadémiai családnek nyári sötét kabát china gombokkal, sötét nadrág és mellény A csizma és kalap ára	33	25		
Összesen nyári	49	-		
2. Egy akadémiai családnek téli vastított sötét kabát china gombokkal, sötét nadrág mellény, csizma és kalap	51	-		
Összesen egy családnek	100	-		
b Akadémia család ruha illetéke tehát összesen			600	-

Budapest 1881 évi január hó 14

Ráinyecz József
gmb

18 / 1880

14

1
1881

Közzététel

A M. S. Akadémia 1880 dec. 18. az 1° sz. (nyelvi és szigmondományi)
osztály-értekezésnek tizenegyedik ülése jegyzőkönyvéből.

- Az osztályelnök felváltja az osztályt, hogy az 1881-iki költségvetés állapítsa meg, mire a következő előterjesztések és indítványok tételnek:
- I. A régi magyar költők tárának II. és III. kötetére 1880-ra megkezdett 940 ft. ebből felhasználott a II. kötet befejezésére 7. 1° Vég és fél iv szerkesztési díjában 67 ft 50 kr. öt iv nyomtatási költsége borsókkal 194 ft 85 kr. könyvkötőnek 30 ft 58 kr. = 292 ft 93 kr. 2° A III. kötet 21-30 i. v. v. szerkesztési díjában 260 ft; 21-30 iv nyomtatási költsége 24 ft. minijával 240 ft = 600 ft. így összesen 892 ft 93 kr. ehhez számítva a pótlékok 47 ft 7 kr. az egész összeg kimerítettetett. Az 1881-ik évre a III. kötet befejezésére a IV. kötetre szükséges összesen 1000 ft.
  - II. Az osztályértekezésekre 1880-ra megkezdett 865 ft. kiadott 1063 ft 94 kr. így a több kiadás 198 ft 94 kr. lesz. Ez összeg átutalásai jogánál fogva a nyelvi és szigmondományi és irodalomtörténeti bizottságok felöltségéből fedezendő. Több értékes kiadatlan maradt, ezért e címen 1881-re felveendő 1400 ft.
  - III. A történeti szótárra tavaly utalványoztatott 1000 ft, a mely összeg egészen kimerítettetett. A szótár szerkesztését az idén Szarvas Sándor l. tagtól, aki folyvást tartó szembaja miatt azt tovább nem vihette, átvették Simonyi Sigmund és Wolff György l. és bizottsági tagok. Az osztály a Nyelvi és szigmondományi bizottság véleménye alapján elszervezés láttára nagy fáradságot és időt igénylő szerkesztést kettőre bítani, mert teljes lehesetlen egyetlen embert találni, aki több éven át más teendőktől el nem foglalva egyéb ügyét a feladatnak szentelné, így egyénél többnek kell a dolgot fogyni, hogy az sokáig ne húzódjék. De kettőnél több szerkesztőt alkalmazni még sem tanácsos, minthogy ez a feldolgozás és szerkesztés egyöntetűségét nagyon könnyen veszélyeztetné. Az új szerkesztők, akik mint Szarvas Sándor segédei, a munka részleteibe teljesen be vannak avatva, akkép fognak működni, hogy részletelesen megállapított tervezet szerint, melyet a kinyomott mutatóvány alapján a ny. bizottság helyben hagyott, mindegyik a szótári anyagnak egy külön részét dolgozza fel. Emellett kötelezték magokat, hogy más kötelességtől ment szabad idejüket naponként átlag 4 (Simonyi) illetőleg 3 órát (Wolff) következetes napi munkarendben a szótár szerkesztésére fordítsák. Hogy az így folytatott munka sikeréről a ny. bizottság is ítélhessen, szerkesztők negyed évenként befogják az elkészített szótár részeket a bizottságnak mutatni. Így az 1881. év végén a bizottságnak módjában lesz az összes munkálatok kivételére megkívánt időt is megközelítőleg meghatározni, a mikor t. i. a szótár közzétételének teljes elkészültségével végre a kinyomtatásra kerül a sor, melyet azután rövidesen és aránylag rövid idő alatt végre lehet hajtani. A késziratban elkészült szótár, a szerkesztők évi díjazása által az Akadémia tulajdonává válik, s későbbi iver szerinti díjazásnak nem lesz helye.

A szerkesztő évi díja az 1880. évi díj az illető munkaidő árán
nyilván Simonyi Eszmond részére 1000 ft., Wolff György részére
600 ft. ban megállapítandó, mely díjak külön-külön negyedévi
részletekben a ny. bizottsági előadó ellenjegyzése mellett lennie
nek felveendő. E szerint az 1881. évi a Nyelvtörténeti Szótár
folytatására szükséges költség: 1. két szerkesztő díjára (1000.
+ 600) 1600 ft., 2. Dóltóanyag gyűjtésére 200 ft. összesen . . . 1800 ft.

II. Arany János Christophanese nyomtatására megszavatott Tavaly
700 ft. Ebből kifizetésen az első kötet végső íveinek nyomtatása
az I. és II. kötet befűzése és Thewrewk Emil l. tag tisztelet-
díja az I. kötet reviziójáért és bevezetéseitől összesen 360 ft. 67 kr.
továbbá II. kötet kinyomtatása költségéből, mely 721 ft. 22 kr. ra megy,
339 ft. 43 kr. így összesen 700 ft. A II. kötet fedezetiéből még hiány-
zó 381 ft. 79 kr. Az átruházás jogánál fogva az osztály a nyelv-
tudományi és irodalomtörténeti bizottságok némely tételének fölölle-
géből fedeztetett. A III. kötet nyomtatására 1881-re kérendő 16 ív,
1 ív 22 ft. 45 kr. számítva 429 ft. 20 kr. ezen boríték 21 ft. 25 kr.
továbbá glossarium 3 íve, mely kisebb beütkel szedve egy ív
ára körül belől 20 százalékkal drágább 98 ft. 79 kr. annyi mint
549 ft. 24 kr. Thewrewk Emil tiszteletdíja a II. és III. kötet re-
visiója, bevezetése és glossariumé 250 ft. összesen . . . 799 ft. 24 kr.

V. A Petrarca-féle Codex cum manu scriptura 1880-ra megszavatott 300 ft.
a munka teljesen kinyomtatván mint hogy egy pár ívvel többre ment
kiadatott rá 378 ft. 64 kr. a több kiadás az átruházás jogánál fogva
az osztály, a nyelv- és irodalomtörténeti bizottságok némely tétel-
ének fölöllegéből fedeztetett. Azonban az immár egészen megjelent
munkának tiszteletdíja még nem fizettetett ki: 33 ívet tizen a tíz
tiszteletdíj 40 forinttal 1320 ft., mely részletekben több íven át lesz fi-
zetendő. E költségére az 1881-ik évi felveendő . . . 500 ft.

VI. A magyar-ugor szótár az eddigre felve 9 ívvel kevés hiány
be lesz fejezve, de az osztály határozatánál fogva még az egyes u-
gor nyelvekről szótárakat is kell hozzá adni, mely 10-11 ívet fog
tenni. Az 1880-ra megszavatott összeg 687 ft. volt, kinyomtatott
9 1/6, nyomtatása 330 ft. tiszteletdíja 275 = 705 ft. E szerint az
engedélyezett összegnél több 18 forintot is hozzá véve még 35 ft. 50 kr.
mint az ugor füzetek I. nyomdai költségét, mely tévedésből a Nyel-
tudományi körlemények helyett a Magyar-Ugor Szótár összegéből
utalványoztatott az összes több kiadás tesz 53 ft. 50 kr., mely az
átruházás jogánál fogva az osztály, a nyelv- és irodalom-
történeti bizottságok némely tételének fölöllegéből fedeztetett. Az
1881. évi kérendő: 12 ív nyomtatása 420 ft., boríték 12 ft. fűrés 20 ft.
tiszteletdíj, íve 40 forint = 932 ft. -

VII. A nyelvemléktárból az idén kinyomtatott a IX. kötet, mely
az Érsekújvári codex első felét foglalja magában, a második

VIII.

IX.

X.

932 ft.

nagyobb fele a d. kötetre maradván, melynek nyomtatása szintén megkezdett. Az ideig megravartott kötetből 1206 fr. 22 kr. kitelt 1.) szerkesztői díj és mellék költség (20 fr.) 380 fr. másolathoz 30 fr. 2.) a nyomdának tavalyi hátralék $3\frac{1}{4}$ év 93 fr. 8 kr. a VII. és VIII. kötet előszava 2 év 39 fr. a VIII. kötet befejezésére $3\frac{1}{10}$ év 92 fr. 22 kr. a IX. kötet 17 év 301 fr. 50 kr. a X. kötet 4 év 118 fr. boríték a VII. és VIII. kötetéhez 24 fr. összesen 1311 fr. 59 kr. E szerint a több kiadás 5 fr. 32 kr., mely az osztály, a nyelvudományi és irodalomtörténeti bizottságok némely tételének költségeiből fedtetett. Az 1881-ik évre kérendő kötet, ide értve a Régi magyar nyelvemlékek v. kötetének körebeadását az újabb előke, mint Codex töredékkel 1.) Nyelvemlékek IX. kötet 3-24 év megelőző összesen 21 év nyomtatása 619 fr. 50 kr. IX. X. kötet boríték 24 fr. jűrés 40 fr. Szerkesztői díj és mellék költség (szedőnek 20 fr.) 380 fr. = 1063 fr. 50 kr. 2.) A régi magyar nyelvemlékek XI. kötet előszavának s a Jordánvitzky Codex töredékének nyomtatása 90 fr., szerkesztői díj 30 fr., boríték 10 fr., jűrés 30 fr. = 160 fr. összesen 1223 fr. 50 kr.

VIII. Simonyi Sigmund l. tagnak az ideig pályadíj nyert értekezés (A kötőfókról.) kinyomatására 350 fr. kérendő. — Tiszteletdíj nem fizetendő a pályázat föltételeinél fogva, a jutalmazott mű az Akadémia tulajdona marad. . . 350 fr.

IX. Idejéről még a Nyelvudományi bizottság költségvetése, mely minden pontjában szintén helyeseltetvén az osztályval együtt feltételezhető. 4255 fr. 10 kr.

X. Továbbá az irodalomtörténeti bizottság költségvetése, mely minden pontjában szintén helyeseltetvén az osztályval együtt feltételezhető. Megjegyzendő, hogy ez az osztályos alapról fizetendő. — — 2000 fr.

Ez előterjesztések és indítványok helyeseltetvén az osztály költségvetése 1881-re a következőképen állapíttatik meg.

I. A régi magyar költők társának III. kötete befejezésére és a II. kötetre	1000 fr. —
II. Az osztály értékezései nyomtatása és díjazásának	1400 fr. —
III. A nyelvtörténeti szótárra	1800 fr. —
IV. Arany János Arisztophanesére	799 fr. 24 kr.
V. A Codex Cumanicus tiszteletdíjára	500 fr. —
VI. A magyar-ugor szótárra	922 fr. —
VII. A magyar nyelvemléktárra	1223 fr. 50.
VIII. Simonyi Sigmund pályamunkájának nyomtatására	350 fr. —
IX. Nyelvudományi bizottság költségvetése	4255 fr. 10 kr.
X. Az irodalomtörténeti bizottság költségvetése	2000 fr. —
	<hr/>
	74259 fr. 84.

Székelyi Pál
osztály titkár

Ed. Jan. 8. 1831

19.

Tisztelek öszlály!

Dr. Wachtel Ádám úrnak adóközzel munkájáért, melylyel
a Fajó Sijre pályázott s 1200 forint tiszteletdíj
nyert is, s melyet szerző a bíráló igazság-
bírói való tekintettel átvéttek, a t. öszlály bi-
városi újság kiadvánján. Meggyőződésem, hogy a
munka javára, ha átvéttek a bíráló fenn-
írtak, hogy az a való tekintettel szinte egy munk-
bírói kelendő voltán. Minde mellett keszon-
nel lenne az olvasó, jobbra nézve meg-
köszöni az adóközzel tanulmányozását. Tíz-
adósának ha nem is átvéttek, de nem
fejely által megköszöni az igazságot bátor
vágyát javára, hogy, annak inkább, mi-
vel azon hiány, melyet indelmunkában be-
töltésére s munkáért kiváló, Lukács Péter úr-
bíróknak megjelent átvéttek az a részben
lőtte be. s fejely írásra, a munkáért bejével-
mire való tekintettel is - helyes forrásban
lenne megjelenti. s munkáért kiváló.

Budapestten Januari 20-án 1880

Dr. Wachtel Ádám

A magyar tud. Akadémia II. osztályának
Nelyben.

Wachsel Buch

neu

20/1880

1880

20

A Magyar Tud. Akadémia
Kegyetleneséigü Igazgató
Tanácsához

Szentés Károly, akadém. titkár,
"Selo" legaláxatosabb folya,
modványa, fixetés javítás
iránt.

20/1880

Földmívelés-
ipar- és kereskedelemügyi
magyar királyi
MINISTER

33976.^{22.}
1879.

A m. tudományos akadémia elnökségének
Budapestén.

A belga kormány a másolattban mellékelt hi-
detéssel 25000 franknyi pályadíjt tűz ki a lapos és homokos
tengeri partokon fekvő kikötők javítására legalkalmasabb mód-
szerekről szóló legjobb munkára.

Ezt a t. elnökséggel tudomás és az illető körökben
való terjesztés céljából oly megjegyzéssel közlöm, hogy a m.
kir. tengerészeti hatóságot és a mérnökegyesületet figyelmertetem,
a fokban lévő pályázatra.

Kelt Budapestén, 1880. január hó 5.

A minister meghagyásából.

Laszlo
ministeri tanácsos.

1
Et. jan. 10. 1880.

21.

Masolat, ad 33976 Frankfurt
1879.

Abdruck zur Z. 12217.

Avis.

Par un arrêté du 14. Décembre 1874. Sa Majesté le Roi de Belges a institué un prix annuel de vingt-cinq mille francs, destiné à encourager les œuvres de l'intelligence. — Le prix formant l'objet d'un concours international ou mixte sera attribué, en 1881, au meilleur ouvrage sur les moyens d'améliorer les ports établis sur des côtes basses et sablonneuses comme celles de la Belgique. — Les étrangers qui désireront prendre part au concours, devront envoyer leurs ouvrages, imprimés ou manuscrits, avant le 1er Janvier 1881, au Ministère de l'Intérieur à Bruxelles. — L'ouvrage manuscrit qui obtiendra le prix devra être publié dans le cours de l'année qui suivra celle où le prix aura été décerné. — Le jugement du concours sera attribué à un jury nommé par Sa Majesté le Roi des Belges; ce jury sera composé de sept membres dont trois belges et quatre étrangers de nationalité différente. —

FERBER JÓZSEF
KÖZ. ÉS VÁLTO-ÜGYVÉD
SÜMEGEN.

Sümege Jan 22
1880.

Engelhardt Károly ur.

27

A magyar. Hadvértaniak
Dobozj árát az elleni 100 for
sommás keresetben általán
felhívom 6 fr 48 kr o. e. kéfére
nek általán lez felvételé megis
meven - s hogy az Károly ur
nekem megfizetése eszem
nyugvan

maradnan idővel

Vannatva Károly
Ferber József

27/a
1880

irányít

Földadó-vevény

Felicián Regler

ezimzett, állítólag 6 frt   kr. értékű

tartalmazó,   klllo 12 gr. súlyú postaküldeményről.

Fizetett franco	frt	kr.		
» tértivevény	»	»	Átvevő fizet portót	frt kr.
Összesen	frt	kr.		

Regler

L. megrend. 1879. 220 rúzsma, egy íven 20 drb.

Nyomtatványszám 5.

Reclamált: 1887 évi Jan. hó 17-ik napj.

A postahivatalbeli aláírása: *Liska*

1. Elveszett küldeményért, a fennálló postai szabályok alapján a nyilvánított érték, és ha érték nincs nyilvánítva, a küldemény minden $\frac{1}{2}$ kilogr.-jáért 1 frt 50 kr. kártalanítás fizetendő azon esetben, ha a) a küldemény a magyar postaigazgatás területén veszett el, és ha b) a küldemény a feladás napjától számított hat hónapon belül reclamáltatott.
2. A feladó köteles a postára adott értékpapirok ismertetőjeleit, (keltét, számát stb.) magának feljegyezni, mivel a névre szóló értékpapiroknál különben és esetében csupán a megsemmisítés (amortisatio) költségei térítetnek meg, az előmunkára pedig a nyilvánított érték erejéig adatik ugyan kárpótlás, de csak akkor, ha a feladó a tulajdonjogot a postakincstárra ruházza át, és a megsemmisítéshez szükséges adatokat a postaigazgatással tudatja.
3. Idegen postaterületen elveszett küldeményekért kártalanítás csak annyiban fizetetik, a mennyiben ily kötelezettség a fennálló postaszabályokban meg van állapítva.
4. A küldemény megsérülése vagy megcsontítása esetében a nyilvánított érték erejéig csak akkor adatik kártérítés, ha a) a sérülést vagy csontítást nem a küldemény természeti minősége vagy elégtelen és észszerűtlen csomagolás okozta, és ha b) a sérülés vagy csontítás a küldemény végleges átvétele előtt a postahivatalnál megállapították és erről ott jegyzőkönyv vétetik fel.
5. A küldemény késedelmes szállításából vagy kézbesítéséből származó következményekért nem vállal a postaigazgatás kártérítési kötelezettséget, valamint akkor sem, midőn a küldemény súlya, csomagolása és pecsétjei épeknek találtnak, vagy ha a küldemény az illető fél által kitógás nélkül átvétetett.

Nagyraágos és förmelcádó Akadémiai főiskolái és
Könyvtára huzellram!

Eresemre eren; Mikié néh Másson János 3000 aranyon
hagyomány & az Eörfelé alapítvány mikébe leteröl kiván me-
mi felvilágosításra.

Nem kérem jeléseim: hogy a Másson felé aranyhan-
gyományt 1877 Dec 27-én az f. u. H. a. melléklettel kérem tö-
lebe és kamaaban annyi fölépítésre hogy fölébe 2000#
& emel 1877 Nov 1-én János Jókam arat. a bonyolodott ügy
kiszárasa kéremeket Olal. mon lehes végrehajtás
újsáa behajtani.

Az Eörfelé főosztályának újsáa mellé 1879 évi
lejáró 800 for. a m. földművelésügyi oszlop újsáa elis
mennyegre kérem meg f. h. o. g. befizetnem, a fölébe az
Zombai ahagyaték kéremeket kéremeket fölébe kéremeket
újsáa kéremeket & ahagyaték kéremeket kéremeket kéremeket
nat kéremeket behajtani kérem Olal. hofferab idő
múlva kéremeket behajtani.

A melléklettel kérem a kéremeket kéremeket kéremeket
kéremeket kéremeket kéremeket

Nagyraágos és förmelcádó

Judex 1880. Jan 27

Alarasz Jókam
Könyvtára
akadémia

Magyaros és förtuleadó Akadémiai forrásai és
Külföldi híradások!

Eresemre ezen; Mily néb Marxon Janos 3000 Arany
hagyomány és az Erdő felé alapítvány miből leírót Kiván nek
mi felvilágosítás.

Nem kérem jelleme: hogy a Marxon felé Aranyha
gyományból 1877 Dec 27 az f. a. m. mellékelés kérelem tő
lebec és kaimacban Arany. förtuleadó hogy förtuleadó 2000 #
és emel 1877 Nov 1st járó förtuleadó a bonyolodva ügy
Kivánára kérelem tő Csak most lehes végrehajtás
Kivánára behajtani.

Az Erdő felé förtuleadó Aranyha 1877 em
Kivánára a m. förtuleadó emel Kivánára elis
Kivánára kérelem Mily f. a. m. mellékelés a förtuleadó
Kivánára a Kivánára kérelem tő förtuleadó
Kivánára kérelem és a Kivánára Kivánára Kivánára
Kivánára Kivánára Kivánára Csak Kivánára Kivánára
Kivánára Kivánára Kivánára.

A mellékelés Kivánára Kivánára Kivánára
Kivánára Kivánára Kivánára

Magyaros és förtuleadó

Budapest 1880. Jan 22

Alarany Kivánára
Kivánára Kivánára
Kivánára Kivánára

22 / 1880.

22

Méltóságos Akadémiai
Ígyazgatói Tanács!

Méltóságos Akadémia-könyvtári Szolgálat nemcsak igen nagy kora és gyakorlati bejegyzkedése miatt, hanem újabbán beálló szemrevilágának elhamályosodása miatt is teljesen képtelenné vált bármilyen könyvtári szolgálata néve is.

Azért eszedezem a Méltóságos Akadémiai Ígyazgatói Tanácsnak, méltóztatásuk neveztet Méltóságost megnyugdíjaztatni. Ő igenis méltóval és kősszel szolgálata által ki is érdemelte.

A helyének betöltésének tekintésében az Elnök, Graf Lónyay Ö. Excellenciája, az Alapszabályok 54. §-a értelmében fog intézkedni.

A Méltóságos Akadémiai Ígyazgatói Tanácsnak
Budapest, 1880 jan. 9-én

aláírtos Szolgája
Aranyföldy Sándor,
Akad. főkönyvtárnos.

Ért. jan. 10. 1880

23.

Az
akadémiai Könyvtárhoz

Kérelme

a
Méhárosi Akadémiai
Könyvtár Tanácshoz,

Méhárosi Könyvtári Szolgálat
nak nyugdíjaztatási
ügyében.

2029 szám

Nagyméltóságú gróf úr!

6. sz. / 2029. sz. /
A magy. tudományos akadémia terhére előtett 1887. febr. 12-én kinyi bejegyzési illeték tárgyában m. évi július hó 17-én 111 887 szám alatt kelt itteni határozat ellen, - m. évi november hó 8-án hozsám intézett újabb feltéjesztésre vonatkozólag van szerencsém Nagyméltóságodat - a költségek visszaesatolása mellett arról értesíteni, hogy az idézett itteni határozattal azért tapadtatott meg a m. tud. akadémiaának a kérdéses illeték törlésére irányzott kérelme, mivel a kisrabszám alapját képező telekkönyvi végzés tartalmából arra kellett következtetni, hogy azon 22.700 forintnyi összeg, melyre névbe a zoológiai bekeblés kieszaközöltetett egy, a m. tud. akadémia által kölcsön adott tőkét képvisel, ily

Nagyméltóságú gróf Lónyay Mór úr
a magy. tudományos akadémia elnökeinek

Budapest

esetben pedig csak ugyan nem illetné meg
a mentesség a m. tud. akadémiát, sem
az 1869 évi XVI. t. cz. 3^{ik} sem az 1870 évi
L. VIII. 2. cz. 2^{ik} § alapján.

Mint hogy azonban a jelen meg-
újított tárgyalás folyamán bemutatott
kapcsolatos kötelezvény szövegéből az derül
ki, hogy az ügyletet legfeljebb okai szempont
ból lehet kölcsönnek minősíteni, s hogy
lényegében mindamellett csak is a
nehai Magyarországi Arató által a m.
tud. akadémia javára tett alapítvány
biztosítása szándékoltatott lévén a
kérdéses kötelezvény kiállítására által, s
hogy a zálogjogi bekezdés hasonlólag
csak is a fennjelzett szövegből származott
ki, - emeljegeva egyidejűleg oda utasítot-
tam a budapesti kir. pénzügyigazgatósá-
got, hogy a szövegben lévő 1844. j. 12. h. kinyi be-
jegyzési illetéket - az 1870 évi L. VIII. t. cz.
2^{ik} § alapján - törlésre hozassa. -

Fogadja ^{sz.} Nagyméltóságod kiváló
tiszteltemmel iszinte nyilvánítását.

Budapesten, 1880 január 23^{án}.

J. Herény

23/1880

Könyvtár-Bizottság ülése.

1880 Jan. 26.

Grof Löwyay Meryke's elnöklése alatt jelen voltak

Hunfalvy Pál

Szilágyi Sándor

Pauer József

Szabó József

Gróf Lónyay

1. Országos a delmagyar
ország történelmi és régészeti
egylet kérvénye az akadémiai
kiadványok megjelentetése
tervezetében.

A bizottság ajánlja, hogy
a II. országos értekezési,
továbbá az történelmi és
archaeologiai bizottságok
kiadványai kiadományok
közé.

2. A nagybetűs jogszabályok
a nemzetgazdasági bizottság

eddiggi kiadványait kéri: A bizottság a kérvény
pártolóját segítsen az
országos ülése el.

3. Az archaeologiai bizottság
eddiggi kiadványainak egy
példányát kéri az akadémia.

bizottság megalakításának
kannalátatása.

Főkönyvtárnok polkiját
a bizottság figyelmébe az
Akad. Keziratoktatás
örök levezetését körül,
bocsátás. Körül tájasa-
talt ismertetéseket.

A bizottság elhatározta,
hogy az Archaológiai bizom-
ság kiadványából +
(bizottság keretében) egy jelt,
dány helyettesíték el,
és az bocsátását a
mekkai rendeltetésére.

A bizottság a könyvtárs
szabályok II 65-át, mely
szerint nem-akadémiai
tagok csak a könyvtárs
bizottság engedélyével kaphatnak
költésen könyveket, kiterjeszti
a Keziratoktatás állatán; az az,
dalomtörvények érdekében újabb
levezetésüket fölhamasztás
pedig az iradalomtörvények bi-
zottság engedélyétől sem függővé.

24 / 1880

A M. T. Akadémiához az 1879. évi december 22-dikétől az
1880. évi január 26-dikáig a következő ajándék-csere-
és köteles könyvpéldányok érkeztek:

I. Festületekből.

Royal Society. London. $\times$ Philosophical Transactions. Vol. 168. (Extra
Vol.). Vol. 169. P. I. II. $\times$ The R. Society 30th Nov. 1878. $\times$
Proceedings. No. 187-196. $\times$ Catalogue of scientific papers. Vol. III.
Kön. Preuss. Akademie der Wiss. Berlin. Monatsberichts. 1879. Septem-
ber-October.

Académie Imp. des Sciences. St. Pétersbourg. Repertorium für Meteor-
ologie. VI. B. 2. H.

R. Microscopical Society. London. Journal. Vol. II. No. 7a.

Société R. de Numismatique. Bruxelles. Revue Belge. 1880. 1. Livr.

Société des Sciences Phys. et Nat. Bordeaux. Mémoires. 2. Sér. Tom. III.

Société des Sciences Nat. et Mathem. Cherbourg. $\times$ Mémoires. Tom. XXI.

$\times$ Catalogue de la bibliothèque. II. P. 2. Livr.

Société des Sciences de Finlande. Helsingfors. $\times$ Observations Météo-
rologiques 1877. $\times$ Öfversigt. XXI.

Société R. des Sciences. Groningue. Skriften i det 19. Aarhundrede.
VIII. B. 5. H.

Norveg. hi. eggtem. Christiania. $\times$ Forhandlingar. 1876. 1877. 1878. $\times$

Heilagn manna sögur. $\times$ Holt: Om Poncelet's Betydning. $\times$ For-

tegnelse over Forhandlingar. $\times$ Register 1868-1877. $\times$ Mollagen re-

gionis arcticae Norvegiae. $\times$ Bugge: Rune inskrifter. $\times$ Nje-
rulf: Om stratifikationens spor.

Office of the Amer. Journal. New Haven. The Amer. Journal of science.
No. 108. 109.

König. Akademie der Wiss. Berl. $\times$ Denkschriften. Philos. Hist. Cl. XXVIII. XXIX. B.

$\times$ Denkschriften. Mathem. Naturwiss. Cl. XXXIX. B. $\times$ Archiv. VIII. B. 2. H.

- LVIII. B. 1.2. H. X) Fortes rari Austriac. II. Abth. XCI. B. 1.2. H.
 X) Almanach für 1879. X) Sitzungsberichte. Philos. Hist. Cl. XC. B. 1-2.
 3. H. XCI. B. 1.2. H. XCII. B. 1.2-3. H. XCIII. B. 1-2. 3-4. H. X) Register
 zu den Bänden 81-90 der Philos. Hist. Cl. X) Sitzungsberichte der
 Math. Naturwiss. Cl. I. Abth. LXXVII. B. 5. H. LXXVIII. B. 1-2. 3-5. H.
 II. Abth. LXXVII. B. 4. 5. H. LXXVIII. B. 1.2. 3. 4-5. H. LXXIX. B. 1.2-3. H.
 III. Abth. LXXVII. B. 1-5. H. LXXVIII. B. 1-5. H. LXXIX. B. 1-2³⁻⁵ H. X) Str.
 Leiger. 1879. Nr. 24. 25. 26. 27. X) Inhaltsverzeichnis zum Jahrg. 1879.
 H. K. Geolog. Reichsanstalt. Beis. X) Verhandlungen. 1879. Nr. 14. X) Jahrbuch.
 XXIX. B. Nr. 4.
 H. K. Statist. Central-Commission. Beis. Ausweise über den auswärtigen
 Handel der österr. Ungar. Monarchie. XXXIX. Jahrg. 2. Abth.
 Kos. Böhmisches Gesellsch. der Wiss. Praga. X) Abhandlungen. V. Folge. XV.
 B. VI. Folge. IX. B. X) Sitzungsberichte. 1878. X) Jahresberichts. 1877. 78. 79.
 Geschichtswesen. Magensfurt. Carinthia. 69. ster Jahrgang.
 Erdelyi Múzeum egyes. Kolozsvár. Erdelyi Múzeum. VII. évfoly. 1. sz.
 Kir. orvos egyes. Budapest. Évkönyv 1879-évi.
 Délmagyarors. tört. és rég. társulat. Temesvár. Történelmi és Régészeti Érte-
 síró. V. évfoly. 4. füz. VI. évfoly. 1. füz.
 Orsz. m. k. statiszt. hivatal. Budapest. Hivatalos jelentés a párisi 1878. évi
 egyetemes kiállításról. 10. 11. 12. 13. 14. füz.
 Philol. társulat Budapest. Egyetemes Philol. Közlem. III. évfoly. 10. füz.
 Történelmi társulat Budapest. Történelmi Érte. 1880. 1. füz.
 Angol kormány. London. X) Buddha Sayá. X) A classified in-
 dex of the Sanskrit MSS. in the palace at Tanjore. P. I. II.
 X) Statistical Abstracts from 1863 to 1877; from 1866 to 1878.
 X) Annual Statement for 1878.
 Francia kormány. Páris. Lettres du cardinal Mazarin. Tom. II.
 Olasz kormány. Róma. X) Camera dei deputati. N. 190 - A. X) Str.
 chivio di Statistica. Str. IV. Fasc. 3.

12.H.
B.1-2.
Kései és igaztanácsa. Budapest. Jelentés 1878-ról.

Ápályáj. Lige. Névtár 1880-ra.

Unitarius egyházi tanács. Kolozsvár. David Reény emléke.

2.3-5.H.

3.12-3.H.

4.H.

5.H.

6.H.

7.H.

8.H.

9.H.

10.H.

11.H.

12.H.

13.H.

14.H.

II. Magyarországról.

467 Dr. S. Stieda. Dorpat. C. Frankenhauer: Untersuchungen über den Bau der Tracheo-Bronchial-Schleimhaut.

S. R. Erdmann. Budapest. Sammlung kleiner Schriften.

20 F. Wiedemann. Sz. Pétervár. Zum Gedächtniss an F. A. Schiefner.

21 Dr. Kovács Gyula. Budapest. Az iróni és művészeti tulajdonságok.

32 Dr. A. Valtić Petaric. Belovar. Beiträge zur medicinischen Tagesfrage.

33 Dr. W. Leitner. Lahore. Proceedings of the Anjuman-i-Panjab.

34 Acc. Scacchi. Napoly. Ricerche chimiche sulle incrostazioni gialle della lava Vesuviana del 1631.

35 M. Stossich. Fiume. a) Prospetto della Fauna del mare Adriatico. b) Alcuni cenzi sopra il primo sviluppo delle Serpule.

58 Baloghy István. Budapest. Néptanítók lapja. 1874-79 évfolyam.

74 Szigisich Mihály. Budapest. A kepek, egyházi és leánye.

III. Közvetlen példányok.

Athenaeum nyomdaja. Budapest. a) Beöthy: A m. királyi iradalom történeti ismertetése. I. II. köt. b) Dobrec: A földadói-kataszter. c) Far-

kas: Généralisation du logarithme. d) Magyar Statist. Evkönyv. 1877.

7. 8. 9. füzet. e) Tájékoztató. II. köt. 3. 4. 5. 6. sz. f) A Kiszáradt tiszta-

ság. Evkönyv. XIV. köt. g) Képes családok lapok. 1880. 1. 2. 3. 4. 5. füzet.

h) Freguss: Festmények. i) Répássy: Orvasókönyv. k) Magócsy:

Prot. egyházi beszédek. VI. köt. l) Kármán: Magyar orvasókönyv. I. R.

m) Kecégyásti és Gyakó: Magyar olvasókönyv. II. R. Magyar
tanügy. 1879. 5-6. 7-8. füz. Sz. István társulat naptára 1880-ra.
n) Az Athenaeum nagy képes naptára 1880-ra. Thom: Az
ember. Ahn: Francia nyelv. II. füz. Szarduszi leírás
1880-ra. Szabadok. XIII. évfoly. 8. 9. 10. füz. Schweiger: A
vajsavas benzylacetéről. Simonyi: Magyar nyelvtan. Ugyanaz
németül. Gabor: Az egyházi művészetek hazánkban. Sueli:
Utmutatás sebészeti művészet gyakorlására. Szabó: A legrégibb
kor története. I. köt. 1. füz. Népközlési füzetek. I. rész.
Geometria. Bolyai: A törvényekről és az algebráról.
C. Sallusti Crispi libri. Hazi könyvtár. XXXII. évf. Ste-
guss A.: Shakespeare pályája. Arboth: Új Magyarország.
Magyar gardiák évkönyve 1880. Bolanden: A
Batalán éj. I. II. köv. Molnár: Asztrológiai gyakorlatok.

M. ki. egyetem nyomdája. Budapest. Philol. Közlöny. III. évfoly.
9. 10. füz. Acta r. Sc. Universitatis Budapestinensis anni 18⁷⁹/₈₀.
Fasc. I. A budapesti m. k. tud. egyetem tanrende 18⁷⁹/₈₀ tan-
és májusi felén. Schwarz: Elemente der Polistik. 1. 3. Lief. Torlos:
Magyar nyelv és irodalmi évkönyv. I. II. R. Sonnenfeld: Német nyelv és
irodalmi évkönyv. I. II. R. Sbornik. Broj 23-27.

Wigand F. K. nyomdája. Párizs. A magyar ifjúság könyvesháza. 13-18.
füz. Claudius: Hundert Gebote. Jókai: Rab Ráby. 9. füz. Kasten-
ner: Deutsche Sprachlehre. I. Th. Pulsitz: Eletek és korom. A m.
k. ministerium rendelkezései gyűjteménye. 1879. 3. füz. Andrassy: Re-
mek költemények. Déryné naplója. Kaltenbrunner: Geschichte aus
Oberösterreich. Gyakorlókönyv Schulte kisebb latin nyelvtanához.
Ref. főiskola nyomdája. Kolozsvár. Évi jelentés Kolozsvár sz. k. város
1878. évi állapotáról. Közhatalmi eredeti képes naptár 1880-ra.
Közhatalmi nagyenyedi naptár 1880-ra. Mátrai: Az élet színterei

és a szinpad coubissai. d) Acta s. Sc. Universitatis Claudi-
politanae anni 1878/9. Fasc. 2.

Kovács Mihály nyomdája. Rozsnyó. A gyűjtemény.

Jósh László nyomdája. Kezskemén. d) Protestans pap. I. évfoly. 1. 2. 3. sz. d)
A nagyzealontai gymnasium Értesítője 1878/9-vel. e) A Kezskeméni
r. r. főgymnasium Értesítője 1878/9-vel. d) A Kezskeméni álla-
mi fő reáliskola Értesítője 1878/9-vel. d) Oláh: Az orgona épi-
szkezes története. f) A Kezskeméni jog- és államtudományi kar
Értesítője 1878/9-vel. g) Losonczy: Közégső Land.

IV. Saját kiadásbeli munkák

- a) Értesítő 1879. 7. 8. sz.
- b) Term. Értek. IX. kötet. 20. 23. sz.
- c) Nyelvtud. Értek. XIII. kötet. 5. 6. sz.
- d) Tárpad. Értek. V. kötet. 9. sz.
- e) Arch. Értesítő. XIII. kötet. 10. sz.
- f) Magyarorsz. rég. Emlékek. IV. kötet. I. R.
- g) Temesvári Polgár élet és munkái.

Arvelken
Kellőben

25/1880

26

1019

A Magyar Tudományos Akadémiának

Helyben

Budapesten 1880. Január 16-án

A m. t. Akadémia részéről megvívásigálás végzett harrank
úrsán, Emich Gusztáv úr által, Hunfalvy János úrnak, a magyar
birodalom természeti viszonyainak leírása" című könyvére vonatkozó
dramadasi kimutatásokat elővívásigálván, van szerencsénk az
er iránti nézetünknek a következők által kifejezést adni:

Az említett munkára vonatkozó f. alatti kimutatásban
t-ek jelölték, a Szarvában, a kimutatással megjelöl-
tőleg és szám szerinti helyességgel fordulnak elő.

Felémlelőnk továbbá, hogy míg a Norvák Királyi Jéle régió
használt esete vonatkozó jelentésben, könyvtári munkakerti, 10
iv után szánított díj, 8 vagy 10 forintra van megjelölve,
ugyanasaz könyvtári díjakról az Emich fele számadásban
15-20 forintig van említés tétel. Kénytelen helyes, vagy helytelen az,
megjelölni, módunkban nem áll.

Az mi a számadás, "Követés" oldalán állati, az a fenn
említett Norvák Királyi Jéle előterjesztéssel egyetemes találat,
mindan az engedmeny, az is 1869-ig 25% al, utána fogva
pedig 40% al találatuk felszámítása.

A számadás "Tartók" oldalán öt tétel alatt, összesen
3714 ft 50k irók listás díj fejében felszámított összeg a Szarvában

Melléklet. Emich fele számadás, az 1877-1878-
Könyvtári díjak, előterjesztés az egy számba
Akadémia számára
Földtani és földrajzi
Akadémia

nem fordul ugyan elő, de a megfelelő, Föth Lorincz úr által
alírt, a Keresletben veszményeztet, nyugtáiban stámszerinti
netységgel elősmerttetu, azonban kijelölése nélkül annak, hogy
a fizesmény Murfaly János úr részre teljesített.

Égül, mellesleg megjegyeztük, hogy az Akadémia az
rehabilitacum által eladott példányokból befolyt 21ft 60 my. ömög.
nyssint az eladatlan maradt készletet bizonyára jögyetben fogja
szartani. az ömög. iratokból stámszeri állás, vagyunk: Kiváló listolattal

MAGYAR FÖLDHITEL INTÉZET

Lukács János

26/1880.

Hagyományosságára Gróf s. akadémiái elnök úr,
Tehetséges akadémiái Szorgató Tanács,
Kegyetlenes uraim!

Az akadémiái alapítványok és hagyományok
résziint biztosítása résziint befizetése iránt mult
években tett intézkedések eredményéről van szerencsém kö-
vetkezőkben előterjeszténi
alázatos jelentésemet.

I. A be nem fizetett alapítványok biztosítása vagy befizetése
iránt m. e. március 30.^{án} hozott igazgatótanácsai határozat-
hoz képest is Excellenciád megbízásából nem késsem
mindazon alapító azokat, kik alapítványaik biztosítása
vagy befizetése iránt már az előtt fel lettek kérvé, de
eddig nem nyilatkoztak, mind pedig azokat is, kik nyi-
latkoztak ugyan, s alapítványaik befizetését ígérték, de i-
gencsük nem teljesítésével, újra sürgetőleg felhívni.

Az alapító anyagból befizettettek

a) néh. B. Augustó Karal úrnak ... 500 ft

b) Hoitsy Sándor úrnak ... 1000 "

c) Schai B. Frónay Sándor úrnak ... 2100 "

Alapítvány továbbá

d) B. Rodmanichy Armin úr 500 ft

Alapítványának törlesztésére B. Rod-

Rodmanichy Erigyes úr által ... 215 ft

e) Antunovics József 100 ft alapítványi

tökének fele részre viz ... 50 ft

és f) Almásy Pál ^{úr} ¹⁰⁰⁰ forint alapítványi törlesztésére ... 200 ft
fizetett

Befizettelték tehát 4105 ft

2. Biztosításuk fővesztésé alapítványok: u. m.

a) néh. gr. Andrássy György úr ö. éj. 10500 ft.
alapítvány, a rimaszombati törvényszék
f. a. idején végzése szerint 2,443,000 ft-ra be-
szült hitbizományi javában; a menziben pedig
ezen alapítványok külön jogúlogi bekezdés
által biztosítása is megkivánatnak, a bold.
gróf úr általános s egyedüli hitbizományos
örököse - uradalmi ügyészek nyilatkozata
szerint - még ebbe is beleegyeztek.

b) Néhai gr. Széki József úr ö. Excellen-
tiája két rendbeli u. m. a könyvtárnok fi-
téssel való ellátására rendelt . . . . . 3250 ft.
s a pénzügyministry gyarapítására . . . . . 2100 .
alapítványa - a pesti ideki kir. törvényszék
telékhöngyi osztályának f. a. végzése szerint
a pest megyei birtokokra eszközlött jogúlogi
bekezdés által biztosított.

c) Néhai gróf Széchenyi Miklós úr ö. éj. . . . 1000 ft.
alapítványa - annak örököse gróf Széchenyi An-
tál úr ö. éj. által letett záloglevelekkel bi-
tosított.

Biztosított tehát 18850 ft.

2) Újabb felhívásomra ^{nyilatkozataik}

a) Örveggy gróf Rátthány Lajosné, képviselője által
igénylő: hogy 200 ft alapítványát mult 1879 év végeig-
folyó kamatával együtt mulhatlanul befogja fizetni.

b) Bottka János - bekiildvén a hátra levő 80 ft kamatot
s 200 ft alapítványi tőkének befizetésére néve - teki-
ve a mult sanyarú esztendő - halasztást kért.

c) Domján Ansal - bekiildvén a hátra levő 30 ft kama-
tot - az 50 ft alapítványi tőke befizetésére néve - sin-
te halasztást kért.

d) Néhai B. Eötvös Dénes úr 400 ft alapítványának be-
fizetésére néve, annak örököse B. Eötvös Lorand úr ö. m. ga-
oda nyilatkozott hogy azt az 1879. év folyamában - hátra le-
vő kamataival együtt befogja fizetni.

e) Néhai György István és Kalmán két rendbeli 2000 ft és 1000 ft alapítványi tőkék befizetésére névve örökösök meghatalmazottjának nyilatkozatát, mely szerint a két alapítványi tőkét nem 5% földhasználati zeti záloglevélben, hanem zálogmentesítés köve nyekben hajlandó befizetni; van szerencsém Excellen. tiad a Schütztes Igazgató tanácsnak 3% a. bemutatni és részben kegyes utasítását kikérni.

37

f) Jakabffy István 2000 ft alapítványa és hátralévő kamatainak befizetésére névve, kéremek nyilatkozott a hátralévő összeget még 1879 év folyamánban befizetni.

o ft
o .

g) Néhai János fia Albert a 100 ft alapítványi tőkét még év végéig befizetni igénc.

Per

h) Néhai tolvai Nagy János végrende-
len örökös az 500 ft alapítványi tőke és kamathátra-
talanak befizetésére több ízben felszólításra van s azt
be nem fizetvén - kinyilván voltam ellene a törvényes lé-
peséket megindítani.

ft
6
ig-
i.

i) Néhai Páray Samu örököse Páray Gyula kérel-
mére az alapító levelet h. másolatban megküldvén, felhiva-
somra oda nyilatkozott: hogy felhívásomnak a bírói által
való fenyegetés beváltás előtt készséggel fog eleget tenni.

6
ig-
i.
atol
kint
ma
zin

4^{or} Újabb felhívásomra a be nem fizetett alapítványi
tőkék biztosítása vagy befizetése iránt nem nyilatkoztak.

a) Graf Andrássy Aladár Ö. méltósága az általa be-
fizetni igénc ezer forint alapítványi tőkére névve.

b) Graf Andrássy Gyula úr Ö. Excellenciája az alapított
ezer forint

c) Graf Andrássy Manó úr Ö. méltósága az alapított
ezer forint.

k be
nga
rale

d) Benesik György úr az alapított . . . 500 ft

e) Boggyay Antal úr az alapított . . . 100 ft

f) Blaskovich Miklós úr a hátralévő . . . 400 ft

g) Bottha Imre úr az alapított . . . 200 ft

h) Graf Brenner Enkeverth Agost úr
Ö. méltósága az alapított . . . 4000 ft

- l) Graf Csáky Sándor úr ömlga az 1863 május
 14-én alapított . . . . . 2100 ft
 k) Forintos Kálmán úr az alapított . . . . . 50 ft
 l) Jókai Mór úr ömlga az alapított . . . . . 200 ft
 m) Szabolcs Elek úr az alapított . . . . . 40 ft
 n) A pesti g. m. b. Oláh újra egyházi
 község az alapított . . . . . 1000 ft
 o) Prónay István az alapított . . . . . 500 ft
 p) Simonffy Kálmán az alapított . . . . . 105 ft
 r) az addigi kamat hátralékára néve. }
 q) Szirmay Odón az alapított . . . . . 400 ft
 r) Szirmay László az alapított . . . . . 400 ft
 ra néve

9 ft
10 ft
11 ft

3° Deperelendő lenne Benesik György, ki az
Atka-lénia részére . . . . . 500 ft
 rinstól alapítván, 1864 óta kamattal hát.
 rálékban maradt. -

12 ft
13 ft
14 ft
15 ft

4 ft 5 ft

4° a - d az exszebén megkeresett ügyvédnek s. f. a. leve.
 lőit szerint vagyona nem lévén, kénytelen vagyok a
 költségek tekintetéből, mielőtt ellene a post indita,
 nán - excellenciád s a tekintetes Igazgató Tanács
 kegyes utasítását kikérni.

6 ft

6° Depereltettek következő alapító urak u. m.
 a) Dogyay Antal úr, mivel a 100 ft alapítvá
 nya és hátra lévő kamatai iránt a 6% alatti bírói
 egységre léptem. - mely szerint az 1864 Január 1-től
 1880-ik Január 1-ig hátralévő kamatok és felmer
 nült költségeket külsőben magán s. h. 18-ig - a tőkét
 pedig folyó kamattal együtt legfeljebb s. év Au
 gustus 31-ig befizetni tartozk. -

7 ft

b) Reiser László, ki 200 forintot alapított, mely
 azonban csak halála után leesen befizetendő, - jelen
 leg a 7% a. végzés szerint csak az 1864. óta hátra
 lévő 72 forint kamat és felmerült költségek megfi
 zetésében elmarasztaltatott, de mivel Reisernek
 a 8% alatti jelentés szerint semminemű befoglalhat

8 ft

to vagyona nincsen, a végrehajtást megkísérteni
siek ségtelennek találhatott, - mindazonáltal e
közbenis kérek utasítást.

I, Következő alapítványoknak mint behajtható
lanoknak leírását bátor kedvem javaslattal hozni:

9f.

a) Néh. D. Ázél Istvánnak 525 ft
alapítványa, mely a 9% a. jelentes szerint
benem hajtható.

10f.

b) Duka Miklósnak 400 ft
alapítványa, mely a 10% alatti végzés szerint
(ugyan megítéltetett, de a 11% a. Jelentes szeri
sint benem hajtható.

11f.

c) Jgál Danielnak 200 ft
alapítványa, mely Kis Katalinról lett volna
behajtandó, de a 12% a. Jelentes szerint be
nem hajtható.

12f.

13f.

d) Seyer Miklós a 12% a. végrendelet szeri
sint tiszta hagyatéknak egyharmad részét
az Akadémiára hagyta, mely azonban a 14% a.
végzés s a 15% a. levél szerint benem hajtható.

14f.

15f.

e) Gróf Sztáray Victor úr wöd aló korulvén, az Akad
emiának 20 éven át évenként felajánlott, eddig benem fizetett
15 ft benem hajtható.

II A hagyományok bizsositása vagy befizetéséről
következőket van szerencsém jelenteni.

1) Befizetettek következő hagyományok, u. m.

a) Néh. Gabányi Kálmánnak 100 ft
hagyományja hátralévő kamatával együtt.

b) Néh. Kiméthgy Sándornak 500 ft
hagyományja - azúl hogy annak 1878. Janu
már 1st m. e. Sept. 20-ig lejárt 52 ft 50 km
kamata legfeljebb a most lejárt év végeig fog
befizetelni.

c) Néhai Kuliffay Lál hagyatékából
már az előtt befizetett 500 ft hagyomány
nak hátralévő kamata. - 280 ft

Összesen befizetett. 880 ft

2° Biztosított, de fel nem mondható hagyományok

16f

a, Néhai Zoltán Lászlónak — 1000 ft.
hagyománya, mely a 16% a. végzés szerint
biztosított.

26f

3° Halasztó feltételhez kötött hagyományok, melyek
biztosítottak.

17f

a, Néhai Dózsa Józsefnek — 400 ft.
hagyománya, mely csak fia Medárd elhalála
után befizetendő, addig a 17% a. végzés szeri-
nt biztosított.

27f

b, Néhai Burgmann Károlynak — 87 ft. 23.
hagyománya, mely csak özvegye halála utá-
n befizetendő, addig a 18% a. végzés szerint
biztosított.

18f

29f

c, Néhai Dr. Flor Józsefnek — 20,000 ft.
hagyománya, mely csak özvegye halála után be-
fizetendő, addig pedig a 19% a. végzés szerint
biztosított.

30f

19f

d, Néhai Hofrichter Józsefnek még hátra-
lévő 4000 ft. hagyományának $\frac{1}{10}$ része is — 400 ft.
mely csak Dr. Brill Dombóla elhunytával leszen
befizetendő, addig a 20% a. végzés szerint bi-
tosított.

20f

32f

e, Néhai Karacsony Andrásnak — 1000 ft.
hagyománya, mely a 21% a. Jelenléte szerint
csak 1884. évben kerül befizetés alá, addig
pedig a 22% a. végzés szerint jelzálogi beke-
lezés alatt biztosított.

21f

33f

22f

f, Néhai Manschön Mikály Józsefnek 1000 ft.
hagyománya, mely csak Lauli Paulina halála
után leszen befizetendő, addig pedig a 22% a.
végzés szerint jelzálogilag biztosított.

23f

g, Néhai Román Józsefnek az akadémia ha-
gyott ingatlanai tulajdon joga, mely csak Szekessy
Mária halálával leszen érvényesíthető, a 24 és 25% a.
végzés szerint telkekönnyvel bekelezett.

24/25f

35f

h, Néhai Szendeffy Agnesnek hagyománya, mely
a tiszta hagyaték $\frac{5}{6}$ ának egyharmad részéből
áll, és csak Szendeffy Aladár és Dásönek nagy-

26f.

Korúsága előtti elhalálozások esetére leszá befizetendő addig a 26f. a. végzés szerint biztosított.

i) Néhai Udvarnokgy Gyulának — — — 2000 f.

hagyománya, mely ~~csak~~ összege Udvarnokgy Dr.

27. 28f.

mának halálával leszá befizetendő — a 27. és 28f. a. végzések szerint biztosított.

4^{or} Feltételhez nem kötött hagyományok, melyek a befizetésig biztosítottak, u. m.

a) néhány Rhédey László hagyatékai tömegétől néhány Suhász Antal által megvett Kistoronji szőlőnek hátralevő — — — 2250 f.

vételára, mely addig, míg befizettetik,

a 29f. a. kötelevényre vezetett végzés

és a 30f. a. telekhöngyvi kivonat szerint bizo-

tosított.

b) Néhai Marózbányi Anzalnak — — — 22700 f.

hagyománya, mely addig míg befizettetik

a 31f. a. végzés szerint biztosított.

31f.

c) Néhai Manson Jánosnak hátralevő — — — 200 f.

hagyománya, mely addig míg befizettetik

a 22 és 22f. a. végzése szerint biztosított.

22. 23f.

d) Néhai Simethy József és nejeinek — — — 1000 f.

hagyománya, mely addig, míg befizettetik,

a 34f. a. végzés szerint biztosított.

34f.

e) Néhai Staffenberger Majos és ne-
jének — — — — — 5000 f.

hagyománya, mely addig, míg befizettetik -
át 1862 sept. 22. 29292 sz. a. hozott vég-
zéssel elrendelt jelzálogi bekebelezés által
biztosított.

f) A Székely alap részére néh. Haaker
Rozália által hagyományozott — — — 1000 f.

alapítványa, mely ~~szintén~~ addig, míg be-

35f.

fizettetik, a 35f. a. végzés szerint jelzálo-

gilag biztosított.

5^{or} Halasztó feltételekhez kötött hagyományok

melyek biztosítva nincsenek u. m.

a) Néhai Amizoni Károlynak — — — 2000 f.

hagyománya

36.

hagyománya, s az itt helyben a Deák Terem
és bécsi, utána sarkán fekvő 3 emeletes ház,
mely ^{a 36. a végrendelet szerint} az esetben, ha az alapítandó országos ma-
gyar Nénevelő intézetnek felállítására meghí-
vák, az Akademiára száll. —

b) Néhai Antal Jánosnak — — — 100 ft
hagyománya, és a vér rokonai kihaltával ta-
lálendő alapítványi tömegnek egy harmad része.

c) Néhai Batta Dávidnak hagyománya,
mely özvegye halála v. férjhez menetelevel talá-
lendő tiszta hagyatékának $\frac{2}{10}$ részéből álland.

d) Néhai Bertha Sándor hagyománya, mely
Sándor fiának nőstén korában és végrendelet
nélkül bekövetkezéskor halálával találendő osztályré-
szének egy negyed részéből álland. —

e) Néhai Fejes Jánosnak — — — 50 ft
hagyománya, mely özvegye halálával leszen be-
fizetendő.

f) Néhai Dr. Edl Kálmánnak — — — 16000 ft
hagyománya, mely a haszonbéri idő lejártával,
hat év alatt érvényesítendő leszen.

g) Néhai Kajdacsy Istvánnak — — — 20000 ft
hagyománya, mely a végrendelet szerint csak
1885. évben leszen érvényesíthető. —

h) Néhai Korneli Sándornak — — — 50 ft
hagyománya, mely özvegye halálával leszen
befizetendő.

i) Néhai Kovács Gáspárnak hagyománya,
mely egyetlen egy leányának-gyermek és vég-
rendelet nélküli kimutásával-elintézetlenül ma-
radt összes vagyonából álland. —

k) Néhai Kralovánky Györgynek — — — 2000 ft

nem különben István Zoltán bátyja Déla fia-
nak 1869 febr. 17^{én} nőstén állapotban és 21
éves korában bekövetkezett halálával végren-
deletileg az Akademiára szállt — — — 20000 ft

és a Szekegy alapnak rendelt — — — 10000 ft

37.

hagyományai melyek csak összege halálával lesznek kifizetendők.

l) Néh. Legrády Józsefnak - - - - - 200 ft
hagyománya, mely ha az életben lévő unoka özveje Legrády Károly
halálával eladandó ingatlanok árából háromszorosára nőkerül
600 ft-ra emelendő.

m) Néh. Sémeth László hagyománya, mely két gyermeknél kis-
korúakban és tövönvesztés örökös nélküli kimúltával, az itt helyben
üllői úton 1. sz. a fekvő 2 emeletes házból állandó.

n) Néh. Ficsálkovich Lászlónak - - - - - 400 ft
hagyománya - mely csak Aulinger Franciska kis,
asszony halálával lesz kifizetendő, - - - - - 100 ft

o) Néh. Schernhoffer Károlynak - - - - -
hagyománya, mely özvegyének halálával lesz kifizetendő. - - - - - 6000 ft

p) Néh. Schwarzer Illajosnak - - - - -
hagyománya, mely halála után Schmidt Sándor bécs vá.
köz-tanácsi főszámvivő haláláig a Schwarzer Illajos
utódai ingatlanainak kamatozva hagyandó. - Schmidt
Sándor halála napjától annak kamatait s addigi ka-
matjövendelmét elinté Schmidt Sándor leányai Má-
ria és Zsófia, ezeknek örökös nélküli kimúltával
mostoha nővérek Schmidt Klára életfogytig tartó,
és csak ennek kimúltával lesz az akadémiának kifizetendő.
tatandó. - - - - - 100 ft

q) Néh. Sósfy Józsefnak - - - - -
hagyománya, mely özvegye halálával lesz kifizetendő. - - - - -

r) Néh. Szöllösy Albertinának - - - - - 1000 ft
hagyománya, mely csak az Eibenshalé ingatlank el-
adása után, mely eddig a 37. a. értékesítés kérelem meg nem előzőlté-
seig - - - - - lesz kifizetendő.

37.
o) Hagyományok, melyek halálától feltétellez kötvé-
ninesenek, hanem tárgyalás alatt állnak, köv-
vetkezők:

a) Néh. Blaskovich Antal helybeli lakosnak. - - - - - 100 ft.
hagyománya

b) Néh. Sémeth Mihály egyri kanonoknak - - - - - 100 ft
hagyománya.

c) Néh. Papp Vinczenek - - - - - 400 ft
hagyománya, mely Ilona leánya özv. Ernyei Gyula,
né ált. lesz kifizetendő. - - - - - 500 ft

d) Néh. Podhorányi Józsefnak - - - - -
hagyománya, mely jelenleg per alatt van.

e) Néh. Dónis-Pogány Carolinának egy stát hold.
nyi hagyománya, melynek
ban megállapított értéke legközelebb kifizetendő. - - - - - 3000 ft

f) Néh. Rosty Pálnak - D. Eötvös Loránd ur ö mő,
társága által - - - - - 100 ft
megállapított hagyománya most tisztelt báró úrnál,
kötete szerint legközelebb befog kifizetést. - - - - - 100 ft

g) Néh. Sántha Istvánnak - - - - -
hagyománya per alatt van.

k, Nehai Sándor János — — — — — 500 f.

hagyományának befizetése most váratik.

i, Neh. gr. Schmedegg Kálmánnak — — — — — 1000 D.
arany hagyományára per alatt van.

k, Neh. Simon Gyulának — — — — — 20 f.
hagyományára per alatt van.

l, Neh. Szönyi Pálnak — — — — — 1000 f.
hagyományára mely a többi Kesztenébeli hagyományokkal
együtt örökösleg az utazói háza vételárának harmad
részéből s egyéb természetben el nem hagyományozott
vagyonából kielégítendő lesz. — Megjegyzésem: hogy a
38. §. a végrendelet hiányosnak is érthetlenné iszlett
fi, pontja az abból kimaradt következő szavakkal a.m.

38. §
"k, az eddigiek levonásával még fennmaradandó össze-
get pedig azon bizalomteljes kéréssel kívánom a m.
tud. Akadémia kezelésére binni, hogy ezen összeget ad-
dig kamatoztassa, míg a kamatnak a tőkéhez csatolás-
sa útján annyira szaporodik a tőke, hogy annak évi
kamata egy ezer két száz forrára megy — ezután hat-hat
éves ciklusokban felosztás után ajánlkozó szakszerű fiúk
közül megbízás útján fordítassa le magyarrá a világ és
vagyoni irodalmából koronként első szerepet játszó
angol francia és német munkákat — s adjon a 6 év alatt
7200 forráment kamatösszegeből a munka nagyságához
képest elhatározandó négy-öt ezer fordítói díjt; — a
"hat évi" kiegészítésén, s ezek valamennyi érdekelte-
lét a 39. §. a végzés szerint beleegyezését adván — bi-
róilag is tudomásul vétetett. —

39. §
70. Kétes hagyományok melyeknek leírását
javaslatba hozni bátorkodom.

a, Neh. Antunovics Bélának hagyományára, mely részint
földben, részint más értékben fennmaradó feltelegnek egy
ötöd részéből áll — a lefolyt végrendelet-írvényteleníté-
si perben hozott 40-41 és 42 §. a. ítéletek szerint behaj-
tatlanná vált.

40. §
b, Neh. Fogarasi János után nyílt örökségről az A.
Akadémia lemondván, s ezen lemondása a 43 §. a. végzés
szerint bíróilag elfogadtván, az örökség leírandó lesz.

41. §
c, Nehai Kurbinyi Ferencnek — — — — — 1000 f.
hagyományára, mely a végrendeletesi végres-
hajtónak 44 §. a. levele, beköztudomás sze-
rint is be nem hajtható.

42. §
d, Neh. Seeyer Frigyesnek — — — — — 200 f.

45-49.

hagyománya, mely a végrendelet érvénytelenítése
penben hozott 45. 46. 47. 48. 49. /. alatti ítéleteknél
fogva behajthatlanná vált.

8° Ismeretlenek előttem

a) Vixének 840 for alapítványa

b) Kék. Gyker Lászlónak 105 hagyománya.

c) Longrácz Jánosnak 375 for tartozása.

d) Szodoray Eleknek 25 for alapítványa, mert
az ezekre vonatkozó előírások sem riálum, sem pedig
a földhitelintézet pénzügyi osztályánál let nem
találhatók. - Azokra nézve tehát bitorzkodom E.
cellensiad s a Tekintetes Igazgató Tanács kegyes u.
utasítását kikérni. - Végre

9° Az ügyészi irodának múlt évi költéségei fe.
dexéséről mind eddig gondoskodva nem lévén,
kénytelen vagyok mind eziránt, mind pedig a fent
előszolt ügyekben Eccellensiad s a Tekintetes
Igazgató Tanácsnak kegyes utasítását kikérni,
mely irrtellessel maradván

Eccellensiad

a Tekintetes Igazgató Tanácsnak

Budapest 1880. Jan. 28.

alázatos szolgálója

Árkády
alászkó

1880.

Nagyméltóságú
g/ Sándor Menyhért úr
a m. tudom. Akadémia elnöke
Ó Kezletiájához
és
a Székesegyházi Igazgató Tanácsához

Évi jelentése
Hlinka József akadé-
miai ügyésznek

27/1880

az akadémiai
alapítványok és
hagyományok
biztosítása és befi-
zetése tárgyában.

10.

Tekintetes úr!

Folyó évi január 12-én, kelt
a M. T. Akadémia Igazgatói,
Székhez intért főlhívására,
az Igazgató Tanács mai ülésében
gróf Lónyay Menyhért atalé,
mialt elnököt kérté föl, hogy
az Anonim Károly ~~szegedi~~
alapszabály ~~szegedi~~ megúj-
dítandó tárgyalásuknál az
Akadémiát képviselje.

98
1880.

Fogyda Tekintetes úr
Kiváló Intelestem Kifejtésén.
Budapest 1880 febr 1.

Stenibach István
Közjegyzőnek.

11.

Tisztelt Választmány!

A. M. T. Akadémia Igazgatói
Tanácsának mai napon tartott
ülésében, előtérjentelem a Tisz-
telt Választmányt, mult évi
december havában, hozzá-
intérem Kérdejét.

92
1880.

Az Igazgató Tanács, melkél
nyolva a philharmoniai tá-
rsulat nemes főtársait, ^{és} a klasszikus zene megismerésén
buzgó munkásságát, egyelőre
egy extendó taktamán megem-
gerte, hogy a társulat class-
icus zenekari hangversenyeit
az Akadémia dísztermében
tartsassa meg; úgy azonban

klasszikus zene megismerésén
kömül kifejtés

hogy a kanyarcsengés megtar-
tásán a nappali órákat
kannálra főt, és oly időt
röviden ki, a mielőtt az utolsó
denniben nélesek nem ter-
tárnak.

A ~~mint~~ kártya által főt.
jártok pénzösszeget az Ogar-
gató Tanács és a magyar
lívó segélyegylet ~~az~~ javára
~~és~~ fordításra.

Budapest 1880 febr 1-én.

12.

A földművelésügyi
meghatározás a közhelyre,

13.

A négyes ~~szere~~ és kártya
a 3 pont c) és d)
pontok.

13.

A négyes szere kártya
az egész 3 pont, és a
4. ik pont.

14.

Ménáros kártya
kártya a 9 pont.

A graf úrja alá.

Nagyméltóságú Gróf Elnök úr!
Nagytekintetű Igazgató Úrnak,
Kegyelmes Úrnaim!

A nagytekintetű Igazgató Úrnak megbocsát
legalázatosabb esedezőjének, hogy a mos-
tani zordos téli szakban drágasági jót-
éleért esedezni bátorodik.

Daczára annak reményt tájlat, a 26-ös
óra az Akademiát híven szolgáló hivatal-
nok, hogy nagyhatású kegyeit tőle meg-
nem vonandja, mely lépésre őtet csak is a
nagy szükség s több nélkülözések bátoríták.

Biztos reményében kérelmét megújítom
mely tisztelettel irótlak

A nagyméltóságú Gróf Elnök

és
A nagytekintetű Igazgató Úrnak

Budapestten 1880 Jan. 21.

Legalázatosabb szolgálója

Rényi Adorján,
m. akad. írnok

Nagyméltóságú Gf., akad. elnök

úr

és

A nagytekintetű Igazgató Tanács,

Kegyes és kegyelmes Urainkhoz

üdvözlő leg alázatosabb esedezése

28/1880

Pingetdóráján m. t. akad. innoknak

a mostani zordan nagy
életi időnkben, drá-
gásnyi posték Egyed u.
szelvényorása tárgyában

Nagyméltóságú Magyar Királyi Miniszter, s Magyar
Tudományos Akadémiai Üzletkezelők Ura!

J. január hó 7-éről kelt, rám nézve igen megrisztelő felhívása
folytán, van szerencsém a Dr. Alexander Bernát, és
Dr. Panóczy József urak által benyújtott szer érdemé-
ben készült nyilatkozatamat, a szer és indokolási-
matk visszavonása mellett, Nagyméltóságodnak mely
szíveslellettel bemutatni.

Egerben, 1880. január hó 31-én

Nagyméltóságodnak

aláíratos boldgija
Danielik Jánosnak
magy. tudományos aka-
démiai levelező tag.

29 / 1880

Nagytekintetű Igazgató Tanács!

A magyar Tudományos Akadémiai Palota rendben tartására kisebb beszerzésekre, fűtésre, világításra, vízvezetékre és a többi 1880^{ad} évben szükséges kiadásokról, nem kúlomben a bérhatáron előforduló fenntartási költségekről van szerencsém, mely kiirtelellettel következő ki-
mutás elöterjeszteni:

Folyó szám	Nevetesen	Egyenként		Összesen	
		f	x	f	x
<u>I. Rendes szükséglet a Palotában</u>					
1.	200.00 kilo körsien a 1/90 ^{ad}	580	-		
2.	96 meter olfa a vágás és fuvarral a 5/50 ^{ad}	528	-		
3.	500 puha fa	30	-		
4.	A légszusz világítás	1300	-		
5.	Vízvezeték és óra háfnálat	260	-		
6.	A szoba tisztító munkák	430	-		
7.	Tiszogatás, sarolás, ablakmosás stb.	450	-		
8.	Orz Alagutak évi bére	50	-		
9.	Paskány irtó	50	-		
10.	Kiszebb kőműves munkák	50	-		
11.	" ácsmunkák	50	-		
12.	" Palafdemény javítás	50	-		
13.	" Bádoga a tetőzeteken	200	-		
14.	" Arnyékszék és vízvezeték munkák	80	-		
15.	" Árszatos munkák	50	-		
16.	" Lakatos munkák	80	-		
17.	" üveges munkák	45	-		
18.	" Kárpitos munkák ablakfüggönyöl stb.	50	-		
19.	" Mároló kijavítások	45	-		
20.	- faxetas munkák	60	-		
	Összesen	4238	-		

Folyó szám	Neveketesen	Egyenként		Összesen		Folyó szám
		f	r	f	r	
	Altétel	4238	-			
21.	Kisebb szoba festő javításokra	75	-			
22	" Terazzo talaj javítás és becsiszolás	50	-			
23.	" javítás a fővízfűtési kályhákban	80	-			
24	A fűtőberendezés vas szerkezetének olajpinnal bevarrása,	40	-			
25	keményítőjű illetek	85	-			
26	Turjelkő rendben tartása	30	-			
27	Óra felhúzás és javítások	35	-			
28	A szilipék eltorlaszolásai költsége	80	-			
29	A képlás fűtőberendezésnél elrepedt öntött vascsatlakozás helyett újat alkalmazása 46 ⁰⁰ a 17 ⁵⁰ az	70	-			1.
30	Új és ajándékok	90	-			
31	Áremet pénz a városnak	85	-			2.
	I. A Salota rendezés költségletére			4958	-	
	<u>II. A Berházi fenntartási költsége</u>					
32.	25.00 kilo kőszén a könyvtársági hivatalba	47	50			
33	Áremet pénz a városnak	75	-			
34	Legszűz világitás a boltban	150	-			
35	keményítőjű illetek	90	-			
36	Vízvezeték	393	-			
37	Tisztogatási szerk, rongyok, szőnyök stb	20	50			
38	kisebb kőműves munkák, talaj javítás, a könyvtárban, vakolat javítás, meszelés stb	150	-			
39	Takarék tűzhelyek, ajtó és Ablakkerék javítása	80	-			
40	ket új Takaréktűzhely I ^o és III ^o emeleti konyhákba	150	-			
41	kisebb Bádógor munkák	50	-			3.
42	A vízvezeték kútszék és anyagszékének	80	-			
	2. A Berháziakban			1286	-	
	<u>III. Ruházat a családtag számára</u>					
	Hat akademiái polgárnak ruha illeteke, nyári pürke ruha, és téli fekete kabát, sűrű nadrág mellény, csizma és kalappal ötvény			723	-	4.
	Össze a rendezés költségletének			6967	-	

folys
szan

~ Névzetesen

Egyenként

Összesen

f

r

f

r

Attétel
IV Rendkívüli szükséglet.

6967. -

Miután a Palotában és bérházban különbözőféle épületszűcsék, az idő folytán annyira megromlottak, hogy nem csak nagyobb kijavítást, de egészen újbolí elö állítást is kívánunk, bátorodom a következő szükséges elö állítások költségvetéseit, kegyes engedélyekér segétt elö terjeszteni úgy mint:

1. 5 darab új arnyekszek szerkeszt elö állítása a Palotában (3 a kúrdarabban, 1 a könyvtárnál, 1 a kegy. lakásánál) a 65f.

325. -

2. Az Akadémiai Palota Alkaján elhelyezett 4 darab Spinye darabonként szétomlik, ezek leszedendők lennének, azon kívül ugyan ezen alkaja keleti részén egy sorban 36 darab Baluffer kő van elhelyezve minden közbenső falaprat nélkül, és így itt is megtörténhet, mint a nyugati oldalon, hogy a dühözgő éjszaknyugati fél éren kőfalat ledönti, mely nagyobb kárt vonhat maga után mint az elöbbinél történt, mivel ez a harmadik emeletől a második emeleti tetőre zúlarra még a jobbak megerősítését is keresztül ülhethi. — Ezen alkaja átalakítandó lenne és 46 Miklós építész úr javaslata folytán a 36 Baluffer kőre két széles falaprat közkövi kőből lenne felállítandó, mely munkák költsége az mellékelt költségvetés szerint kerülné.

237. 57

3. A Vestibülben leomlott pillér kőlap helyreállítására Stenisi márványból, úgy szinte a többi 10 pillér burkolat leszedése, és réz káprókkal megerősítése kerülné.

120 -

4. A Palotában lévő külső ablakok mázolása, a nap hevetől nagy részben leomlott, a nyers fa pedig az évi áttal igen megromlott, ezen mázoldás legszükségesebb részének helyreállítására kerülné a következő javaslat szerint.

640 -

Attétel

1322. 57

6967. -

Jólaj pau	Nevetesen	Egyenként		Összesen	
		f	s	f	s
	Attétel	1322	57	6967	-
5.	Globa festő munkák az Akadémiai Palota lépcsőházaiban, úgy mint a vörösmárvány lépcsőnél az előki lépcsőnél és a mellék lépcsőnél, - továbbá a kapu aljának újbol festése egész a boltoszekélyig, úgy mint a bérház fölépcsőházában a bérházban lakók igénye megkívánja, - ezen munkák előállítására az ide mellé kell költségvetés szerint kerül	1080	-		
6.	Végül a bérház vaslemez tetőzete már annyira elvan rozsdásodva, hogy ezt feltörni nem lehet, és egészbeni előállítását igényel, a tetőzet négyzet tartalma tépken körülbelül 185 négyzet méter 14 ftal, kerülne	2590	-		
	Összege a rendkívüli szükségletnek			4992	57
	Tészen tehát az egész előirányzat 1880 ^{ad} -cane			11959	57

Az itt elősorolt rendkívüli munkák előállítására szükségnek mutatkozik, részint veszély elhárítása, részint nagyobb károok elhárítása, és a kül ország fenntartása tekintetéből, mielőtt ezeknek előállítására felett a Nagyteljesítő Igazgató Tanács, kegyes belátása szerint határozni méltóztaték. Legmelyebb bizalommal maradok.

Nagyteljesítő Igazgató Tanácsnak
 aláíratott Polgaja
 Pálmány József

Budapest 1880^{ad} évi Január hóban

A Magyar Tud. Akadémia
Nagytekintetű
Igazgató Tanácsának

Rainwaldt József
gondnok

előterjeszti az Akadémiai társas-
sá és bérháza rendszerben tartása, fűtés,
szigetelése, stb., ügy szinte a rend-
kívüli munkák költségeiről
1880^{ad}-évi összeállított
előirányzatot.

30/
1880

Méltóságos Főtitkár Úr!

Midőn 1880. Február 1-én Gróf
Lönyay Menyhért Akadémia
elnök Úr Ö. Excellenciájának gya-
latára a M. Tud. Akadémia könyv-
társolgai állására beadtam
folyódmányomat, ~~akkor~~ csa-
tolva, volt egy, - Ö. Excellencia-
ja által számomra kiállított
bizonyítvány. E bizonyítvány-
om a kérvényvel együtt az
Akadémia irattárában helye re-
tett el.

Mint hogy most minden igye-
kezetemet arra fordítom, hogy
megfelelő alkalmazást találjak

Sürgős szükségem volna e
bizonyítványra.

Alázatosan kérem Méltóság-
godat méltotassék elrendelni,
hogy e bizonyítvány az irattár-
ból kikeresessék és nekem VIII.
Prater utca 19. sz. alatti lakásom-
ra mielőbb elküldessék.

E részbeli kegyes intézkedése-
ért előre is köszönetem nyil-
vánítva vagyok kiváló
lisztelettel

Budapest 1897. Május 16. án

alázatos szolgája
Riebling Ferenc

31 / 1880

Utánvétel frt kr.

Budapest 1880. febr. 2-án,

A M. Tudom. Akadémia könyvkiadó hivatala részéről.
J. Cz. *Dr. M. Székelyi* szerkesztésében.
a M. Tudom. Akadémia könyvkiadó hivatala részéről.

Almanach 187

Értesítő (Akadémiai) 187

Értesítő (Archeologiai) 187

Évkönyvek

Közlemények (Archeologiai)

Közlemények (Math. és Term.)

Közlemények (Nyelvtudományi)

Értekezések a nyelv- és szépirodalom köréből

Értekezések a philos. tudományok köréből

Értekezések a társad. tudományok köréből

Értekezések a történelmi tudományok köréből

Értekezések a mathem. tudományok köréből

Értekezések természet-tudományok köréből

Monumenta Hung. Hist.

1 *Statist. Közlem.* T. III. 1. 2.

1 *Statist. és nemzetgazd. Közlem.* T. III. 1. 2.

Dr. M. Székelyi szerkesztésében, Magyar Akadémia Könyvkiadó Hivatala részéről, Budapest 1880. február 2-án.

Dr. M. Székelyi szerkesztésében, Magyar Akadémia Könyvkiadó Hivatala részéről, Budapest 1880. február 2-án.

2

32 / 2
/ 1880

12

1

Nagymericsegi Gróf's Akadémiai elnököm
Kegyelmes Uram!

Néhai Amiconi Károly nagybíró ügyében van szerencsém jelezni
hogy Amati tárgyalására Steinbach Györgyöt is kiküldött
Amatiéi úr, idekérem kérem f. ho 17. delután 3 óra
tűrecahi határidőt

Memhozz örökhagyó- Végrendelet és pontjában - az Vker.
Dealferron és Miazgálk usza tartásán felvő Dem. háziót alig
mértéket hogy ezen ház egyiss alapítandó Országos Magyar
Nőnevelő Intézetnek költségön alapul, és Rics Cecilia ha
halála után még tíz éven át keressék, oly módon, hogy a
velejáró kettő és fele részét költségek levonása után be
folyó össze fordítsák - a házi kamara beada'sával és
vot cím förtékesítéssel; - az első alatti tőle pedig a ház
csal és ekkor fordítsák a leírásos célra; - Ezzel az m.
szere leendő teleköségi átírása aronban, halála ut
ján haladik nélkül elterjedésével, s az Rics Károly
Elezáradék is feljegyezve; -

Egyúttal pedig a mindezen közönségi Miniszter is
felhív, hogy az Intézet, mely Magyar Kellendő, s iri
nyű legye, különös figyelműre és jásfogására Meltana;
s abba a kényes tanerőket legjobb felátara kérem által

Marra - az akademiák pedig felhív, hogy kändő va
losulata fölött örököző; - a memyiben aronban ^{szándékosan} ~~eredet~~
ja barni öböt megmátsa, s ellenirányba kereltess
nek, ezen alapítványt egyen tejedelmében az Akadémia
tulajdonába menjen át. -

Memhozz örökhagyónak ezen mértékű alicsi
közhatározón aligha nem tárgyalásai fog. -

Nem kérem Excellenciádnak kegyes utasítását min
denekelőt ariram kikérni: vajon e tárgyaláson Excellenciád

Kemény

Kemencsén, vagy általam kívánás-e az Akadémia's képviseletére?

Ugyan eszemben batorkodom esetben igazgatói Nézetem
ora nyilvánítsam; hogy tekintve: Miacsin az örökösök - végül
deleiben egyfelől a költészet Művészet kéne fel, az másik part
fogására, másfelől az Akadémia's kávéháza' valószínű
földön örökösök - de arról: hogy a házas: Riez Cecilia ha
lála azán ^{ma} én is ki kerelő? - ugy látom, nem mindegy,
- az Akadémia pedig az örökösök kávéháza' valószínű
s a földön: hogy annak eredeti célja bármelyik Megnevezés
sánc, v' ellenirányba ne terjedjék, csak azokon felül
alán vállalkozás az örökösök, ha Riez Cecilia halál
látal nemcsak az örökösök sirtójánál jö'hetnek fenn.
Társam hanem egyfelmint a ház kerelése is most
akkorán ^{ma} ké' kíván; most csak arról lé' ké' az Aká-
démia mind az örökösök kávéháza' valószínű mindje-
dig a földön: hogy annak eredeti célja Megnevezés
és más irányba terjedjék, - kacsatosan, s'keresem,
bucosan örökösök; - Különlegesen pedig a házas tulajdo-
nára arvenni.

Ezen igazgatói Nézetem aronbaa Excellenciá'
bőcs elhatározása alá' legjókora mindon Excellenciá'
esetben kégyes utasítás' kikérem, mely kérésrel
maradok

Excellenciá'

Budapest 1880 febr 6.

Aláírója
Janka József
akadémikus

Tekintetes Ak. Magyar An
nizetut elfogadn. feltuian
vivesktojet, az eluokozat ar
Amixonu hugariki uqyhu kep.
vifeln, s gendminyut uzun
tudofianu

Donn $\frac{9}{11}$ 880

Longayely

febr 17^{ve}

Nagymericzagu

Grof Longay Meryke's An
ambudoma'ugoz Akademia eluok
D'Excellencia'jahoz

Teleasen

Fliska Jozef Akademiai Uqyehoz

33 / 1880

Neh Amixonu Karoly
Nagyarsela tarsagaban

880 febr 6

1586 Szám

Magyar Tudományos Akadémia
Mellősséges Elnökségének
Melyben

Budapesten 1880 Február 7-én

Örömmel van szerencsénk a magyar tudományos
akadémiának vagyonára vonatkozó 1879 évi - 1879 december 31.
lezárt

zármáradást

nyereség és veszteség számla kivonatát
bevételek kimutatását

kiadások kimutatását

adományok és hagyományok kimutatását

alapítványok és kamatjainak kimutatását

azon megkereséssel betérjeszteni, hogy azok megvizsgálása
után - helyességük esetében - nekünk a szokott módon felment-
sényt megadni mellőrtassék.

Külön tisztelettel:
MAGYAR FÖLDHITEL INTÉZET

Lukács István

34 / 1880

7

12

Nagyságos s föltisztultó ur!.

Legközelebb vessem a széchy múzeum által az
akademiához beküldött 8° kéziratos köte-
set, melyben egy urdy ismeretlen XVII. századi
énekesrészönöket Moricz Lőrincz német akad-
émiai munkájára. Ezenkívül a Szilágyi és
Hajmási file énekek minden eddigienél
több változatára, mely úgy látszik a
Könvölői ifjúnak eredeti compositioja.
A mind felmegegyel, hi fogom állítani
a reversalist.

Az aló sebesi énekes könyves várván vártam,
volna s imé nem érkerik hozzáim. De hittem,
hogy ha magam érte megyek, csak elhozhatom,
hiszen azmi arról doloz leg, az nem áll
hi annyiból menyny is egy hét alatt. Petten
más minden egyebet egyjutt elvégzettek.
Jegen Kónvölői an eredményes körbejárás,
urdy is mig legközelebb neméhesen leg
széchenyi kifizetésim.

Halm 1877 febr. 8

öröme kiegészítés
Szilágyi J

35 / 1880

Tekintetes ur!

Konaklora f. a mai napon
Tekintetes Urnak, ~~Asztal~~
az Anironi-hagyaték tár.
gyában, az Akadémia Igaz-
gatóságához ir. intés, a
kelet nélküli megkeresés,
van részem Tekintetes
uras írásban, hogy az Akadémia
Igazgató Tanácsa f. hó 25-én
tartandó ülésében fogadjon elő,
keresem.

Amenyiben a mindarról
az Akadémia meghatalmazott,
járnak kijelölése köztben
volna esztendő; fellelem
Tekintetes uras, hogy erre
néve adata engem írásban
meltóságassék.

Fogadjon egyetemes kiváló
Imrelesem kifejezését.

Budapest 1880 jan. 12.

Tek. Steinbach
Iráni Kör. Könyves
urúval

36

1880.

Nagytekintetű Igazgatóság!

Amixoni Károly volt budapesti kereskedő múlt, évi november hó 23-án itt Budapesten elhalálozván, Budapest főváros tekintetű Államának a hagyaték leltározásával és örökösödési eljárás vezetésével kímélettel a hirtelenséget bírta meg.

Nevezett örökösödési 1877 évi május hó 22-én alkotott és a Nagytekintetű Igazgatósággal a kihirdetés által május 23-án a tekintetű budapesti k. e. f. törvénynek által törvény szerinti közzétételében állván, intézkedett, hogy Deák Ferencz-nakai háza egy a fővárosban alapítandó országos magyar nőnevelő intézetnek szolgáljon alapul.

Az örökösödési hivatalhoz végrendelete további folyamán abbéli akaratát fejezve ki, hogy a kérdéses intézet

mindenkor tisztán magyar jellemű s iudá-
mji legyen, - felkéri a „magyar tudomá-
nyos Akadémia igazgatóságát,“ hogy e
szövegek valótlansága fölött örökös meliorá-
sások.

Kijelenti továbbá örökös hagyó ass-
is, hogy a mennyiben imént jelzett inten-
ciója nem teljesülhetne, - ex alapítvány
a Magyar Tudomány Akadémia tulajdonává
legyen.

Ekként a Magyar Tudomány Igazga-
tóság ex alapítványnál két irányban is
jelölve lévén, hogy az alapítvány átvétele
iránt, a Nagyméltósági Pallás s Közok-
tatási Minisztériummal megállapodásra
járni lehetne, azon tiszteletteljes kérelem-
mel járulok a Magyar Tudomány Igazga-
tósághoz:

méltóságos Kijelölni s a működé-
ges meghatározással ellátni, akit ex
ingyben a hagyaték tárgyalásához meg-
idézhesek s vele a működés megállá-
pódásokat meghatározhasam.

A magyar tudomány igazgatóságának
aláírója

Steinbach János
Közoktatási Miniszter

Ért. jan. 12. 880.

36.

A magyar Tudományos
Akadémia Nagybírái
ú. Igazgatóságához

Budapestre.

hivatalos megkereséssel

Steinbach István budai
pesti kir. közjegyzőnek

néhány Anixóni
Károly hagyatéka
ügyében. ~

Nagyméltóság

Herkegyi Pároly egyetemi tanár urat

Mélt. Danielik János, orvostudományok és a hadtudományok
biztosági tanácsának Elnök.

Magyarországi Gyula, egyetemi tanár urat.

Budapest 1880 február 2-án

1-3

Jeppökönyvi kivonat

Küldetés: Dr. Bánovszky József
urak.

Az ott hadtudományai maradványok
összeállításának fel. február
2-án keltett írásból kiderül
Dr. Melander Mesut és
Dr. Bánovszky József a philo-
sophiai munkák átadás-
telésére vonatkozó kérvény
indulásában, a mellékelt
jeppökönyvi kivonattal
"kivétel" határozatot
kelt.

Ez köztölvén, kelt-
tettel felkértem Nagymélt.
tanácsodat, hogy kinevezett
bizottsági tagjainkkal
érintkezésbe lépni kégyes-
kedjék.

2. 3.

Kezelve van az ott
kelt átvétel (Méltóságoddal
Nagyméltóságoddal) köztölvén,
hogy egyúttal kinevezett
bizottsági tagjaink részéről
felkérlek veled a további esz-
mevétel, és megállapítások
érdekében.

37 / 1880

Februair

JEGYZÉK

azon díjakról, melyek a társulatok által az akadémiái termek nyári vagy téli hónapokban való használatáért fizetendők.

Nevezetesen	téli		nyári	
	napokon			
	frt	kr	frt	kr.
1. Geologiai terem.				
Világítás 4 légszeszláng 3 óráig = 60 köbláb		35	—	—
Fűtés 2 putton fa à 85 kr.	1	70	—	—
Felkefélés egészen és a beeresztés egy negyedrésze	1	08	1	08
Butorrongálás, folyosó-mosás és tisztítás	—	80	—	80
A megtérítendő költség összesen .	3	93	1	88
2. Archaeologiai terem.				
Világítás 6 légszeszláng = 90 köbláb	—	53	—	—
Fűtés mint főt	1	70	—	—
Felkefélés egészen és a beeresztés egy negyedrésze	1	22	1	22
Butorrongálás, folyosó-mosás és tisztítás	—	80	—	80
Összesen .	4	25	2	02
3. Kisfaludy-terem.				
Világítás 9 láng = 135 köbláb	—	75	—	—
Fűtés 4 putton fa	3	40	—	—
Felkefélés egészen és a beeresztés egy negyedrésze	2	34	2	34
Butorrongálás, folyosó-mosás és tisztítás	1	75	1	75
Összesen .	8	24	4	09
4. Kis terem és képes terem.				
Világítás 38 láng = 570 köbláb	3	30	—	—
Fűtés	5	—	—	—
Felkefélés egészen és a beeresztés egy negyedrésze	6	30	6	30
Butorrongálás, folyosó- és lépcső-mosás, tisztítás	2	26	2	26
Összesen .	16	86	8	56
5. Nagy terem.				
Fűtés	10	—	—	—
Felkefélés, butorrongálás, lépcső-mosás, szőnyeg-porolás stb.	26	—	26	—
Összesen .	36	—	26	—

Budapest, 1880. évi február hó 12.

Jegyzet. A mennyiben az ülések nappal tartatnak, a világításért fölszámított díj elesik.

LEGYNEK

Legyenek a következők a Magyar Királyságban...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

38 / 1880

Nagyságos Főtthár Úr!

Meltozlatott felszólítani, hogy az Akadémiai Palota
számszámainak jelenleg végrehajtani tervezett felülvizsgálata
sárgyában véleményemet terjesztem elő. —

E sárgyra nézve van szerencsém megjegyezni, hogy az Akadé-
miai Palota építő bizottságának kötelessége lett volna a felül-
vizsgálatot még 1867 évben végrehajtani, és csak ennek befejezte
után a kereset írtárat az illető vállalkozóknak kifizetni. —

Miután a végkielégítés megtörtént, valószínűleg a vizsgálat
is megejtetett.

A még meglevő, és állalam átvizsgál építési számlák műszaki
tetelei az akkori körülményekhez képest kötelezően pontosak, és erre
szavammal hivatkozhatom, — azokat most a mennyiségekre nézve
végszigorlatilag átvizgálni teljes lehetetlenség, először mert erre ro-
nakkori az időből származó felülvizsgálati tervek eddig nem voltak
találhatók, és valószínűleg nem is léteznek, — másodszor mert az Aka-
demia Palota egyes alkatrészei oly tetemes átváltoztatásokon men-
tek keresztül, hogy a számlákban előforduló teteleket azokkal össze-
hasonlítani most már nem lehet, — ennél fogva tehát csak az 1863/6
évben beadott és állalam átvizgált végszámlák számtetelei
lehetnek utánszámlázhatók, a melalan előfordulható számitási
hibák helyesítése végett.

Ezen felülvizsgálati munka, ha rendszerint végrehajtának
körülbelül 6-9 havi időt venne igénybe, és a napdíjakon, vala-
mint a tervek készítésének költségén kívül, a most fennálló

szabályok értelmében az építési övezet és azaz Harom
Léve járulékaiba kerülent, mely mint jutalom díj a felül-
vizsgálattal megbízottaknak lenne fizetendő.

Nagyraágos főtisztviselő úrnak kiváló tisztelettel
maradok

Kiszolgálója
Gyulákfalvi
László

Budapest 1881 évi február hó 9^h

Egyesülni csak a főtétel
orszállása, a költség
kiszáradása kívánható.
A 1867 óta sem nagyobb
kiadások korszakát

39/
1880

Teknisker Akademia!

A Teknisker Akademia elött ismételtes, hogy Magyar-
kon s Jászonsághai kryptogramvirányán dolgozom s hogy
abból a m. k. term. tud. karulból, az első két kötetet nyoma-
tatás alá rendezem

Ezen munkát folytatásában megakadtam, mert a durván,
tuli körülmények, Horvátországból s a tengerparti vidékekből
böl majdnem senmi adatom nincs, s nincs is emberem
két helyetlen oda küldeni lehetne. Magam bejártam
ugyan ezen tájakat 40 évvel ezelőtt, de akkor még nem
fordítottam figyelmemet a most felkeltetendő apróságok-
ra. Azért sükségemnek tartom, hogy magam újra ke-
rüljek fel ezen vidékekre.

De mivel tulkenamus tanárszolgálatból ity kiadástok
nem telnek: azért folytattam a Tekn. Akademiához:
részekednek ezen célra számomra is szabadon vállaltam,
de utaltam is részre 400 fluyi utarászti segélyt meg-
adni úgy hogy már a husvoti stinidőt is a kife-
lett kutatási utarászti fordíthassam.

Tudományas dolgozatokra van ugyan elég
anyagom 100 evre is, de celtörübbnek tartom
konstansaim számára udal fönni, s alapot megvetni

a kryptogram

Kryptogamia egett merojine.

Ha berverott utarason siterut, ha sabadulhatok mig
nemi bermunhatol: bevigrom jeltett muvemel mig minke,
latt testem kerrut kononra onlakestetui

Mely berdelettel Eperjen 1880 Jan 12

A sekuntetor Akademia

alazatos notgaja

Haxstunsky Friggyer
a m. d. A. r. tagja.

Ésk. jan. 13. 1880.

40.

Attól a III onszálynak,
sly kéresem, hogy a
befoglalt nyben mielőbb
véleményes jelentést a mi
méltóságunk.

Budapest 1880 jan. 13.

frankóitlun
fóitlun.

Tekintetes úr!

Tekintetes uraságodnak
f. és jamaai M. és az Akad.
demia mabodélnökeket intéző ~~levegő~~
levele, van szerencsém annak
nevében Tekintetes urat
elkértem, hogy az island
története vonatkozó ~~szó~~ nagy
tessék munkájának az Akad.
demia ~~Kitasálatára~~ ~~váló~~
által való körbevezetését
kérem igen hivatalosnak
terjed, és azt hiszem hogy
erre néve nehezség nem
fog fölmerülni. ~~Amennyiben~~
~~van~~ ~~ak~~ ~~aromban~~ rájón
a munka a Könyvtári
vallalat egyik vörzetében,
vagy pedig önállóan jelenjék
meg, csak a Kérés az Akad.
Küldése után lehetséges
elvégezni.

Ennek Kérelmemmel fog
szólhat Tekintetes
úrnak, hogy a munka
kérését az Akademi;
főnöki hivatalához

T. Vonaakosva

[beküldési cím,
Kedjék,
fogadja egyébként
Tekintetes úr hivatal
intézkedésére
Budapest 1880 Jan.
14-én.

Tel. Dr. Goldriker
Ignác t. tag
úrnak

41
—
1880.

3

12

12

42.

Méltóságos N. Rodmanichy Leizger úrnak,
mimó a nemzeti pártján, inszenn álmának.

Budapest

Levelem van hivatalos kifejezéssel meg.
Kérem hogy a gróf Teleki-
inszabotokra a mielőtt még végig
beérkezett végjártáki pályá-
művelés megvizsgálására, politikai
színter, sőt pártkörüli tagok ki-
nevezni, s a ki nevezésnek ve-
vés és lakásnak velem tudatni
méltsósággal.

Fogadják egyetemesen hivatalos kife-
jezéssel kifejezéssel.

Budapest 1880. jan. 14^{én}

42

1880.

Cincinnati

44/1880.

1. Értekezlet 1880 febr. 16.

^{5. sz. üg.}
Budapest 1880 Febr. 16.

Nagypapós Dr. Szabó László tanár
úrnak, a M. T. Akadémia elnökének!

Bátormodorn Nagypapód síves utcai
zitasát és tanácsát a Következő ügyben kérem.

A mielőtt ívben arról kérték tőlem,
hogy a Magyar Tudományos Ak.
adémia második osztályának tagjait
lasztassam. Mint ilyen kötelességemnek
tekintem azon eredményeket, melyekre tu.
dományos vizsgálataimban jutok, első sorban
első sorban ezen kérem legtekintélyesebb tud.
mányos

testület bírálata alá bocsájtani.

Érthetetlen azonban igen gyakran fogott oly helyrebe jönni, hogy ez előterjedések inkább volna a III (természet-tudományi) mint a II (államtudományi) osztályba való. Minkor a mi az államis-mecher tartozik a II osztály köréhez tartozni ugyan; de a mely statisztika ezen felül a társadalmi életével is foglalkozik, ezzel voltaképen az anthropologia körébe lép, és így nemcsak vizsgálódásának természetéből, hanem jellege, de eredményeinek természetéből is azon tudomány körébe foglal helyet, melynek művelését a M. T. Akadémia

III ormlálya tünteti ki feladatait.

Igy például jelenleg is nagyobb
terjedésű munkálatban vagyok elfoglaltva
az éghajlati viszonyoknak a járványos be-
tegrések föltételeire gyakorolt befolyá-
sáról, melynek első része - a Croup és
Diphtheritis e tényezőktől való befolyását tár-
gyalván - már elkészült. Igyu szerencsén-
nek érveim magamat, ha e munkát
a M. T. Akadémiáimnak bemutatathatván
- de vitelias hogy így emu első rész, vala-
mint a később földolgozandó egyéb
járványokra valamint az ősrakalauzúság.
va vonatkozó eredmények az állam tudomány

is történelmi emlékeiről nem volna
helyén, hanem ha valakol úgy eszik a
III. emléke előtt volna előadható.

Aron Kissel bátorodom tehát
fordulni nagyra látó úrhoz, vagy
erővel sokasával is szabályos írás.
gyakorlatos volna-e, hogy efféle termékek
statistikai eredmények ott közlőseknek.

A jelenleg felforgó tárgyról még
bátorodom meggyezni, hogy az "műve"
pérez formájára fordulás, hanem csak
többet költésnek, mely legfeljebb egy
negyed órát venne igénybe.

Írási tisztelettel maradván Nagyasszony
Ditka in aláírás helyén
Kőrösi
a fős. Statiszt. hivatal igazgatója.

Tárgyalási Jegyzőkönyv.

Felvette Budapesten 1880 évi február hó 17 ik napján,
Steinbach István budapesti kir. közjegyző, mint
árvaszeiki meglivcott, a Budapesten 1879 évi Novem-
ber hó 23 án elhunyt Amixoni Károly hagyatéka
ügyében, Budapest főváros. Tek. Árvaszeikének
1879 évi 26793 sz. a. hozott végzése nyomán. -

Telenlevők: az alulírottak

I. Örökösök

Az elhunyt Budapesten 1877 évi Május hó 22 én
Kelt, a budapesti tek. kir. e. f. Törvénysek előtt 1879
évi november hó 26 án kihirdetett végrendeletet
alkotta s ebben a következő örökösöket nevezte; az
alább írt hagyományok kihásitása után ma-
radó vagyonának $\frac{1}{4}$ -ed részére névve:

A. Schellenberger Gyögyiné sül. Amixoni Borbála gyer-
mekeit, illetve ezek törvényes maradvékait, a kik
az A₁ alatti családi ítesitő szerint a következők:

A₁)

1. Örv. Glöttneiné előbb fejj. Szöllösy Jánosné sül.
Schellenberger Anna, magánró, f. lak. Pécsem Pet-
terselyem utca 12 sz. a.)

2. Schellenberger Gyula, asztalos, f. lak. Tapiovszelen
Pestmegye.)

3. Schellenberger Julia, hajadon nagykorú, lakik
Pécsem Peterselyem utca 12 sz. a.)

Az A₁ alatti családi ítesitő szerint elhalt
Schellenberger fele gyermekek törvényes maradvékai
a következők:

4. Schellenberger Jánoséi a B. alatti családi
ítesitő és a C. H₁ alatti születési anyakönyv-

vi Kivonatok szerint:

a.) Schellenberger József Kömives; (lak. Tekla falu Somogy megye);

b.) Schellenberger Váncs Kömives (lak. ugyanott);

c.) Schellenberger Teréz fej. Wapner Józsefné (lak. Hobot Körséghely tartozó Kis Hobot pusztán Somogy megyében);

d.) Kövi Schellenberger György

e.) " Schellenberger Mihály

f.) " Schellenberger Károly (lak. Tekla falu Somogy megye, gyámjára nincs. Fidei. Képv. Fej. Teréz József Körséghely).

5. Schellenberger Franciska fej. Prosenbauer Fejencsné az 4.) alatti születési anyakönyvi Kivonat szerint:

a.) Kövi Prosenbauer Annaliá (Pecsen Schellenberger Juliáné, képv. Kiralik Lajos gondnok).

Ezen hiteseinek volt még egy Fejencs nevű gyermekek, De az a 4. alatti anyakönyvi Kivonat szerint még 1870 jul. 30 án meghalt.

A többi ezen ügyöz tartozó gyermekek az A.) alatti családi írtató adatai szerint törvényes maradványok hátrahagyása nélkül haltak el.

A vagyon illetve annak fennjelzett részének 1/4 de részében öröklőknek:

iv. B. Simon Fejencsné sul. Klajn Erzsébetnek a 4. alatti családi írtató szerint életben levő következő gyermekei:

1. Simon Hanna fej. Keller helyesebben Szules Géziné, Könyvkötő neje (lak. Bécsben)

2. Simon Miklós, cipész (lak. Regszárdon);

3. Simon Gyula, festő segéd (lak. Bécsben);

- 4. Ukrovi Simon Magdolna
  - 5. " Simon Ilvi
  - 6. " Simon Pál
- } Képv. atyjuk Simon Ferenc
gombkötő Hegyvárdon.

Az ezen íghoz tartozó, az L. alatti családi értesítő szerint elhalt többi gyermekek vérszerinti utódokat hátra nem hagytak.

A vagyon, illetve annak fennjegyzett részeinek 1/4-ében örökölnék

- M. B. Balogh Elekné sz. Hegedűs Máriaéval az M. alatti családi értesítő által igazolt következő gyermekei:
  1. Balogh Klementina férj. Hajmáskányi Péterné úrbírói ügyi hivatalnok neje (lak. Mátyásfalva Somogy megye)
  2. Balogh Mária férj. Farnasné úrbírói ügyvéd neje (lak. ugyanott.)
  3. Balogh Gyula, nagyszülője az M. alatti szerint (lak. Tardos)

- 4. Ukrovi Balogh Sándor Képv. nevezett édes atyjuk mind
  - 5. " Balogh Lajos term. is törv. gyámj. lak. Tardos
- Az ezen íghoz tartozott Balogh Wilma férj. Csiba Dersőné halott levele 2m. alatt csatoltatik.

A vagyon illetve annak fennjegyzett része 1/4-ében örökölnék.

D. Petrits Dánielnek Schlick Terézától szül. gyermekei a kisk a következők.

- N. 1. Petrits György Kisk Keresztlevele N. alatt csatoltatik.
- O. 2. Ukrovi Petrits Terézia, Kisk Keresztlevele O. alatt csatoltatik.
- P. 3. Ukrovi Petrits István, Kisk Keresztlevele P. alatt csatoltatik. A kiskoriakat Képv. atyjuk Petrits Dániel föld birtokos (lak. Kemere Komárom megye.)

Az N. O. is P. alatt esatolt keresztlevelésben a Petritsgyermeknek anyjának Balogh Terézia van bejegyzve.

E téves bejegyzés ellenében azon körülmény, hogy Balogh Terézia ugyanazonos a végrendeletben megnevezett Schlick Teréziával, alább kiderítetik.

Mindazon örökösök, öröknyomnak részint atyja, részint anyja után részben olodalokorai.

Ugyanis öröknyom apja Amizoni Rétzer házasodott. Első nejétől származott:

a.) Egy Barbála nevű leány, a ki Schellenberger Györgyhez ment nőül, vele az itt A. alatt megnevezett gyermekeket nemvelte.

b.) Egy Ersébet nevű leány, a ki Gloor nevű egyházihoz ment nőül, ugyanacsak Ersébet nevű leányt nemvelte, a ki Simon Ferencnek lett felesége, s az itt B. alatt megnevezett gyermekeknek anyja.

Öröknyom atyjának második felesége Schlick Terézia volt. Ettől született maga öröknyom. A nevezett Schlick Terézia öröknyom atyjától túl élve, másodikra férjhez ment Reittermayer Antalhoz. Az ettől nemzett másodikok ezen egyben nem értek elve. Reittermayer Antal halála után Schlick Terézia harmadszor férjhez ment Balogh Elekhez, a kitől ugyanacsak Balogh Elek nevű gyermeket nemzett, a ki feleségül vette Hegedűs Mária, ezen házaságból származnak.

c.) Az itt C. alatt megnevezett örökösök:

Schlick Terézia, harmadik férje Balogh Elek is elhunyan, ennek összes Balogh Lászlóval

Rövis hártartásban maradt s töle részre - jénas
 szigorú kivétel - az R. alatt került Képfich Teréz
 anak kéréseltt s a végrendeletben megnevezett le-
 ány, a ki nőül ment Péter Dánielhez. A végfiba
 miatt semmire aáltal indítottan azonban ugyan
 s levény az esketó levelbe Balogh Teréz néven ir-
 tott, mint a mely családának kettő s terméket sze-
 rint tagja volt, s ugyan így hatott:
 az R. alatt D. alatt megnevezett, töle számarott
 gyermekek kéréseltó levelébe is.

Az összes többi örökösök az imént irtatott
 állást ismerik, Képfich Teréziát Balogh Teréz
 val ugyanazonosnak tudják, s gyermekei ö-
 rökjogát föltétlenül érvényesen elismerik.

A rokonsági kötelekbe fentebb emondot-
 tak valódiságát, az összes örökösök személyre
 fejezeten elismerik s igazolják.

Ezen örökösök által a Képfich Teréz a fi-
 vatkozott végrendeletiminyét s a hagyatékra
 felvett Lettár helyességét elismerik s a vagyon
 a követkésé

II. Ortelly.

szintén Képfich átvadásra.
 A követkésé állapottal
 Képfich Teréz a követkésé
 telkes s hagyományok, s
 ki hasitandó a követkésé
 alapitvány.

381/20.92.

a) a követkésé.

1. a lettár rendezés állapottal
 maradt

3383, 35
 349443, 14

379443. 17.

b.) hagyományok.

1.	A pesti rókus Kórháznak	200. -
2.	" vakok intézetének	200. -
3.	" Keresk. Kórháznak	200. -
4.	" József fiárvaháznak	200. -
5.	" Erzsébet leányárvá "	200. -
6.	A budói igalmas szerzetnek	500. -
7.	A regszendi felsőbb fűi leányiskolának	500. -
8.	A pesti lipótv. templom építési alapjának; egyuttal misealapítványul	2000. -
9.	A magy. tud. Akademiának	2000. -
10.	A Budapesten alapítottó leleczháznak	2000. -
ii.	Barvath Györgynek	
	a.) a lettár 3. tétel alatti arany- örök s lánccal	465. -
	b.) Kiszpínzben	10000. -
		10065. -
12.	Barvath Matildnak a lettár 9 tétel alatti gyűrűt	20. -
13.	Horváth Lajosnak a lettár 10. tétel alatti mellűt	15. -
14.	Horváth Mariának a lettár ii tétel alatti mellgombot	5. -
15.	Domonkos István hármesternek	200. -
16.	Köszeg Sigmund örökragyóinasának	100. -
		<hr/>
	Arvítel	18405. - 379443. 17.

Altitel 1840.5. - 379443.17.

- 17. Maczkits Julia örökösnyelő
szekácsnéjének 100. -
 & Két cseléd, a végrende-
 let aron feltételét, hogy örök-
 hagyásait legalább egy évet
 szolgálták, az örökösök meg-
 esmerése színt teljesítették.
- 18. Barvath Károly gyermeke-
 inek névszerint 10000. -
- 19. Ries Emiliának 5000. -
- 20. Ries Ceciliaának a leltári ingó-
 kat 734. - 34239. -
 marad 345204.17.

o. Alapítvány.

- 21. Egy Budapesten felállítan-
 dó országos magyar nő nevelő
 intézet javára a leltározott
 ingatlan, 213800. -
 Aron korlátozással azon-
 ban, hogy ennek hasznait
 életvégéig Ries Cecilia
 élvezi. -

Marad 131404.17.

mint az örökösök között felosztandó hagyaték.

& hagyományok körül a végrendeleteti végrehaj-
 tó Kifizette- illetve kiadta:

- I, 1. A pesti római Kórházat az i. palatti
 nyugtaszerint 200. -
- 2. A József fiárvaházat u. a nyug-
 ta szerint 200. -
 Altitel 400. -

		Attétel	400. -	
	3.	Az Erzsébet leány órvaházát u. a. nyugta szerint	200. -	
J.	4.	A vakok intézetét a J. alatti nyugtató szerint	200. -	
U.	5.	A Keresk. Kórházát az U. alatti nyugtató szerint	200. -	
V.	6.	A budai ingatlanos szerzetet a V. alatti nyugta szerint	500. -	
J.	7.	A szegszárdi felsőbb fiú és leány iskoláit a J. alatti nyugta- tó szerint	500. -	
Y.	8.	Barvath Károlynak a II. alatti szerint hagyott arany óráit, láncot, az Y. alatti nyugta szerint	65. -	
Z.	9.	Barvath Matildnak a 12. alatti szerint hagyott gyűrűt a Z. alatti nyugtató szerint	20. -	
A.	10.	Horváth Lajosnak a 13. alatti szerint hagyományozott mell- tűt az A. alatti nyugta szerint	15. -	
B.	11.	Horváth Mariának a 14. alatti szerint hagyományozott mell- gombot a B. alatti nyugta szerint	5. -	
C.	12.	Domonkos István hagyomá- nyait a C. alatti nyugta szerint	200. -	
D.	13.	Csep, Zsigmond hagyomá- nyait a D. alatti nyugta szerint	100. -	
E.	14.	Matukits Julia hagyományait az E. alatti nyugta szerint	100. -	2405. -

III.

Az öröksöknek jutott 131404 ft 17 Krt Kitevő" vagyoni-
ték, ugyanazok közt a végrendelet nyomán a kö-
vetkezőleg oszlik meg:

A.	1. <u>Schellenberger Amária</u>	6570. 20 ¹⁷ / ₂₀	
	2. <u>Schellenberger Gyulára</u>	6570. 20 ¹⁷ / ₂₀	
	3. <u>Schellenberger Juliára</u>	6570. 20 ¹⁷ / ₂₀	
	4. a.) <u>Schellenberger József</u> 7. 1095. 03. ¹²¹ / _{360.}		
	b.) <u>Schellenberger Jánosra</u> " 1095. 03. ¹²¹ / _{360.}		
	c.) <u>Schellenberger Terézia</u> " 1095. 03. ¹²¹ / _{360.}		
	d.) <u>KK. Schellenberger György</u> " 1095. 03. ¹²¹ / _{360.}		
	e.) <u>" Schellenberger Mihályra</u> " 1095. 03. ¹²¹ / _{360.}		
	f.) <u>" Schellenberger Károlyra</u> " 1095. 03. ¹²¹ / _{360.}	6570. 20 ¹⁷ / ₂₀	
	5. <u>KK. Prosenbauer Amáliára</u>	<u>6570. 20 ¹⁷/₂₀</u>	32851. 04 ¹ / ₄
B.	1. <u>Simon Jankára</u>	5475. 17 ⁹ / _{24.}	
	2. <u>Simon Miklósrá</u>	5475. 17 ⁹ / _{24.}	
	3. <u>Simon Gyulára</u>	5475. 17 ⁹ / _{24.}	
	4. <u>KK. Simon Magdolnára</u>	5475. 17 ⁹ / _{24.}	
	5. <u>" Simon Siviára</u>	5475. 17 ⁹ / _{24.}	
	6. <u>" Simon Péterre</u>	<u>5475. 17 ⁹/_{24.}</u>	32851. 04 ¹ / ₄
C.	1. <u>Balogh Herminára</u>	6570. 20 ¹⁷ / ₂₀	
	2. <u>Balogh Máriára</u>	6570. 20 ¹⁷ / ₂₀	
	3. <u>KK. Balogh Sándorra</u>	6570. 20 ¹⁷ / ₂₀	
	4. <u>" Balogh Gyulára</u>	6570. 20 ¹⁷ / ₂₀	
	5. <u>" Balogh Lajosra</u>	<u>6570. 20 ¹⁷/₂₀</u>	32851. 04 ¹ / ₄
D.	1. <u>Petrits János Liadóra</u>	10950. 34 ¹ / ₂	
	2. <u>Petrits Teréziára</u>	10950. 34 ¹ / ₂	
	3. <u>Petrits Istvánná</u>	<u>10950. 34 ¹/₂</u>	32851. 04 ¹ / ₄
		<u>vagyis</u>	<u>131404. 17.</u>

Ezen örökségi illetmények és a még ki nem adott
hagyományok kifizetése végett kérik az érdekelteket,

méltóztatassék a Fek. Árvások jelen osztály tudomásul vétele, jóváhagyása s a hagyatékok átadása mellett, a letéteményezett értékpapírok értékesítését s az osztály fogamatosságát megrendelni.

A mi Rülönösen az alapítványok tekintetében, Diák Ferenc utcai ingatlanok illeti, az érdekelttek a Következőket adják elő:

Ex ingatlan tulajdonjogának, Anion Károly által alapított Országos magyar nőnevelő intézet" névre leendő bekebelezése, a hagyományossággal kapcsolatos jogok és érdekek végleges megállapítása s a Rülönbörző Kollatorások biztosítása, egy részt a magyar Kir. Közoktatási minisztérium s másrészt a magyar tudományos Akadémia továbbá a végrendeleti végrehajtó Között előre láthatólag hosszabb tárgyalásokat igényel.

E tárgyalások azonban az átadást nem akadályozhatják oly módon, hogy az egyelőre általánosságban történjen, kimondottnak, hogy ennek Rülönösen Teletkönyvi Keresetül vétele a jelzett tárgyalások befejezésével is azok eredményességéhez képest eszközöltetik.

E mellett azonban figyelembe veendő azon körülmény, hogy ex ingatlanok életfogytiglani haszonélvezetét Ries Ceciliának hagyományostatott, hogy a ház bérletje: a magyar Kir. igazságügyi minisztérium a bér fizetését megtagadta mindaddig, míg a hagyományos ebbeli joga az illetékes hatóság útján nem igazoltatott.

Ugyanazért Kéri ezen hagyományos, hogy a Rendéses ház életfogytiglani haszon vételüvére

végrendeleti hagyományosi jogok elismerésük s a há-
bírek folyóvá tételére végelt arról a magy. kir. Igazságügyi
Minisiteriumm intésesek.

Felolvasatván, helyben hagyatott s aláíratott.
Ymft. -

Matisz Pál s. k. ügyvéd, mint örv. Leutnant szül. Schel-
lenberger Anna, Schellenberger Gyula, Schellenberger Julia,
Schellenberger József, Schellenberger János, - Schuler
szül. Simon Zanka, Simon Miklós, Simon Gyula, Si-
mon Ferenc, mint kiskorú gyermekek gyámja,
Bourvath Károly, egyözerarrind mint kiskorú gyer-
mekek gyámja, - Ries Cecilia, Ries Emilia megha-
talmarcottja is végrend. végrehajto. Dr. Krátska
Józ s. k. mint k. k. Prosenbauer Amalia Kúndeltyond-
noka. Földy Lajos s. k. ügyvéd, mint néhai Balogh
Elek nagykorú is kiskorú örökösének képviselője. -
Köllösi Benő s. k. mint Petrich László, Golán és Ra-
niel megbírotta Kerkész József s. k. gyám kiskorú
gyermekének, Schellenberger szül. Kiska József s. k. minna
feltételes nő örökös m. tudományos Akadémia ügy-
ve.

A közalapítványi Kir. ügyigazgatóság Képviseelője
az előadottakra nézve megjegyzi, hogy az alapító
levél elkesztése is az alapítvány céljainak meg-
állapítása tekintetében, a végrendelet szelle-
méhez képest szürkeésnek tartja miszerint
arról a magy. tudományos Akademiával mielőbb
megjessenek.

Egyebekben magához kövöl a végrendelet
ben biztosított jogaihoz is a vallás közoktatási
m. k. Minisiteriumm nevében a felügyelet alatt

/ levő hagyományokat, valamint a m. kir. bel-
ügyminiszterium felügyelete alatt leendő ház
alapjávára alkotott hagyományt elfogadják és
azok rögzítését így a hagyomány beavatolását.
Kmf.

A közalapítványi kir. ügyigazgatóság nevében,
Kogáll Károly s. k. közalap. kir. alügyész, mint a val-
lós és közoktatási valamint a m. kir. belügyminis-
terium is a vonatkozó intézkedések törvényes képviselője
Az előirás alkalmával becsatoltott Petrus Teré-
zia Goldán esketési anyakönyvi kivonata F/1
alatt, melynél fogva az örökös nagyköv. lett. -
Csatoltatnak továbbá Barvath Károly gyermek-
orvos, névszerint Kisköv. Ansal és Flóra Kerecs-
leveli G/1 is L/1 alatt.

Motiz Pál megbízásai F/1 - F/1 alatt; -

Tóth Lajos megbízásai M/1 - R/1 alatt; - Szöllösi Poni
megbízásai F/1 F/1 alatt. - Liska József megbízásai
U/1 alatt csatoltatik. Tirkless József közigy. ebbe-
l. jogosultsága W/1 - és a kir. közalapítványi ügy-
igazgatóságé L/1 alatt igazoltatik. Steinbach
Jósván s. k. kir. közügyész (P. H.) Jöttölög Wigner
Józsefné szül. Schellenberger Teréz nevében a K/1
alatti megbízás alapján Motiz Pál.

G/1 F/1
H/1 P/1
F/1 L/1

U/1

W/1

L/1

Fárgyalási Jegyzőkönyv.

néhai Amizoni Károly
hagyatéka ügyében.

26793/879 sz. / 102.

45 / 1880

880 febr. 17

311

Bírálat

az alább czimezett és e jelző alatt: „*Valcat quantum valere potest*” czimű czimű pályaműről.

Mely viszonyok állanak fenn nyers termé-
nyünk különösen gabonánk kivitele tekinteté-
ben, haladást vagy hanyatlást kell-e tapasztal-
talmunk e téren, mely okok idézik elő a jelölt-
kerő viszonyokat és mit a teendők, melyek ex-
trányban reánk várakoznak, czim alatt kitűzött
pályakérdésre bízott egy pályamunka megbírála-
sával alulírottak czimű czimű ebbeli véleményes
jelentésüket következőkben terjesztik elő: -

Szoros dolgozatában csakis gabna és lisztfor-
galomra reflectál, a többi nyersterményekkel
való forgalmukat pedig egészen figyelmen kívül hagy-
ja; e tekintetben tehát nem öleli fel a kitűzött pá-
lyakérdésben foglalt összeforgalmunk idekeit, mi-
nem maradhat szó nélkül, mivel a gabonán ki-
vül akár egyéb mexei terményekkel, jelenen ipar-
és keresked. növényekkel, tüzelő, építő és műfával,
valamint egyéb erdei productumokkal, akár az
állatország-féle termelvényekkel, akár végül bányá-
szat és hutászati czikkekkal való kereskedésünk
is úgy tekintve közgazdasági nagyfontosságát mint
jelen singlő állapotainál fogva igető szükség-
ként mutatkozó intézkedések szükségességét, szintén
kiváló figyelmet méltán igényel, noha másképp
nem tagadható, hogy elő vonalon gabna és
lisztkereskedésünk az, mely mindenek felett a ki-
fejlése utjában álló akadályok komoly megbeszé-
lését követeli, és hogy a pályakérdés formulájában

is a főszűly a gabona kivitelére van fektetve. -
Terve továbbá a gabonaforgalom ügyében
leginkább csak a szállítás és viteldijak kérdésével
foglalkodik, tüzetesen és pedig, mint dolgozata
végén megjegyzi, araknál fogva, mivel gabona-
kivitelnek leginkább veszélyeztetése, nemcsak
mint a külföld növekvő és mind kedvezőbb viszonyok
közé lépő versenyében keresendő, s mivel
^{legkézzelfoghatóbbalja fennálló hiányok,}
a kereset, legszabatosabban megjelölhető a segély-
eszközök, legelővettlenebbül fogoratosítható eredmény
igéző intézkedések. -

A szempontból pedig a felvetett kérdést
a felforgó viszonyok alapos ismeretével és teljes
megtámasztásával egyaránt tárgyilagossá mint beha-
tóan tárgyalja, külön pont alá vont mind
annyi külön szakaszra osztván értekezését. -

Az első pont alatt részben kimutatja az
országok és külön a fővárosok kenyérszermé-
nyek- és liszterportjait 1868-tól egészen 1878-ig,
mely tekintetben sajnos, hogy sem ebben, sem
egyáltalán az egész dolgozat folyamán sem
sem hivatkozik a forrásokra, melyekből adatait
meríti, már pedig fundamentális egyik első,
hogy minden statisztikai dolgozatnak belsőleg
figye a forrásokról, melyekkel a szerző
élt; a közölt adatok ugyan jobbra az országos
statisztikai hivatal közleményein, Dr. Mandella
bizonyos összeállításain meg a budapesti ipar és
kereskedelmi kamara tudósításain varhatalnak,
de ezen körülmény felmérésében teljes mellőre-
se mindezenre hibának felelvendő. -
Azt
ez főleg ott, hol szerző a különféle bel- és kül-
földi vasútyak szállítási díjait kombinálva és
aroknak a gabonaforgalomra való kihatá-
sa felett okoskodik, mert ezen mulasztás foly-
tán hiányzik minden támpont érvelésnek
itívési megkérülésára, sőt kétség is támadhat

adatainak valószínűsége miatt, mert több helyen (pag.
6. 14. 17) az egész ország gabona- és liszt kivitelét
adja elő szabatos számokban még 1877 és 1878-
ra^{is} holott tudvalevő, hogy ily kiviteli számok
nem állanak rendelkezésre. -

Néhol még igen az egész monarchia ki-
viteli számait is felvonta (p. 27-28) melyek
Magyarországra^{ra} külön semmi értékkel sem bí-
rnak. -

A II. pont alatti részben foglalkodik a
gabonatermeléssel, másutt is nálunk is, valamint
az európai international gabonaforgalommal, ha
e részben igen sajnos, hogy mindezen ideig a
források, melyeken a közölt termelési és forgalmi
adatok származnak, még sajnósebb, hogy ezek az
e tekintetben kínálkozó bő irodalmat ipenséggel
nem vette figyelembe, vagy hogy legalább Neu-
mann Spaltart ex irányban mérendő dolgozataira
ha reflectált is, azokkal szemben. -

E részben különben kimutatja, hogy mily
változásokon ment át a gabona és liszt kivite-
lünk Svájc és Németország felé, fejtegeti ebbe-
li exportunk hanyatlását, felvontja a szállí-
tási viszonyokban valamint Amerika gabonater-
melésében beállott nagy fordulatot, fontolóra
veszi Angolország és Délamerika felé^{re} kivite-
lünk és végelmezésében azon meggyugtató red-
ményre jut, hogy^{az} exportunk jövője iránt kevin-
gő pesszimistikus résáleték nem látszanak iga-
zoltaknak, dacára a megnövekedett versenynek.
Fogyasztó hiányainknak jövőre való biztosítását
azon előnyben véli találhatni, mely természet
kötésé minőségében, tisztán elismert jelszöve-
gében, malomiparunk főleg fővárosi vállalatainak
nagy technikai fejlettségében, végre azon körül-
ményben rejlik, hogy aratásunkkal korábban
kezdülvén el, termékeinket gyorsabban hozhatjuk

piacra), mint keleti országaink és Amerika.

E több oldalról ismételt előnyök mellett azonban elfelejti szerző, hogy az amerikaiak és oroszok már saját piacraikon tanulmányozták örösi kísérletekben és módzatait, a korai aratás pedig csakhamar el fogja ocsítani értéket, ha Észak-Amerika egyszer annyit termel és exportál hogy raktárkészletet fog tarthatni. —

A III. rész a szállítási viszonyokkal jellemezve a tarifakeréssel, kiválólag pedig az utóbbi időben felmerült két főmomentummal foglalkozik, a cartelleknek mind szűrebb alapon történt szervezésével, valamint az egységes tarifarendszernek behozatalával, névszerint a refectiát megőrzésére folytan beállott viteldíjemeléssel, mindkettőt reactionarius jellegűnek jelzi, adását kimutatván, hogy a helyi forgalomban való díjak fokozatos emelése mennyire nehezítette meg gabona és liszt forgalmukat főleg a helyi forgalomban, miért is az előbbi állapothoz való visszatérést javálja; felmenti az osztrák államvasút részéről 1879 május 1-én hatályba léptetett új árszabást, összehasonlítván azt az 1870 és 1876 évi tételakkal; kimutatja továbbá, hogy az utóbbi csak correctioja az 1876 ki áremelésnek, de nem teljes restitutioja az 1870 ki díjtételeknek; összehasonlítja továbbá a három év árszabásait az osztrák magyar vasúti kötelekben, megbeszéli a magyar államvasutakon jelenen azoknak keleti vonalain s 1879-ben inaugurált díjmérsékletét. — Érdekes a német és magyar vasutak tarifája közti ^{parapetam} ~~parapetam~~ különbség, melyről kitetszik, hogy az osztrák helyiforgalmi díjak mennyivel csekélyebbek mint nálunk, hogy ott továbbá a kisebb és nagyobb távolságok közti díjkülönbség is kisebb mint nálunk; kívánatosnak és lehetőséket is tartja, hogy a legelőbb a magyar államvasutak vonalain érvényben lévő árszabás a

többi vasutainkon is elfogadtassék. Kimmutat-
ván, hogy az önköltséget csak bizonyos mértékig,
végre a nélkül, hogy a differenciális Díjat jog-
sultságát tagadná, a lokaltarifák egyenlősítése
mellett és az östarifát ellen nyilatkozik. -

A II. pont a külföldi forgalomban Dívó-
vételidíjakkal foglalkozik, mutatja szerzőmely-
nyivel olcsóbb a szállítás fiúmnak az mint Ham-
burgon az és mily változás állott be az utirányra
nézve az 1877 ki és 1878 ili külforgalmunkban,
és habár ez most a külföldtől független kivitel-
irányt nyertünk, még is nézete szerint azon kellene
törekednünk, hogy az északi utirány versenyké-
peségét újra helyreállítsuk, megmutatja hogy vas-
utainkon, melyek a külforgalomban is jobbara
helybeli díjtételüket számitják fel, drágább a szál-
lítás, mint a melyek az a német vaspályákon, még
az ottani lokális díjak számiték emelése mellett
is. - Társulásgos összehasonlítást tesz, mitől ki-
tűnik, hogy vasutaink helyi árskabáisaikkal, me-
lyet pedig még a localforgalomra nézve is kül-
ságsal vagy igen nem vagy csak csekély enged-
ményeket tesznek, és pedig nem csak szemben
az északi, hanem szemben még a délrémesorosi-
gi pályát újabbi Díjmérsékletével is. -

Társulásgos továbbá a mit szerző a svajci
tarifaügyben legújabbban helyt nyert reformról, je-
lesen a keleti és nyugati piacok eidek össze-
mértései kiegyengetésére újabban történetéről
felhoz, elősorolván az osztrák-magyar pályákon
is az egységtétel alapján legújabbban helyt foglalt
tetemes díjleszállításokat. - Kimmutatja, mely-
nyivel magasabbak vasuti Díjaink mint An-
golországban és mily különbséget létezik egy-
részt az orosz és román máriszt a magyaror-
szági gabonánál München, Mannheim és
Romanshorn felé való szállítások közt. - Szembe-

száll vasutaink azon okoskodásával, hogy bár-
mily szállítási kedvezményeket nem képezek kiegyen-
líteni az árkülönbséget, mely magyar és amerikai
gabona közt létezik, helyesen kijelölve a határokat
a meddig vasutaink a díjmeiségekben mehetet es-
jás érdekük kockázatára nélkül, például hoz-
ván fel az amerikai pályán 1872-1876-iki fo-
kútsit beállott díjmeiségekkel, úgy hogy például
Chicagóból Liverpoolba a szállítási ár nem magavath
mint fővárosunkból Manheimba. - Világosan meg-
untatja, hogy bár a kereskedelmi vasút erge-
délyelményeiben látszólag arról gondoskodva van,
hogy a román gabona olcsóbban ne szállítsa
mint a magyar, mégis előnyös viteldijban része-
sül, mint a hazai termény, azon követelés jog-
sultságát kétféle indokolva, mely ezen előnyök
nem csupán a verseny pressiója alatt, hanem
önkéntől való megszüntetésére van irányozva,
különösen a dunagőzhajózási társaságnak for-
galmukat veszélyeztető tarifapolitikáját veszi
elő de igazságos bírálat alá. -

Ért. V. pontban unttatja, hogy az osztrák
államvasút tarifájában 1876-ban szemben az
1870-iki évvel beállott változás folytán mennyire
nagyobboldott a differenciális díjtétel ^(széles) a megtörött
forgalomban Budapest hátrányára, és mennyire
veszélyeztetett ez által fővárosunk kereskedelmi
követésére, és bár usóbb ezen különbségek mér-
sékeltve lón, még is egyenlő egyenlőség lesz
követelendő. Szerző 100 kilogr. kilométerenként
0.264 krajczárt hoz javaslatba, mely mellett csak
500 kilom. távolságnál érteket el a mai díj-
tétel a belforgalom minden relációjában ellenben
a szállítás olcsóbbá válik, és a főváros megsza-
kított forgalmára néve a különbségek kesze-
sen lejjebb szállna. - Szerző különben unttatja,
hogy az osztrák államvasút részről a magyar

általános hitelkötés meg három első rendű keresle-
doi (vagy által képezett consortium) kezelés alá hozását
sárhívat és díjtörlesztés alapján a különbörzsi jobbkára
meg van vizsgálva, mielőtt szerző levélben tartja
azt a felfogást misztla fővárosunk gabrakivi-
telését csökkenti mai nap ezen díjtörlesztésben
levegő keresendő; ezáltal a fővárosi gabrakeresletés
csak alacsony változatossá, liest alakjában merül
ki, mi előbb gabonakeresletben mezt híreli. - Más-
ként áll ez a dunagőrhajózási társaság tarifájára
néve, ez csakugyan Bécsben az irányuló törvénnyel
Budapest felé is főleg a román meg az aldu-
nai gabonaforgalommal fővárosunkban való köz-
pontosságát tesztelhetetlen, a társaságtól szerző
szerint köztudni kell, hogy fővárosunkban így mint
Bécsben tárházakat állítson fel, is ezáltal a Bu-
dapesti törött forgalmának néve felforgó díjtör-
lesztést tesztel vizsga. - Szerző ugyan azt vitat-
ja, hogy városaink rendelkezésében sem keres-
letési fővárosi gabonaforgalommal csökkenti, bár
nem tagadható, hogy csak is van arra némi be-
folyása. - A mielőtt különben a gabonaforgalom
is exportáló fővárosunkban való összpontosítására
járval, mint jelesse a közraktárakat haladéktalan
létesítése, a helyi forgalmi díjak olcsósítása, a törött
forgalommal való különbörzset valamint a helyi tu-
kes illésüket megvizsgálása, egészen új tarifákkal
nak állandóságára stb. oly dolgok, a mit úgy a
budapesti ipar és kereskedelmi kamara, mint idő-
szaki folyóiratok is a napi sajtó részéről már az
unalomig meg voltak beszéltve. -

A II pontban szerző a nemet vám és vas-
uti politikaival foglalkozik, jelesül annak ten-
geresi forgalomirányul legújabb kifejtésére való
induló kidatásával, arról írték, hogy mielőtt
keltene ezen törvény helyetét tovább kiadással, jól
vizi összerögzítéséről, az árhegyi pályáról stb.

Levél alapra.

Többször tehát, hogy a pályázi az eddig közelebb
megismertetését dolgozatában csak a gabona-
forgalommal és azaz karöltve járó lisztfor-
galommal foglalkozik és ezen tekintetben is
kivételölag, majdnem kivételölag, a szállítási vi-
sszonyokra van kello figyelemmel, a termelésre
és annak körülményeire alig reflectál, sőt ke-
sintetke se látokit venni, hogy az olcsóbb ta-
rifa jövedelmerebbé lehet ugyan a kivétel
de döntő hatással nincs, mert földrajzi
mégis csak exponáltul, ha kevesebb haszonnal
is, - de amennyiben éppen a szállítás kétségkívül
nagy fontosságú ügyet kello szakismertettel meg-
világítja, a mennyiben továbbá kivánatos, hogy
a kereső által felhozott adatok és azokhoz kö-
tött érvelései se vonassanak el a publicitástól
alálvossab azt vélit, hogy a pályadíj neki kiad-
ható.

Budapesten 1880 február 22-én

11
Kellikaróly
v. sz. sz.

D. Sz. Sz. Sz.
v. sz. sz.

sz. sz. sz.

46/
1880

Kisfaludy-Társaság

47/1880.

Kivonat

a Földy-siemlék-bizottság 1880. márc. 13-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

2. Arany Lászlónak a siemlékre közzétett közadatokból néma összegéről 1877. sept. 27-én 950 fttal készült számadása megvizsgáltván s helyesnek találtván, ez alkalommal az eredeti számadás összes eredeti mellékleteivel együtt, továbbá az első hazai takarékpénztárnak 6341/6 sz. betéti könyve, mely 1877. sept. 28-án betett 950 frt-ról és 1879. dec. 22-én kivett 300 frtről szól, s végre Huszái Adolf szobrásznak 300 frtről 1879. dec. 2-án kiállított eredeti nyugtatványa a bizottság által Gyulai Pál urnak adott át; Arany László pedig ez ügyben a számadás kötelezettsége alól véglegesen fölmentetett.

Budapesten, 1880. évi március 13-án. Gyulai Pál elnök.
Jegyzette: Beöthy Isolt.

47

Tisztelt Akadémia

A múltból reszünk maradt emlékek
közül, bizonyára legfontosabbak a magyar
korona és a jogar.

Főtisztosleges itt történeti nevezetességüket fej-
tegetnünk; elég lesz ha fölemlítjük, hogy archae-
ologicus szempontból, a magyar koronához
hasonló emléket csak kettőt ismerünk, a
német császári koronát, a bécsi császári kincs,
sárban, és Constantinus Monomachus koroná-
ját a Magy. Nemz. Museumban. A magyar jogar
pedig archaeologicus szempontból ismeretlen.

Az eddigi, méggye terjedelmes, irodalomban, mely
ezen ereklyékkel foglalkozik, keletkezéseük törté-
nelét alig tárgyalják az írta tudományos szem-
pontból, Bock Frigyes ^{írta} kivételével, ki „Die Kleno-
dien des heiligen römischen Reichs deutscher Nation“
(Bécs 1854) című művében első, csak némileg
is megfellelő rajzokat közöltette

Kévay Péter, [1613 De sacra corona regni hunga-
riae], Schmeizel Márton [1713 Commentatio de coronis],
Décsy Sámuel [1792 A magyar sz. korona, és korona,
vegre Dugonics András (1801 A magyaroknak uradal-
mainak), rajzai nem, hogy a legelőnőbb archaeo-
logicus igényeknek megfelelően, de még a
korona alakjáról sem nyújtanak helyes fogal-
mat.

Bock publicatiója az egyetlen, mely tud-
ományos tekintetben számbevehető. De éppen ez,
nem oldja meg a „fölmérülő“ kérdéseket, sőt, meg-
kérdéseket kelt a koronának Szt István király-
tól való származása iránt. Bock constatálja,
hogy a korona homlokánál a görög nyelvű Gei-
za királyra és Dukasra vonatkoznak, s hogy byzau-
zi művek a XIII ik századból. Ebből azt következ-
teli, hogy az egész homlokresz ezen időben készült.
A fölso partokat illetőleg, lehetőségének tárgya

hogy a ~~zik~~ szárazban készültek Romában,
hogy tehát Szt Istvánéi lehettek.

A figyelmes olvasó azonban nem képe
Bock ismertetése alapján, elképzelni az eredeti
korona alakját, s kénytelen behatni mennyi-
re nem valószínű, hogy a Szt Istvánféle korona
homlokereje elvettelett, hogy Geizának helyét
adjon.

Bock, halán szándékosan, nem ad fölvi,
lágyítást arra nézve, minő módon vannak
a zomanépos lapok a koronára erősítve, s hogy
ezek s az arany homlokereje maga, ott volt,
lelül egyetemes készültek-e?

Ezen kérdés megoldása minden esetben egyik
legfőbb kötelessége a magyar archaeológusoknak.
Emellett pedig a régi idők emlékeit foglalkozók
mind elkerülhetetlenül szüksejének tartják, hogy
az újabb időknek olyannyira előrehaladt repro-
ductionalis eljárásainak felhasználásával, ezen em-
lékek mellett közzétessenek.

Azon kéressel fordul tehát az alulírott
bizottság a tisztelt Akademiához: mellőzöl-
sék a szükséges lépéseket megtenni azon engé-
dély megnyerésére, hogy egy három szakember,
böl álló bizottság, egy feladatkára a hasonmenü em-
lékek (a nyitra-ivánka-i korona) és Bock rajzai,
nak tanulmányozása által kellőkép elő készi-
tett rajzokkal, s egy fényképezéssel, a koronát
s a jogart tanulmányozhassa; hogy ilyenmódon
eredetökkel tisztázása, és mello közzététe,
lök lehetővé legyen.

A. m. tud. akadémia archaeol. bizottsága nevében
Budapest 1880 Feb. 22-én

Budapest, 1880. február 22-én
Hennrichen
Inre
Pulzsky Károly

Ofzka,
Minnisota

Spoly,
Hennepin
Tobacco Co.

Paris

48/1880

Küvvé cikkely

A. M. S. Akadémia 1880. február 23da zar,
toti Összes ülésének jegyzőkönyvéből.

46. Budenz József r. t. jelenté, hogy H.
Minphy úr, a karáini képezde igazgatója stá.
mos nagybecsü philológiai munkát küldött
az Akadémiának ajándékul, és indítványoz-
ta, hogy az Akadémia saját kiadványainak
megkülönbéztével viszonzózza az ajándékot.

ott ajándékozott könyvek közzönettel vé-
tettek, az indítvány pedig a könyvtári bi-
zottsághoz tétetik át.

frankórnym
fö"nkei

48/a

1880

Jegyréke azon töstfélé egész, törté, orosz, oroszok
nyelvű kiadványoknál, melyeket

Se Excellenz Herr N. Ilminskij
Director des Lehrer-Seminars zu Kasan
a M. T. A. Akademiánál ajánlétként küldött.

(I. Szeremisznyevén.)

1. Священная Memoria ветхого завета
на восточно-черемисском наречии.

Kazanь 1879.
(Biblia történet, ótestamentomi).

(II. Votjak nyelvén.)

1. Свдцы. Memoria ветхого и нового завета.
+ св. Евангелие от Матвея. Kaz. 77.

(Biblia történet, ó és újtestamentomi.
+ Maté evangéliuma).

2. Начальное учение пр. Сприски. Вотья. Kaz. 74.
(Elemi keresztény hittanítás).

3. Важим праїникъос (главные церк. праздники).

(a főbb ünnepek). Kaz. 74.

4. Учет ст. (На старание Сприскианское св. Мухомы)
An Tichon Krestnyin oktatás. Kaz. 76.

(III. Mordvin nyelvén.)

1. Об. Евангелии оубо Намтес. на Мокшанско
наптрис пуредено А.И. Тюменевна.

(Máté' ewangélium, moksa-mordvin;
ford. A. I. Tjumenyev)

Kaz. 79.

(IV. Оуваз nyelvén.)

1. Забтисе Церк. и праздникна Каз. 77.
(Fő ünnepek).

2. Итумиде аносмоубо Пемра и Пабра.

(Péter és Pál apostolok élete). Каз. 79.

3. Тужкварп Дадь Чубамс.

(Abel's könyve a csuwarok számain). Каз. 77.

4. Обдиз. Немориде новаро забтма.

(Bibliai történet, újtestamentum). Каз. 77.

5. Паскарнаде Сурова.

(Hírvek: ifjúsági levelek). Каз. 79.

(V. Kazáni-tatár nyelvén)

1. Смуху на кресуно-мамаритово дзгубт.

(Gemeljarov diakon versei). Каз. 79.

2. Моамбеленуоб.

(Médiasz könyve).

Каз. 79.

3. Службеникна на церк. слаботискоубо и мамаритово
дзгубкаш. (Rituali - egyházi szöveg és tatár

nyelvén). Каз. 78.

(VI. Almaji-tatai nyelven).

1. Bököpessy ^p besenyszeg éjtvétele
(varánapi vigilia). Kaz. 79.

2. Ördög-ünnep benk. u. novaro zabóna.
(Bibliai történet, ó és újtestamentumi) Kaz. 79.

(VII. Burjat nyelven).

1. szerep o. ev. xpusm. örösz. Kaz. 77
(Kerepdyin történeti).

2. Ötven Ördög-ünnep Hukonad. Kaz. 79
(Miklós própök élete).

3. Ördög-ünnep benk. u. novaro
zabóna.
(Bibliai történet - ó és újtestamentumi) Kaz. 79.

(VIII. Arizai namojet nyelven).

1. Mu namb bi. Kaz. 79
(Uas' azok).

2. Ördög-ünnep szabóna. Kaz. 79
(Uas' azok megyerület).

3. Azuka szussogoj galani. Kaz. 79
(dramojet ábéri - is ovan' kövöl).

4. Сводные списки Истории.
(Китайские списки).

Каз. 74.

Между прочим:

Грамматика Монголо-Бурятского
разговорного языка — составл.

А. Орловым.

— Каз. 76.

(Mongol. bügjet bekeid nyelw grammatikája).

А. Орлов - тит.

18.80 Febr. 23. akadémi'ai ülésen bijelentette

Budenz József.

Nagyméltósága gróf s. akademiái elnök úr.
Kegyelmes uram!

Idéni Amixoni Károly hagyományára tar-
gyában van szerencsém jelenteni: hogy
annak hagyatéki ügyében j. hó 17re ki-
tűzött tárgyalásra Excellenciád megbízásán-
ból megjelenvén - mindenek előtt a végren-
delési Lettár, a cselekvő és szenvedő álla-
pota vonatkozó igazolványokkal ^{együtt} ~~ot~~ st ~~attak~~
fel; a megjelent végrendeleti örökösek közt
az osztály egyességileg megállapított, a
hagyományok melyeknél felezésére szükséges
közpénzlet ^{időiglenesen} a fővárosi gyámpénztárba leté-
zetett, legközelebb ki fognak utalványoztat-
ni, s akkor az Akadémia 2000 forint hagio-
mánya is befog fizettetni -

Utóbb a hátrahagyott hátr, s ennek jöve-
delmei hová fordítása, valamint az erre vo-
vonathozó alapítvány mikénti érvényesi-
zési tárgyalás alá kerülve, - a közok-
tatási minister rendelete folytán megje-
lent közalapítványi ügyész indítványára
a létesítendő intézet nevét és címét ek-
képen

„Amixoni Károly által alapított
Országos Magyar Nőnevelő intézetnek” al-
lapítottuk meg. -

St.

Az alapítványi ügyész ez alkalommal a háznak telekkönyvi átíratását is szorgalmazta; mire az Akadémia részéről J. Alau idezárt nyilatkozatomat kívánságom bemutatni azon kijelentéssel: hogy az intézet átíratását csak az ezen nyilatkozatomban foglalt korlátozással engedhetem meg: - azonban kívánom, hogy a végrendeleti végrehajtó és közalapítványi ügyész nézetei az engiméktől eltérnek, és hogy az alapítványi kapcsolatos jogok s érdekek végleges megállapítása valamint a különböző korlátozások biztosítása a közoktatási minisztérium s az Akadémia ügy a végrendeleti végrehajtó között előreláthatólag hosszabb tárgyalásokat igényelnek, zandacsorábbnak véltem nyilatkozatomat ez uttal bemutatni, hanem az intézetnek telekkönyvi átíratásairánti tárgyalást máskorra fenntartani; - s az alapítványi ügyésszel abban állapodtam meg, hogy a hagyatéki átadásra ekkor csak általánosságban történjen meg, annak különösen tki keresetül vitele a jelzett tárgyalások befejeztével s azok eredményéhez képest eszközöltessék. -

Ezen nyilatkozatomat pedig ez uttal oly igénytelen nézettel van szerencsém Deobleniádnak bemutatni; - hogy én mint ügyvéd, minden ügyben a legnagyobb esetet feltételelnem kellettém, minzár jelen esetben 20-30 év múlva oly körülmények és viszonyok fejlődhetnek, melyek az Akadémiát kényszerítik feltételes utóörököségi jogát érvényesíteni - nehogy ekkor az Akadémia - a ház és jövedelmeinek - melyek most évenként mintegy 22000 forintra, tíz év alatt pedig járulékaival együtt mintegy 300,000 forintra rughatnako-

netán szükséges biztosítása vagy megvétele te,
kiintetéből kénytelen legyen a kormányzat-évek
hossza során át perlekedni; — nem csak tanácsos, ha
nem sültiségessék is tartom nyilatkozatomat mely
a végrendeleti végrehajtóval költendő — s annak
támogatása is megnyerendő; — egész terjedelmé-
ben fenntartani s azt ha Excellenciád célszerű-
nek találja még azon záradékkal lehetne meg-
szólítani, melyet a fogalmányban két zárral közt
bele szartam —

Ezen igénytelen nézetemet azonban Excellen-
ciád bölcs elhatározása alá terjesztvén — midőn
úgyint Excellenciád kegyes utasítását kikérem,
mely tisztelettel maradok

Excellenciád

Budapest 1880. február 22.

aláíratos polgája

Siska Erőse
aláíratos polgája

T. A. Ugyan Umat nyetoi
a nehai Amizoni ügyben tetjen
ofon. v azo kiseren hy cistfer
lyf a eszalt nyitasthuetet. a
nyjrendelt nyjastitivel kisereli.
s annak tartalmaly rajzokom,
mivten a joverlomadai telekterje
zei felet nyj leginkalt a nyjrendel.
keto akaratent.

Budapp $\frac{24}{II}$ 880

Lonyay

Nagyméltóságú
Gróf Lonyay Menyhért úr
a M. T. Akadémia elnöke
Öccsellentájakot

Véleményes Jelentése
Hlinka József akadé-
miai ügyésznek

49/1880/3/

nehai Amizoni Ká-
roly alapítvány-
tárgyában.

880 febr 22
/mellel

Vélemény az Aristoteles Metaphysikájá-
nak magyar fordításáról.

Tekintetes Akadémiai II. Osztály!

Haberern l. tag fordítása egy hosszú ideig tar-
tó és gondos munkának az eredménye, s
olyan, mely meglehetősen megérdemli, hogy az Aka-
démiai Kiadja. Az Aristotelesi Metaphysika
az emberi szellemnek egy tudományos mo-
numentuma, mellyen több századnak bölcsel-
kedése alapult és épült, s mellyel legújabb
idők kiváló elméi mind philológiai mind
philosophiai tekintetben foglalkozkodtak.

A fordításnak aromban leginkább az a fel-
adata, hogy tudja, a szövegnek mai álla-
pota szerint, mit akart Aristoteles kifejezni,
s hogy azt lehető hiven, de a fordítás nyel-
vének természetéhez és sajátosságaihoz alkál-
mazottan fejezre ki ő is. Ez a feladat
tehát inkább philológiai, mintsem philosophiai.
Haberern ír lehető jól érti a görög szö-
veget, használt is a nézet a legjobb esz-
közöket: magyar kifejezése aromban mé-
hol, mondhatni, sok helyütt világosabb, bra-
vatosabb lehet. Ezen némi fénytűréssel

segíteni kell, s az a fáradságot - ha meg-
engedi a Tiszelt Osztály - szívesen magam-
ra vállalom. Készek vagyok az újonnan
leírandó kéziratot, mi előbb kedébe ala-
tik, megolvasni, s a fordítóval együtt min-
denen segíteni, a mennyiben tőlem felik.
Az Aristotelei stílus nem igen ismeretlen
előttem; sőt foglalkoztam politikájával,
etikájával, sőt organumával is, nem emlit-
vén, hogy poetikájának fiatal korombeli
fordítását a Ligetvárosi-Társulat kiadta.

Nalakhára egy kis bölcselkedő lendü-
let mutatkozik nálunk is. Most Aristoteles
metafizikájának egy magyarul érthető és
könnyen olvasható fordítása, mely sem új,
bökéslen bravúr drindelésével nem akar
kiválni, sem parasztos nyelvével a tudo-
mányos előadást lehetetleníteni nem fogja,
szinte korszerű jelenség lesz. E végett
ajánlom közreműködésemet - mely ^{is} ter-
mézetesen, semmi jutalmat nem igényel - ;
e végett ajánlom Habernern fordításának
kiadását.

Budapesten 1850 febr. 23-án,

A Tiszelt Akadémiai Osztálynak

elvártos fűszere
Hunfalvy Sándor.

25/5

Välkommen

av

Aristoteles Metaphysik-
jämnar

Staberens k. t. ättali
forditäsärol.

50/1880

Konungens församling

Utl. Expedient

Finnlei Akadémiai Ország!

Doktor Faibor véleményezési tárgyúul szolgáló munkájának
címe: „a magyar jogi művelés kérdéseiről, jogtudal-
mi és nyelvészeti tanulmány, tekintettel jogi művel-
ésünk történeti mulgáira, jelére és jövőkére tekintettel”.

Minthogy a cím munkája, részö egy oly kérdés
és tárgyúul eleve fel, mely a m. s. Akadémia jogi
művelésének megjelölése 1843-47^l-én óta, a körbe-
járó országos jogi és történeti viznyok nagy-
sáru átalakulása mellett az Akadémia tagjai me-
készségének tárgyúul nem szolgál; s bár a hazánk-
ban rébb éig évről-évre volt országos polgári tör-
vénykönyvnek Erdős Ignác és Lőrinc György aka-
démiai tagok által magyar nyelvű fordításra a
tudományos jogán és történeti magyarsággal bíró nyelv-
és történeti képzésűek munkája fel: azonban a
jogtudomány mai réteiben effer alkotó erők bíró
széleskörű vetébe kénytelenek saját erőiket ma-
lániak ismerni, a minch gyakran rére idegen nyelv-
ből nem egészen helyes átfordítás, rére a ma-
gyar nyelvterületnek s érteinek meg nem felelő
új nyelv alkotása lett eredménye, holott a ma-
gyar igazságszolgáltatásról a gyakorlati élet

első sorban megvárja, hogy annak nyelve is tiszta
is valódi magyar legyen.

Amivel inkább sütkéig pedig a magyar jogi mű-
nyelv megállapítása, mert mint nevelben a latin, úgy a
közelebbi évszázadokban a német jogi műnyelv nem se-
hely határ gyakorol az újabb magyar jogi műnyelv
alakulására, a mi sokszor a tiszta és helyes magyarság
nyelvére törekszik, mivel mindenki, ki a közelebbi év-
századok alatt a magyar jogtudományokat akar el-
térni, akár gyakorlasi munkában működés, meggyőződés
kérsége volt; - a helyesen jegyri mag szerző, hogy még
a technikai, orvosi és más munkákban az újabb műny-
elv leginkább az északi nyelvű tudományok kör-
sütkébb keretire vannak szerelve: addig a jogi mű-
nyelv, a jognak mindegyik esztendő is magán életben
is ügyben behatára követéseiben a népszerű munka ne-
gyében elengedhet és mindegyik halmazatos köve-
tel magának a jogszolgáltatással foglalkozó hatá-
ságotnak a néppel közvetlen érintkezésénél.

Ugyan némi nyelvészeti fejtegetések mellett a ma-
gyar jogi műnyelvről iradalmi törekvés a XVI^{sz}
századok kezdete 1847-ig az Academia „történelmi-
máni műnyelvi módszerek kiadásáig beható vizle-
teggel tárgyaltja, s inkább kimerülést kért el ar-
ról, hogy jogi műnyelvi munkák mily tehetséges mak-

irodalmival bírásk

A jogirodalom terén új irányok alkottak a név köi
korszakot vesz fel. Egyik mely a Révay által kijelölt
helyes alapon Ferenc Mészáros 1804-8-ban megjelent „Könyv-
sémény” című munkájával kezdődik, és végződik
1849-ben; az e korszakban felmerült új irányok a m. f.
Academia szigorú bírásk utána a közigazgatásról és
társaságokról szóló törvény, és alapították meg azokat úgy ma-
gyar nyelvűre, mint jogtudományi tekintetben hie-
lyesítőket. E törvények gyakorta szűkebb körök-
ben az 4 év alatt kék kiadásra értek, és az 1847-ben meg-
jelent második kiadás is gyorsan is teljesen elfogyott.

Ezért nem a magyar jogi élet fejlődésének kor-
szakát 1850-60-ig kell érteni, a második korszak kez-
detét 1860-ig kell érteni, mely azóta majd
kék évtized alatt ismét is nagy fejlődésű fejeletben
amely jobban és szabályosabb irányban halad.

E korszak nem mellőzhető annak megjegyzése, hogy
1850-60-ig a hazai jogi életnek magyar szem-
ben is alkalmatlan volt a fejlődés gátolva volt: az
arabban sem, minthogy az évek évtized alatt orszá-
gunk elcsúszott idegen törvények és eljárások ma-
guk magyar nyelvűre hivatalosan lefordítva-
ván, ennélfelül új jogi műveket kell
alkotni, mely jogi műveket, sőt egy név a tör-
vények és rendelkezések elfogadását újjan a qya-

kerleti téren ma is feállanak; minél fogva a ma-
gyar jogi művelés fejlődésénél e korraak arqival
inkább figyelmos értenel, mivel az e korraakba lie-
rejőn új tavak, tömörgek, s jogirodalmi magyar
műveknek az alkermányos korraak hasonló termékei-
re nagy mennyü hatást fogadni nem lehet.

Emléke merre jeler makavarsággal indokolja,
hogy menyire műkéges a műlesen, de birnos kalaur
nélkül kifejles magyar jogirodalomban egy, a jog-
tudomány is a nyelvvel kövordéit egyaráne kie-
légítő jogi műrosar alkotása; mely feladat megol-
dásánál így magyar jogászok, mine nyelvészek
tevédei türelesen megjelölven, nyelvészek, hogy az
e nyelvben műkéges kérdemnyező isekedérel meg-
telele a II. osztály jogászainak kívánt kövordérel ter-
sült.

Mindezek alapján alólirnak szerő estekezése
azon pártoló véleményel ajánlják a e. Ország fi-
gyelmibe, hogy az ez Ország illetében felolvasson
mélénak tekiszhessé.

Kolc Bpeston 1880. Febr. 23.

51/
1880

Josk Körny
r. tag

Gyárfás István
m. t. acad. l. tag.

3
A. M. S. Akadémichon 1880. év január 26. dátumát u-
gyanazon év február 23. dátumát a "Követség" ajándék - ese-
re-és Kötetben Kongressz-dokumentumok értesítők.

I. Festületi kötet.

- Kön. Preuss. Akademie der Wiss. Berlin. Monatsberichts. Nov. 1879.
Kön. Bayerische Akademie der Wiss. München. Sitzungsberichte, Math.
Physik. Cl. 1879. 3. H. Philos. Philol. und Hist. Cl. 1879. II. B.
1. H.
Accademia dei Lincei, Roma. Atti. Transunti. Vol. IV. Fog. 1. 2.
Museum of Comp. Zoology. Cambridge. 2^d Annual report 1878/79. 6)
Bulletin. Vol. V. No. 15. 16. Vol. VI. No. 1. 2.
Gesellschaft für Erdkunde. Berlin. 2^d Verhandlungen. VI. B. Nr. 7. 8-9.
10. 2^d Zeitschrift. XIV. B. 4. 5. 6. 7.
Württemberg. Abtheilungsverein, Stuttgart. Würtemb. Vierteljahrshefte
für Landesgeschichte. II. Jahrg. 1. 2. 3. 4. 7.
Storia Storia Lombarda. Milano. Mainori: Abbondio Sangiorgi-
gio commemorative.
Sandycevin für Abtheilungkunde. Oldenburg. Bericht. von 1. März
1877 bis 1. Januar 1878.
Oberlausitzische Gesellschaft. Jöhitz. Neues Lausitzisches Magazin.
N. B. 1. H.
R. Microscopical Society. London. Journal. Vol. III. No. 1.
Paris. Academie der Wiss. Bes. 2^d Weck. Zweck Abhandlung über
die Wasserabnahme etc. 2^d Jahrgang. 1880. Nr. 1. 2. 3. 4.
K. K. Geolog. Reichsanstalt. Bes. Verhandlungen. 1879. Nr. 16. 17. 1880.
Nr. 1. 2.
K. K. Statist. Central-Commission. Bes. 2^d Statist. Jahrbuch. 1878. 9. II. H.
2^d Ausweis über den auswärtigen Handel der Böh. Ungar. Monar-
chie in 1878.

- Ossolinski-intézet. Lemberg. $\times$ Sprawozdanie za 1879. $\times$ Die
 Polnischen Ortsnamen der Provinzen Posen und Pommer.
 Horváth archaeol. társaság. Lajósb. Věstník. Fol. II. Pr. 1.
 Erdélyi múzeum-egylet. Kolozsvár. Erdélyi Múzeum. VII. évfoly. 2. sz.
 Magyarok földtani társulat. Budapest. $\times$ Földtan. Közlejt. 1879.
 9-12. sz. $\times$ Földtan. Értekez. I. évfoly. 1-2. sz.
 Meteor. és földdeléjezési m. t. központi intézet. Budapest. Erdély. VIII. kötet.
 Békés vármegyei rég. és műn. társulat. B. Csaba. Erdély. V. kötet.
 Haza és kormány. Róma. $\times$ Annali di Statistica. Ser. II. Vol. 10.
 $\times$ Bilanci comunali. An. XVI. $\times$ Annali dell' industria e del
 commercio. 1879. No. II.
 M. t. központi minisztérium. Budapest. Zeitschrift des Kön. Sächsi-
 schen Statist. Bureau's XX. Jahrg. 1-2. H.
 Környezetek hatóság. Fiume. Annuario marittimo per l'anno 1880.
 Erdélyi hivatal. Eger. Schematismus der archidiaecesis Agriensis
 ad 1880.

II. Magyarországról.

- + 106. Max Greger. London. Memorandum in Erwiderung eines geschriebenen
 Zuschrifts des Kön. Ungar. Landwirtschaftl. Vereines.
 108. Korigmics Sándor l. t. Budapest. Věstník ügyben.
 109. O. Donner. Helsingfors. Die gegenseitige Verwandtschaft der Fin-
 nisch-Ungarischen Sprachen.
 110. Gross David Komárom. Kér. Komáromi kértés 1879.
 111. C. Roumeguère. Toulouse. Revue Mycologique. II. année. No. 1.
 112. Körny. József l. t. Budapest. L'idées sur le but et le rôle de bureaux
 communaux de statistique.
 + 113. Detsingyi Frigyes. Budapest. A gyogykönyvtár műveléséről.

III. Kötetes példányok.

Városi nyomda. Debrecen. X) A Tiszán túli ref. egyházakról
1879. aug. havában tartott közgyűléséről jegyzőkönyve. X) Se-
beti: Duell-Regeln. X) Debrecen város községi rendjé-
intéséről szabályai. X) Kovács: Bibliai történetek. X) Kis-
mond: A vasúti közlekedés szabályai. X) Sáros: A mezei
gazdaság alapszabályai. X) Tanfelügyelő: jelentés Debrecen
város községi állapota 1879. X) A községi és kö-
zségi szervezetek szabályzata. X) Nyíri: Magyar nyelv-
tani gyakorlatok. X) Földi: Galántai községi köznevelés.
X) A magyarországi ref. egyház egyesüléséről szóló jegyző-
könyv 1879. évről.

Péchy László nyomdaja. Arad. Boros: Vasúti közlekedés és a
vasúti társaságok.

Closius nyomdaja. Nagyszeben. X) Jahresberichte des Vereins für Siebenbürg.
Landeskunde für 1879. X) Archiv. XV. B. 2. H.

IV. Saját kiadású bibliográfia.

- a) Tört. Értes. VIII. köv. 10. sz.
- b) Term. Értes. IX. köv. 21. 25. sz.
- c) Tört. Értes. VI. köv. 1. 2. sz.
- d) Math. Értes. VII. köv. 6.
- e) Nyelvtud. Értes. VIII. köv. 7. sz.
- f) Arch. Értes. XIV. köv. 1. füzet.

Stueben
Kellmeyer

Estim. 2. 52. d)

Alto an
ejus

52 / 1880

Császári és Apostoli Kiváltság Felsej'
Legkegyelmesebb Urunk!

A Felsej'ed általna alatt álló
Magyar Tudományos Akadémia,
a tudomány önmagának fej-
lesztésére irányzott munkásságá-
ban, mindentör kiváló figyelmet
fordított a nemzeti múlt emlékei-
nek tanulmányozására és ismer-
tetésére.

Ezen történeti emlékek között,
melyek állami létünk legrejtőbb
korából ~~maradt~~ ^{marad} maradt,
sok, ~~de~~ ^{de} ~~korunk~~, segítségével
mint sokféle jelentőségével fogva
a ~~szent~~ ^{szent} első helyet a ~~szent~~
korona foglalja el, mely ~~maradt~~
sta állami életünk symboluma
és a nemzeti Kegyelet szentelt tár-
gya; egy úkat pedig műtörténel,
mi tekintetben is a ~~legértékesebb~~
~~emlék~~ ^{emlék} legbecsebb
emlékünk.

A XVII századtól kezdve számos
~~emlék~~ ^{emlék} ~~foglalt~~ ^{foglalt} író foglalt
történetes ~~is~~ ^{is} eredeténél és
történetesen megismerésében.
De ugy munkáikat mint rajzokat ma már
kiegészítéssel nem tarthatjuk.

Tudományos ~~be~~ ^{be} ~~értékelés~~ ^{értékelés} ~~tekintet~~
setben csak egy érdemmel figyelt,
mely: Bock Ferenc ^{nek}; Die
Kleinodien des heiligen römischen
Reichs "című prominentis
munkája, mely Felsej'ednek

bökönyvességéből, 1884-ben Kolozsvár
látott napvilágot.

De ezen munka is több kén-
de nagyfontosságú kérdést hagy
megoldatlannál; Különösen úgy
mint: mikor és miképen történt
a szent István római és Gyepa
király bizánci koronáinak egy-
sítése? Vajon a szent István
koronájának homlokára ~~eltek~~
~~le~~ levették-e, vagy pedig a
Gyepa diadémja alatt tárgy-e?
Miképpen tovább bármily fel-
nyesek a ~~Beck~~ munkája-
nak mellékletei, ahol a korona
egyik alkatrészeit, különösen
zsmár-műveit nem tüntetik
il elég képen és jellemzően.

Ezen munka megjeleneése óta
úgy az archaeologiai tudomány,
mint a reproductionalis eljárás
jelenségekny kalatást tett. Úgy
hogy a ^{jelentős} szent koronának és a
használat nagy értéku királyi
jogának szakfejták által
való megvizsgálása és kü-
lönösabban a tudomány^{ra}
és különösen a magyar mű-
történe^{re} népszerűsítés érdekében
helyen kitartásba.

Ezenlgyon a M. T. Akadémia
aron legalázatosabb kezelemmel
fordul Cs. és H. K. felbecsület,
kegyeskednek megengedni, hogy
a M. T. Akademiának ~~használat~~

egy bizottsága, melynek tagjai
a legkiválóbb szakfejták ~~leset~~ legyenek,

azymint: Szolgyi István, ~~bej. a b. b. t.~~
Hennelmann János ~~bej. a b. b. t.~~

D. Pulsky Karoly az Archaeologiai
egyetemi magántanár

Az "Erdész" szerkesztője a szent
koronát és a királyi
jogait, tudományos szem-
pontról megvizsgálhassák,
és egy rajzoló s egy fény-
képén által ezen kérdések-
nek kü' megoldásait el-
kérhethessék.
Kötelessé-
geik az Akadémia ~~gondja~~
~~szerep~~ ^{tartam} ^{aruban} ^{kegyesen}
emlékel méltó módon való
közrebocsátásáról gondoskod-
jék.

Az Akadémia ezen
Midőn az Akadémia ezen
legalázatosabb kéresei Fel-
szegednek magas figyelmébe
ajánlanam, ~~egyik~~ ezen
tudományos intézetnek Fel-
szeged iránti hódolatait
kolmadszorban, a legmélyebb
jobbágyi hódolattal önt-
vél.

Budapest, 1880 február 28.
Cs. és H. K. főnök (26)

legalázatosabb szolgálja

53 / 1880

Nikolaus ²⁵
II

Akadémiai rendes tag, be-
senbányai püspök, udvágos
belső híkos tanácsos.

Akadémiai tag, rendes
tag, egyetemi tanár, királyi
tanácsos

Tekintetes Akadémia!

A délmagyarországi történelmi és régészeti társasulat 1879. d. évi, december 20. d. tartott havi választmányi gyűlésén, nagyságos Kácz Athanáz királyi tanácsos és orvósági gyűlési képviselő úr indítványára, hogy kéressék fel a Tekintetes Akadémia kiadványainak, melyekben számos egyesületet részvételre szokott, társulatunk részére való megküldésére is:

a délmagyarországi történelmi és régészeti társulat választmányára azon aláratos kérelmet b. t. torkodik a Tekintetes Akadémia elé terjeszteni:

hogy tekintve társulatunknak hazánk ezen része multja felderítésére és régészeti műkirásainak egybegyűjtésére közel egy évtized óta kifejtett erőfeszítő munkásságát; de tekintve társulatunk működésének azon üdvös eredményét, hogy egyes ajkai vármegyéink területén, a magyar nemzeti szempontra fentartásának a tudomány terén szintén érvényes tudott szerepet;

tekintettel azonban főleg ama

legyőzhetlen nehézségekre, melyek
kel szük anyagi helyzetünkben,
a Tökintetes Akadémia kiadványai
hiánya mellett, forrásaink elégtel-
lenége miatt eddig kiútközdniük
kellett:

tiszteletteljesen újítjuk meg azon
kéresünket, sziveskedjék a Tökintetes
Magyar Tudományos Akadémia,
a délmagyarországi történelmi és
régészeti Társulatot is, becses ki-
adványainak megküldésében kegye-
sen részesíteni és igyástmagyar
nemzeti irányú tudományos felad-
atának teljesítésében hazafiúilag
támogatni.

A délmagyarországi történelmi és
régészeti Társulat választmánya
megbízásából

A Tökintetes Magyar Tudományos
Akademiának

Jemesvártt, 1880. évi, Január 15.

aláíratos szolgáló

Ormos Zsigmond

elnök

Joselle Jován
titkár

Ért. jan. 19. 1880.

54.

A költészet és a szakas-
logiai, természeti tudomány
előzményei az Estelen és
a költés a II osztály
előzetés ut.

PETŐFI-TÁRSASÁG.

Nagyméltóságú Elnök ur!

A magy. tud. Akadémia Előfaludiv. terme, melyet Nagyméltóságú társad a Petőfi-társaságnak, ülésének megtartására tavaly átengedni kegyes volt, a társaság befogadására több alkalommal örömet tapasztorván, a Társaság nevében arról a kéressel van szerencsém Nagyméltóságú eljárnani, hogy jövőben minden hónap második szombatján d. u. 3 órákor tartandó felolvasó-üléseinkre a magy. tud. Akadémia vendég helyi üléstermébe meghívású és elrendelni kegyeskedjék.

A sücs. iródlődés s. szaluban lerötölésü gútfogás, melyet Nagyméltóságú Társaságunk iránt mai sücs. társaság, himnünk engedni, hogy kérelemünk erussal is kegyes társaságunkra talál.

Budapest, 1880. jan. 9.

Nagyméltóságú elnöknek

aláírással
Jókai Mór
a „Petőfi-társaság” elnöke.

Ért. jan. 19. 1880.

55.

Nagyméltósága

G. Lónyay Menyhész urhoz,
mimi a magy. tud. Akadémia
Elnökéhez

folyamodására

Földai Mórnak, a Periöfi-társ-
ság Elnökének

az Akadémia rendes heri
üléseiménél a Periöfi-társ-
ság számára való ártu-
gadás iránt.

Nagyságos Elnök úr!

Nagyságod f. év. január 9. én
a kassai Kélt levelében fog.
Kélt bécsi levelében assám
istenes foglalt azon kérésre,
hogy előadni méltosaton a
Petőfi-társaság azon öhajtsáit,
hogy minden hónap második
vasárnapján d. u. 3 órákor,
tartandó az Akadémia ter.
Azt heti ülés teremében tart,
kassa meg.

Felolvasó-ülések,

Az Akadémia elnöksége örömmel
kapta vezi tudomásul, hogy
a Ké fővárosi művelt közönség
szíves fogadása etdelőzése a
Petőfi-társaságot nagyobb ülés,
terem kérésére utasítja, és — a noko föltételék mellett —
a Tiszelt Társaság kérését tel.
jes kérés kénséggel nyíja meg
máskor a vajai ülésterem.

~~A fűtési és világítási költségek
széles mértékű csökkentésére
az Akadémia palotájának
gondnok~~

Az gróf elnök
írja alá.

Fogadja egyelőre Nagyságod
kiváló bízalmam kifejezését.

Budapest 1870. január 18-án

Nagyságos Jókai Mór úrnak, mint a Petőfi-társaság elnökének

55
—
1880.

Azoni jutalomért, melyet az akademia olymire tűzött ki, mely kifejtse az államszolgálat jogi természetét, előadja a rendszeres államszolgálati pragmaticának elveit különös tekintettel hazánk viszonyaira, s végre megismertesse a nevezetesebb európai államok e tárgyra vonatkozó intézkedéseit. Két pályamunka érkezett.

Az 1° számalatti az államszolgálat jogi természetéről, mielőtt annak megállapíthatása céljából magára az állam fogalmára, meggy vissza úgy gondolván, hogy ama szolgálat is jogi természetű, e fogalom által van föltételezve. E fellogásban kétség kívül igaz van. De éppen mivel ebben igaz van követhetik, hogy ha ama fogalmat vagy hirtárgosan vagy tévesen fogja föl, hibája közvetlenül maga után vonja azt is, hogy az államszolgálat is jogi természetének mielőtt felre ösmereendi. Erre valóban be is követhetett. Szerző az állam fogalmának mélyébe nem hatolt, annyira nem, hogy azon különbséget se látja, mely pl. egy Plató is azok közt fört fört, kik az államot az egyeseknek s érdekeiknek szolgálati intézménynek tartják. Az állam fogalmába behatolásnak im e hiánya magyarázza meg ha szerzőt tanítja, hogy az állam a legfőbb hatalmat fejében összpontosította s azt kormányzatára, névvel hivatalfelségi joggal is föltárgozta. Oly föltárgozás ez, amely az államot különválasztja fejtől, és az által gépi gyarant fogván fel a körtől levő viszonyt, oly föltárgozás, ami mellett alig érthető meg, miért kelle a legfőbb hatalmat összpontosítani azon föben, mely annak önálló gyakorlatára elégtelen, s miért nem inkább, mind az azok közt osztani meg, akik az gyakorolni bírják, és a hivatalnokok közt, akik után egy collegiumban lenniük összejogalható az egyes birtosításáról céljából.

Magának az államszolgálat jogi természetének fejtárgozására törvén meggyezri, hogy az arra vonatkozó föltárgozás az alkotmányi és közigazgatási rendszerek külön-félesége szerint különböz, módokon alakul. s hozzáadja, hogy vértől csak az alkotmányos egyeduralmi államok szolgálatának jogi természetét teendi vizsgálata tárgyává, oly meggyezri, mi az általánoságban tartott kérdés mellett teljeseen önkönyes is jogszentatlan.

Az államszolgálat jogi természetére vonatkozólag az éppen említett meggyezri által mondottak után azt lehetne sőt kel-

lenességünk, hogy szerő art szerődeien alapultnak szerő nem nyil-
ván, de magányogi jellemmel bírónak tartja. De e föltevésünkben
csalathozunk; szerő az államszolgálatot határozottan nyilván jogi
természeteinek tekintetén; ily föl fogás, melyet réviről is egyedül
helyesnek itélték, de amelyet mégis szerőnél érdemnek nem te-
kinthetnek, mivel hogy nem másként, mint következőlenséggel jött.

Hogy a rendszeres államszolgálati pragmatikának elveit ki-
fejtessék, fel kell annak fogalmát állítani. E körben eltelepti
vagy legalább megmondani elmulasztja, hogy a hivatalnokoknak
csupán szolgálati viszonyai azok, melyekre ama pragmatica vo-
nathozik. Elmulasztást egyébiránt van okom nem annyira tive-
désnek, mint inkább gondatlanságnak, róni föl. Nagyobb baj, hogy
a pragmatica elveit sokszor föléseréli annak tárgyával, hogy
ott, hol nem annak tárgyait jelöli meg, hanem egyik másikkal-
vet akarja kiemelni, nem egyszer igaztalan tant hirdet. Igymé-
kor állítja, hogy a hivatalnok szolgálati közeiben végrehaj-
tott egyes eseményeik magányfelek réviről felelőségre nem
vonható, mivel hivatalos tényeik az állam kereskedik; ily állítás
még sem a józan elmélet, sem a gyakorlati élet nem igazol, s ami-
ben nem egy helyütt maga szerő is beleütközik. Mást ismét a
felállított elvek tekintetében ellensmond magának: így pl. mi-
dön a honpolgárságot a hivatalnoktól megkövetelendők mondja,
annak követségét elvül s pedig első elvül állítván föl, de csakhamar
elteszi. Kisebb hiba de azért mégis az, hogy kifejezésiben nem elég
szabatos s annál fogva igen sokszor nem tisztán mondja azt, mit mon-
dani akar, sőt nem ritkán mást mond. A dolgot hűségességéről
dögge tanuszkodik a tény, mely szerint az illetékeség kérdésén szinte
teljesen mellőzi csak úgy mint azt, hogy miként áll az állam seavatos-
sága szemben azon körökkel, melyek egyik másik hivatalnok
illetékeségének körén belül magányosokhoz okozott.

A 2^{ik} szám alatti dolgot nem megy vissza az állam fogalmá-
nak fölállításáig, de igen is az államszolgálatig, így szokodván,
hogy a szolgálat fogalmából annak természetére általában, különö-
sen pedig jogi természetére is vissza lehet következtetni, sebben i-
gara van. E pedig igaz van abban is, ha az államszolgálatos hiva-

talhoz kötötté is ahhoz, melyre kötötté vartja, mintán az államrendelgálati, prag-
matica leguasgyobb, récsé csak utóbbiakra vonatkozik a ktkv, ha a hivatal-
nokok, szüköségis az államfőnek, mint egyesnek korlátozottságából szá-
rmaztja. Hisz az államfőnek nem kell szüköségkép egyes phyzikai, sec-
melynek lennie. Fővibe van igazán abban, ha véli, hogy a központi
államorganumok, a miniszterek, mint az államfő körében állók,
attól kappák általános utasításukat, hogy ugyan a közp. is alós
hatóságokkal csak arórt, nem törleik, is nem törleik, mivel azok
az államfőtől távolabb állanak. Ily fölfogás mellett kétszeresen hi-
ba, ha a hivatalnokok szüköségis csak az államfő utasításában
is akarataiban keresi, s nem egyszeremind a törvényekben azok irányá-
ban is, s jellemében is. E hibamiatt nem képes a hivatalnok ki-
szár állami rendelgálat önállóságát megállapítani és pedig, így az
államfő kívánataival mint a törvényhozás mindenkor többségével
se többség érdekével, szemben is. Oly fogathozás, mely mindkét pályá-
művel közös. Kisebb hibái megannyi dörmisálásai, ha így tűnteti
föl a dolgot, mint az államtanács mellett a miniszterium csak a
cselekvés organuma lenne, nem egyszeremind a tanácsalásis, ha az,
mondja, hogy az államtanács hivatása általában gyámolítani a
törvényhozó hatalmat, stb. — Szükséges betudás alá esik, ha a közrend-
elgálati autonóm organumaival nem tudnák csinálni, ha az irán, since
tisztában, hogy miként kelljen fölfognia és méltányolnia példánl
a szintén állami rendelgálatban álló közhatósági rendelgálatát, ha amellek
ur. az. Kereső- és a rendelgálati illetőleg sem látja vagy legalább
tisztán előállítani nem bírja azon sajátos jellemet, mi őket a tá-
ladson képeni állami hivatalnokoktól megválasztja. Ellenben
nem annyira hiba, mint inkább hiba, ha az egyeseknek adott ideig-
lenes megbízások útján, megoldható állami feladatokhoz, mellőzi, bár
az ideiglenes birótságot által megoldhatókról emlékerik.

Hiilönben az államrendelgálat jogi természetét e dolgotat is nyilvánter-
joginak tekintti, de szinte csak következtelenség folytán jutva el, ezen
credimégre.

Egyébiránt e dolgotat elsorolt sar elsoroltakhoz hasonló többi gyen-
geségeinek fogathozásainak dacára is elsőbbséget érdemel pályatársai
fölött, tárgyának egyenletesebb és egyszeremind alapsabb keresése mi-

Február

att, noha egy tekintetben annak határvonáig mőgötte marad t. i. abban,
hogy a nevezetesebb európai államoknak az államergölálati pragmaticára
vonatközó interkedissit sokkal hézagosaabban ismerteti. Dacára mind-
ennek, ha a jutalom föltétlenül kiadandó, úgyast a 2. számú dölgs-
rat szerzőjének lehet, csak kiadni, de azon föltétellel, hogy a kiemelt,
s azokhoz hasonló hibákat kijavítsa, hézagokat kiegészítse, sa neveze-
tesebb európai államoknak az államergölálati pragmaticára vonat-
közó interkedissit fölvételé által ki is egészítse. —

Budapesten Február 28-án 1880

Dr. Károly Mészáros
M.

56/
1880

becs. 2 példány

57/1880

M. D. 1880/4

Méltóságos Bárány Úr!

A m. tudományos akadé-
mia nagyrabecsült
megbírásaiból mun-
kába vett Ablepha-
rus leírása vidéken
az ismeretlen segéd-
források hiányában
csak nagynehéz
haladhat előre, mi-
értis kegyetlen le-
szek

a Könyvtáratk föl-
használatássa végett
Budapestre somnan
a mennyiben az idő
közelményei meg-
engedik Palaton
vidékre is lerain-
dulni, utóbbi he-
lyen elterjedésada
sok gyűjtése csi-
bát, ehhez képest
alacsony kérelmen
oda terjed, megjelöl-
ték részente egy kor-
möcbányáról Buda-
pestre omian Jékesfői
várna

Véspremben és visnád szi-
ló vasúti jegyet Kicsi-
Közölszi valamint ar-
czen évre utalványo-
zott, engedélyezett 50 Ft-
folyóváltásért, hogy
folyó hó 20-ika saját
utamat megtehesse.
A leírás eredménye
eddig: a helyes börtönök
illetékei és esztendő-
ra vonatkozólag befeje-
zéshez közel áll. A
város tulajdonosa kö-
vetkezésképpen nekem
is átadta anyagban,

föl-
vegyett
személy
idő-
meg-
látás
száma
kife-
sítada
céljü-
kért
nem
szüksé-
gyes
Buda
Központi
város

57/1880

* a Kihívóval Kötésben
Kétségvesztett.

hogy lakásom a vesze-
delmes területbe esvén
Kellendően bizony-
talanságban tart... +
A fentebbi aláratos
kérisemmel megújít-
va is magamat ke-
gyesibe ajándékozva, va-
gyok Kiváló tisztel-
tel

Meltságoznak

Förme-bányán 1880. márc.

aláratos szolgálja
Késztelenség
mi förealisk. tanos

58
1880.

Kuogg. Perly Frizzer ontalykittai uonak.

Kuoggajon ontalykittai Me!

Van herensiem Kuoggajodat eitenleri,
hoy u Ios ontaly a Huk ontaly uon aren
felhivusat, hoy u josi mungels iggeten ka
seweret kirottungba ar Ios ontaly a moza
reiviel nekany tagot kulligon ki. f. is juun
12a larkob eitkerelaten isommet velle a ki
rottingi tagokul a kovakkeritet oitarbotta
meg:

- Pudenz Dierf.
- Bullay: Mir.
- Hunfuloy Pal
- Eyulni Pal v. tt.

mittostuueh ar Ios ontaly a katarvut
a Huk ontalynek kejeleuemi. ar Ios ontaly
reiviel ki maysalantit kirottung: tagokat un-
nak idien a kirottung: itoite mekioni.

morastu

Seljes liskellett

Pudenz Dierf sept. 25. 1880

Kuoggajon Perly Frizzer ontalykittai
uonak.

Kuoggajon ontalykittai Me!

Van herensiem ide rasva atkitteni Bohm
Hindly tami uonak a Formaidig lenge-
ge olimi eitkeriel, mely ar Ios ontalyk
adokel le, de muthy u eitkeriel neu
acskeliku, hane listai philsoukimi
a Ios ontaly a Hukker leri at. ~~...~~
Ar ujabt igyrend a vordiyelitel myhivavon,
hoy eitkerielit a kiratva is apenja var
lamelyat akuttimmi toy, ar Ios ontaly meg-
birivatol cronnet ajandom ~~...~~ Bohm
ar eitkerielit kiratva.

Fely

Seljes liskellett

Pudenz Dierf sept. 25. 1880

58

Nagyszágos és Főbírókelenő Ur!
Mélyen tisztelt Uram!

Az 1851 évi nyárián ismeretű bírálókat irtam
Wolf József kalocsai rabbinak Rudolf
és Stephanie ö. Fensőjeik menyegzője
alkalmából kérvitett héber költeménye-
re. A bíráló megírására Dr. Szabó Józ-
sef akademiái tag ur által lettem felró-
lva Haynald ö. Emnencsiája ajánlatára,
aron exéltől, hogy az az Akademiának be-
mudassák. Meltónak találtam azt e em-
art nem tudom.

Dr. Szabó ur általása szerint a bíráló
Nagyszágos kérei közt van. Ezen kérem
Nagyszágos, Kegyeshodjék azt birtokomban
viszajuttatni, s bocsássa meg ebbeli alkál-
matlanosságomat.

Togadja Nagyszágos mely hivatalom spin-
se kifejezési, melylyel vagyok

Nagyszágos és Főbírókelenő Urnak

Kalocsa 1852 jún 12.

alváras polgája
Dr. Kanyorphy György
keol. tanár.

2
Ét. jan. 17. 1881.

59.

2

Nagyméltóságú Elnök Úr!

Mely szívesléttel bátorodom előterjeszteni hogy a harmadik emeleti képtár helyiségében lévő felülvilágítóval egy vastag öntött üveg tábla, valószínűleg a múlt hónapokban volt kavarások után a hő lekaparása alkalmával, a napizzamosok által ráejtett sterriam által repedést kapott, és ezen üvegtáblától helyfőn február 28^{án} este 5 órakor, minden hozzájárulás nélkül egy darab leest, és a belső felülvilágítóval is egy homályos üveg táblát öpvezekott.

Miután a bekövetkező csőzés vagy kavarás esetében nagyobb sérülés felheto volt, ezen üveg táblát, — úbolagos kegyes jóváhagyás reményében tegnap kedden aronnal kivételten, és davarára a befzerzsenél felmerült nagy nehézségeknek, sikerült a kárát meg az nap egy új táblával pótoltatni, mely szicség, mint ezt a mai idő mutatja, elégje szicséges volt.

Roth üveges mester kinek segédei a munkát végezték jelenleg nincs képen tehát költségvetés a munka öpvezéről tőle nem kaphattam, de a mint az építkezéseknél az árakat ismerem ez következő fog lenni:

Az eltörött öntött üveg 190 cm hosszú és 64 cm széles öpvezés tehát 121.60^{ft}
ennek négyfőz méterje nagyobb mennyiségben az épületeken 12^{ft} r itt aronban
kisebb mennyiségben valószínűleg 15^{ft} rba lép járútra leent tehát . . . 187.24^{ft}
az eltörött homályos üveg kerülend körölbetöl . . . . . 2. —
az öpve költség véleményem szerint teent . . . . . 207.24^{ft}

Alakatosom folyamodom tehát hogy ezen öpveget előlegesen erre a munkára kegyesen jóváhagyás méltóztapék.

Nagyméltóságú Elnök úrnak megkülönböztetett szívesléttel maradok

Alakatos szolgálja
Ráinymsch György

Budapest 1881. Március 2^{án}

Nagyméltósági

Prof. Lonyay Menyhért
Urnak, a magy. Tud. Akadémia
Elnök urának

Rainpukh József

60/1880

előterjeszti kérelmét a képtár
felújításaihoz Marthius h
j-^{re} újból beméretet üveg tábla köl
trégének kegyes engedélyeké
végett.

Nagyságos Pesty Szigyes Urnak
Budapesten

Nagyságos Ur!

Bátor vagyok a m. tml. akadémia második
osztályához azon kérelmet intézve, melyben kérem
hogy a II. oszt. gyűlésén egy "A XVIII sz. Szellemi
mozgalmainak" című értekezést fölolvashassak. A kéziratok
rábízott levelek a görög hely folyamán Nagyságos kezébe jutottak.

Márada

Nagyságos

Budapest 1880 március 6.

Alexander Szolgyási

Alexander Szolgyási

61/1880

A magyar tudományos Akadémia
mathematikai és természettudományi osztály
Tekintetes bizottságának

Budapesten.

Elolvott, a magy. kir. tudomány egyetem ásvány-
és földtani tanszékeinek tanársegédje szándékozik
a nyári szünidők alatt Nógrád megyében Salgó-Tarján
és Losonc között elterülő Barátság vidéket behatóbb geo-
logiai kutatás tárgyává tenni.

Ezen vidéken a geológiai felvételek ugyan már eszko-
zólve lettek még a bécsi geológusok által, de az itt rop-
pant nagy számban előforduló eruptív közetekről
alig tudunk még többet, mint hogy a "Kavancshegy" és
"Trachyt", a többi pedig "Barátság". - Petrographiai detail-
vizsgálatok a tudomány mai állása szerint még
mindig hiányoznak. / Kirekelt képek Dr. Szabó József: "A Po-
gányvölgy hegy mint barátság kráter." /

Élő távlat június havában tettem néhány kirán-
dulást ezen vidéken, mely alkalmammal oly becses és érde-
kes új adatok birtokába jutottam, hogy feladatomma
tűrtem ki, az egész említett területet bejárni és átku-
tatni.

Mivel azonban a megnevezett értekezésére kívánatos, hogy az ember tovább mint csak néhány napig időzzen a helyszínen és minthogy az ilyen hosszabb excursió több fáradsággal is jár, —

bátorkodom a magyar Akadémia matematikai és természettudományi osztályának tisztelt bizottságához azon alázatos kéressel fordulni, méltóznának engem fennit megnevezett tervem kivihetése érdekében egy 50-60 forintnyi öszeggel segíteni; miáltal azon kellemes helyzetbe juthatnék, hogy két hét helyett 4-5 hétig lehetnék künn felvételekkel elfoglalva.

Végre bátorkodom kéresem támogatására meg felhozni, hogy a tavaly gyűjtött anyag fel dolgozását már meg is kezdtem.

Budapest 1880 Martius hó 6-án

A magyar tudományos Akadémia
alázatos szolgálója

Schafarik Ferenc,
egyetemi tanársegéd

Budapest, egyetem, központi épület, I emelet, asztaly-
tanterem.

1880. 6

A magyar tudományos Akadémia
mathematikai és természettudományi
osztály

Tekintetes bizottságának

Budapest.

Schafarik Ferencz folyam-
dik egy 50-60 forintnyi földtani
kutatásokra felhasználandó
penzsegélyért.

62 / 1880

Az Erdélyi tudományok és művészetek akadémia 1880. évi költségvetése 2000 Ft

Ebből az előző évi felhalmozásból:

1.) Dr. Abel Jenő, Adalékok a humanizmus történelméhez

örökös munkája nyomtatására

a.) kéziratok és lektorálás - - - - - 331 Ft 40 kr

b.) 10 is nyomdai költsége (nyelvi javítás) - - - - - 637 Ft 6 kr

c.) könyvkötésnek - - - - - 13 Ft 20 kr

981 Ft 66 kr

2.) Dr. Adattár indoklás közzétételéhez
(1000 példány) nyomtatási költsége - - - - - 11 Ft -

3.) Dr. Abel Jenőnek az Adattárhoz
való anyag gyűjtéséhez részben köz-
vetlenül, részben előleg nyújtását - - - - - 400 Ft

4.) Előadó díjazása - - - - - 400 Ft

összesen 1791 Ft 66 kr

maradvány 208 Ft 34 kr

E maradványból lemondó meg-
sárali költségvetési költség fejében - - - - - 9 Ft 90 kr.

díjazás maradvány 198 Ft 44 kr.

1881-re két a költségvetés - - - - - 2000 Ft

1.) Dr. Adattár anyagának gyűj-
tésére, kiadására - - - - - 800 Ft

2.) Erdélyi tudományok és művészetek
akadémia kiadására - - - - - 800 Ft

3.) Előadó díjazása - - - - - 400 Ft

összesen 2000 Ft

63
1880

Nagyságos Főtitkár Úr!

Van szerencsém Nagyságodnak a leideni könyvtárból
kölesön vett Vossianus Lat. 37. és Vossian. Lat.
195. jegyű két codexet sértetlenül infrascript.
gáldatni.

Együttal bátor sajjok a Magyarált. vellei,
és közölt. Ministerium 25773. sz. kegyes leirata.
ra néve, amely velam az akademiái főtitkari
hivatal $\frac{701}{1879}$ jegyű átirata által közöltetett,
megjegyezni, hogy az ott említett codex hite-
lesebb megjelölése a következő: "Vossianus
Lat. Oct. 9. Tabularia: Festus."

Kiváló listelellettel

Nagyságos Főtitkár Úrnak

Budapestben 1880. jan. 20.

alázatos szolgálója
Konon Thersowk
Emil

Ék. jan. 20. 1880.

64.

Nagyméltóságú Vallás- és Könevelésügyi
Ministerium! Uő!

Excellentiád mélt

Az Excellentiad által, múlt
és június. hó 14-én 1856² / Kelt Ysamé
munkatársaság leiratáskor mellet,
kelve átküldt, a M. T. Akadé-
mia által megküldött két
Festus-cédulát, az egyiket
csém csémével kapcsolással is,
csémével visszakiutteni, oly
kéressel, hogy azokat a
csém. és Kir. Könevelés-
ügyi kintzgyminiszteri in-
stanczián, rendelkezésük helyére,
a leyteni akadémiái kongre-
sust, juss eljuttatni, mel-
tett és az főttho aka-
démiai főreka által kiált-
ott elismerveinyt / ~~visszaadott~~
leírásukhoz. méltóságosch.

Levegő visszaforgatásán.

Egyik alkal azon újabb ké-
relemmel fordult Excellentiad
hoz, hogy ugyanazok
csém. és a leyteni kongre-
sust akadémiái kongresszusban
örösz " Vossianus Lat. Oct. 9 "
quod jussu gelölt Festus-cédulát
Festus munkáját tartalmazó

kódexnek ~~az~~ ~~M. T. K.~~
 sa. Törvényszék
 Emil lev. tag. számára
 meghívására kikötölt
 nagy ~~számban~~ kezességéb.
 Fogadja egyébként excellen-
 sád kiváló meeletem kép-
 zesét.
 Budapest 1880 január 20. a.

64
 1880.

Dr. Graf úr
 írja alá!

A Nyelvtud. Bizottság ez évben is — folyó ügyeinek tárgyalásán kívül (pl. a nyelvtörténeti társas tervrajzának megalkapítása a Kingomatott mutatóanyag alapján) — folytatta kiadásait egyes megbízottak (szerkesztők) által:

1. A Régi m. nyelvemlékek kiadása a „Nyelvemlékek”-ban, melynek körvételére Volf Gy. b. tagra van bízva, ebből elkérült a IX. kötet (az Érsékújvári Codex első felével) s egyidejűleg a X. kötetet (Érsékújvári cod. II. felével) fog megjelenni 1881-ben.

2. A Régi m. költők gyűjtése és kiadása: „Régi magyar költők tára” — Szilády Áron b. tag szerkesztése alatt; elkérült a III. kötet.

3. A „Nyelvtudományi Közlemények”, szorosabb programm szerint (mint a magyar és öfret. altajji nyelvészet orgánusaként) szerkesztette az elcsődö Budenz József; megjelent a XV. köt. 3. dől fürete s a XVI. köt. 1. dől és 2. dől fürete; meg a 2. dől fürete még az év végéig elkérült.

4. A Magyar Nyelvtörténeti Szótár szerkesztését, a rendbaja által gátolt Szarvas Gy. b. tagtól átvették Simonyi László és Volt György b. tagok, a kik úgy optották föl a munkát, hogy amannak a szótárnak ^M Maig terjedő I. ső részét (Ö, Ő, Cs kivételével) meg az o, ö, u, ü betűket, - az utóbbi, Volt Gy. meg a II. ső részét N-től kezdve (o, ö, u, ü kivételével), de hozzá véve még a cs, vx betűket) dolgozasson. Ez évben a szótári csedaták háromadik (az egyes rók és némaszéraihoz való anyagot őpreállítás) rendezésén kívül alkészült az a betűből mutatóanyag (Simonyitól), a mely ki nyomtatván a Birodalminak a szótári tervezése megállapítására alapot szolgált.

5. A „Magyar-ugor összehasonlító szótár” ez évben Budens J. b. tag. Kevés híján befejezte. Az V. ső (vég)-türetből az a, e kezdésű rók utóbbi már ki vannak szedve, a hátralevő (i, o, ö, u, ü) utóbbi még nehány pótlás kell. De a Birodalmi határozata szerint az egyes összehasonlító ugor nyelvű szó mutató szókat is kell még az eséhez készíteni, s erredel együtt a vég-türet a jövő év elején meg jelenteni.

6. Elkészült a Petrarca. féle „Kün (tatár)
mótár“ kiadása, gr. Brunn Géza dr. tag által,
s megjelent e cím alatt „Codex Cumanicus
bibliothecae ad templum Sivi Marci Venetiarum“.

7. A m. népművelői adatok gyűjtésére
és földmúlósítására, valamint az irodalmi nyelv ellen-
őrzésére rendelt „Magyar Nyelvőr“ nek (szarvas
G. szerkesztése alatt és a Birodalmi segélyezés
mellett) — megjelent egy 12 füzetes kötet
(IX. köh.).

8. Mintén a Birodalmi megbízásától és
segélyezés mellett jelent meg az „Egyetemes
Philológiai Közlemény“ nek (pestk. P. Theodorik Emil
és dr. Heinrich G. dr. és akad. tagok) — ez érten
a IV. évfolyama.

Bpest 14 80.
XIII

Budenz József
biz. elnöke.

65

1480

Ulyen tündelősi hírlás Mr!

A folyó 1880-^{is} évben beövesztendő akademiaközvetítéséről
illő szerénységgel élt tagod vagyol bátor ajánlani, a II osztályi be-
vétel tagokra; u: m:

Szentklárai Jeno török-becsei plébános urat és

Kormay Ferenc urat, és a helyi kerületi-állami tanító

képerde tanára és igazgatója.

Nem említve e helyen trambalan apróbb dolgokat a tal, mind
ettől koncorott s nagy érdemű pályaművel lépett fel a történe-
ti és politikai indataim merején:

Szentkláray megírta (: s írja) Délmagyarország történetét

Kormay pedig a Székesföld timentő leírását. Amars

a délmagyarországi hatóságok 300 arany; emerd a székes-
földi és művelődési egyesület 1000 ft. pályadíjjal tüntetel
ti. Mindettől a nép talantumon kívül legfőbb érdeme, hogy
tudás munkáihoz sűrűreghes nehez tanulmányait a főváros-
tól oly menkes vidéken, a sol terinteben keskes vinyozel törött is
anyj titartással és türelemmel folytatja, melyet övetlen
nagyobb rendű munkával kell ebrettenie. Es midőn ötet
tituntetjük, e nép dicőlegből hívesen ontord vidét is,
mely tömlemyvel ha habad megjegyzem - a kintán
tudományos jelentőlegén kívül - más nemű érdete is

van, mely bizonyos tekintetben még a mi nagydeliudokú
akademiánk is elhagyandó s. i. a törvényt, a törkez-
sét meggyezvén, ápolata.

Milyen szívből fő titkár úr! én mind a ledjélesirót
a legmelegebben ajánlom a k. akadémia kezébe jó in-
dulatába.

Budapest márcz 7^{én} 1880.

Molyánosty

Deákfalvas
lev. szaga II. osztályban.

Taqajaulas Et le. taqaj
mar 1880 mar.

Opus 1880 mar 7.

Dfa

II

66/1880

Vélemény a Szécsényi felekezetről beérkezett
Értelméről.

I

Az Értelméről átváltozva, van hűségem véleményemet a fő
vesztésben nyilatkozatni. Az első Magyar Török Nálint élet
és életrajza van nevére, holott a irad sorai a Mátyás király kál-
lások révén a XIII század második felébe nyúló évszázad jezzusok
Luther, Zwingli, Melancthon és Kalvin névelésére. Minthogy pedig
Magyar Török Nálint is ebben a korban élte, mert névelés szerint
ezen Mátyás halála napján (?) született, tehát a jezzusokban róla
is van szó. A mi hűség és érzékenysége azonban nem török Nálint
hátrahagyja a református vallás. A mielőtt én nem felelt önművelés ha
valami dolog művelés alatt állandó nembe, mert hiszen mindegyik e
lőbb tudva van, hogy a magyar ortodox protestáns egyház történelme
és a történelmi legenyébb és primitív és menyire hátra
vagyunk még az adalgyűjtésben is, és hogy a mi egyházi mániák törté-
nelmi munkáiban történelmi forrás is, nagyobbára mese, megbirhatat-
lan hagyományok és rétratos kombinációk alapul. Telen munká-
arabban a leggyengébbek közé tartozik a területben is, minden törté-
nelmi találmányoktól való önművelésére soha ismeretes hűbe
névelés és felvilágosítás soha ismeretes. Kútfői Istvánffy, Fentler, Buda,
Pray, Horváth, Szalay csak azok minden történelmi ismeret megkutatására
névelés és nevelés még egyházi ügyek olyan sorrendben vannak el-
költhetők a lapok alapján. Hogy látni, hogy a régi iradaleget olvas-
gatva, de valami új felfogás, új felvilágosításra van szükség. Ertelme-
járata mint kútfői ^{Magyar} török, debreceni kalvinista professzorok let-
tes előadásai, és a névelés legenyébb és érzékeny pártbenedek és soha nem léte-
zett levelek tartalmát ismereteket megkutatva nyújtottak. Ny hűség és
névelés említik a névelés Péterli török debrecenben, az öreg Balogot
Napfényben stb. de bármily megkutatás lemmel is a történelmi pártbenedek
új adal névelésben és hogy látni eredeti forrásokra kérek nem is fő-
velés ^{lille} újabb történelmi iradalom vívmányai merőben ismeret-
lenek elötte.

Mind eretel aromban megbocátandám pessimel, ha volna művében
bár egy pont, hol ar olvartó demill kedvel pihenhetne, habár egyidej
egyén jellemére vagy esemény önálló sajátos felfogással és volna
népen dolgozva; de lapos értelemkedvel a tövöl és katholicus
ellen, karafias rodo de irlettelen vhaajborasó tömkelege ar egen mü,
hóval síoval én a jpataraton kívül semmit se találtam e lapokon s
erest nem is ohajtanám hogy, emü bástót ünyomallél anyival
lévésbé ar academia postfogata mellett, - nem is emlitve, hogy
a pálya díj lendés illetőleg - melynek tartalmát nyolc látni
kerro megte érlette - belio jogosultsaga meg a vertenyésre sincs.

II.

A másik mü - Kunyzograszi Majláth István élet és éorrajza, jó
val magyatabb foron áll mind ar előbbi - feladatával, céljával tekintéban
van, ismen a legújabbau nagy fényre borott történelmi adatokat, söt vaját
kutatástól de hironytagot, eddig ismeretlen adatokkal világítja ar esemé
nyeket s végül III darab eddig ismeretlen óiratokat is közöl.

Váloban nehercure esik, hogy a fennforgó titántetésre, a titántott
pálya lendés jutalmára megtem ajánlhatom.

Mind fő oka, hogy tárgyalási modora, elméleti, irka pillantásai, éor
rajnai nagyon régi divadnak, említtetnek a regibb éor elleurek éortetei
re, általában nagyon, tartalmatlan frarisorból állanak - a post
vinaly, a nagyra vágyás, a vad kevedélyt seugestullamais stb stb minden
történelmiéknélkül egyen lapodal foglalnak el, a mithezett neháztól
alapos megjegyes, vagy a dolog terménekedéből s a rératatt levő adatokból
menthető rövid de igaz ~~megjegyes~~ ^{jellemzés} sokkal többel érő volna. A stylus
is dagályos, s még is pedans, nemely navaal erőten említtetnek a bü
róra; puffano mondak minden értelet nélkül van elég - igaz éor
minél levelebb. Mind ha irtó megtem ismerne egyen a vironyozat
és helyretek, nem tud elég történelmi tárgyakhoz és kemélyek.
Maga a köv is mind egyen sehol sincs jellemere - csak hogy nagyra
vágyó és önérdelet üro ember volt; pedig er magában véve egyjrttem
liba, a nagy emberel mind nagyra vágyó s önérdelet üro voltak,
ilyen volt Hugadi János, Bethlen Gábor, Parmay Péter stb stb.

Ha nem a modor és író megvalósításához volt-e eke? meg volt-e benne a kellő mérték? És a lény.

A műből nem lehet kintán megmondni, hogy Majláth egy reménytelen törekvés volt-e empátiavágyból, vagy kevés emi kedvelő, és a véletlen e mellé a magas polerra, és a kavarásban a lassú halálra vagy tragikus hős volt-e, és az egyet maga életürött nagy erővel utána löve addig hatolt előre hogy már többé vissza nem térhetett és ilyen vagy olyan módon olvastam volna kellett? Mint fennebb is mondani látszik a törekvés tárgyalás és jellemezés, mely a mi egyetben letölti a figyelmet, más felől sajnál, óvatosságot minden oldalról.

Mint eret dacára e mű sokkal erősebb jár a létezőt pálya és des megoldásához vagy egy pár sikekk morranak a kompozícióban, ~~hogy~~ megvan penditve s. i. hogy Majláth volt az első és nem az utolsó megmunkált arón álló első fejdelemleg eseménye; továbbá hogy Martinurrit Majláth hatalmas ellenérget pártban katonáron lépteti fel s mindon er nagyobb tevékenység fejti mind azinot a líres barátságis oda állítja. Kitekerli a máit mű sat talatos hibáját is hogy s. i. a történetes eseményeit recitálgana, pedig Majláth életirányát erre néve sokkal erősebb a létezés, mert ő mint önállólag működő, ideig-óráig néha az egyet körtéket vallain honja.

E máodik műre néve tehát indítványozom, hogy az akadémia részéről elismeréssel tántellék és a nedalan jelentőséssel körötkenevel er ennévelés is és újabb kidolgozás után vetelék fel a kiadandó művek sorába.

Sforas

Levegő alapsík

Velemény a m. d. akadémiá
alsal kiküldött levelei
fele pályára b. e. e.
zett felmérés.

Budapest 1880 március 7-én

Dr. J. J. J.
egyik bíráló

67/1880

beérk. 2 pályamű

Nagyszájas

Hercegffy Pál utasának
Budapest 1880 március 11.

Az akadémiai művelődés
osztályának sávjai tudományok
közül Nagyszájas aron jó-
lentését, hogy Aristoteles
Metaphisikája, Habermann
Jonathán fordítására
szépen kiadással ajándé-
kolták, — egyaránt Nagyszájasnak
köszönetet
szavaz aron nemcsak költés-
ségért, melyet a for-
dítás nyelvi gazdagságai-
sáinak kiegyensúlyozott
díszes közzétételét
felajánlani méltóztatott.

68/1880

647
1879/80.

Nagyságos és St. Izakói Vilmos Urnak,
a Magyar Tudom. Akadémia Jótithárának.

Nagyságos Jótithár Ur!

Van kezeim Nagyságodat tisztelettel értesíteni, hogy az idej
Teleki-pályáthoz színész-bírálóknak E. Kovács Gyula
és Vixvári Gyula urakat kértém föl. Az első lakik:
Terék-város, Kerepesi-út, 12. sz., - a második: József-
város, Sándor-utca, 32. sz. alatt.

Jogadja Nagyságod kiváló tiszteletem nyilváníta-
sát.

Budapest, 1880. január 19.

Podmaninly Túrty.
intendans.

$\frac{5}{1880}$ Ek. jan. 22. 1880

Ek. jan. 21. 1880

69.

Nagyszajós

- 1) Dulcsky Ferenc, múzeum igazgató
és magyar t. akademiá vendég tagjának
- 2) Kerschmann János egyetem tanár, és vendég
tagjának.

Budapest 1880 március 10-én

A II osztály, előkelőnek
megbírávalóak tekintendők
van, ide illetékeli: Formá
Károly ty című értekezését.
A línes dacicus, és ró-
mai felirat - s régiségtan-
ni körlemények, - oly köz-
vetlenül, hogy a mű kiad-
tatása iránt semmi séle-
ményt adni nem tartásuk,
és annak ideje hasonló
célok, a szintén ki-
esett Kerschmann János
s. tagjának alen-
gőni mellesleg.

A II osztály előkelő
feltehető Nagyszajós, hogy
Formá Károly, febr. 9-én
felolvastott értekezését:
"A línes dacicus, és római
felirat s régiségtani kör-
lemények" semmi séle-
ményt adni melles-
leg.
A kéziratos Nagy-
sajós Dulcsky Ferenc vendég
tagjának akadá.

70/
1880

Perintetes, Asztaly!

A júlyi évi Tama's 13. évi tartak
asztaly utis bal a levay julalomra
beerdert ket pályamű egyt birá,
lójává nevertet uen ki, van sic,
sennem jelatevemet a követke,
kötben előbenjertem.

Ar elio mű: "Egyéni Töröl Balint"
egy, a világtól elmaradt embernek
dolgozata, kinek fogaema sinus a
körtinutinas igenyével. A forrásat
Eje aly kevesei ismeri, mint az
ujabb feldolgozásat. Megelgrié,
hogy egyes állatárainal, egyes
állatáinoniasban, Klovaffy, Fesler,
Tralay sat. sat. kivaltarrié. Legjobb
kerületye: a ket Buday, s arutan
Balogh Mihály Körösi, s Péterly
Töröl debreceni előadái. Tamul,
manyanat alapraját - ugy kiireu
eliggé jellemrem, ha folemlitem,
hogy a hatvani gyüleit, Schams,
Beschreibung von Ofen je utai
inja le, s a mult szarad vigeu
megjelent "Magyar Gyarit" -

- mely szerint a mohácsi csatában
egy gróf Brunsvik is szerepelt-
egykorú, duteles forrásnak tartja, an-
nak egy részét a „pieces justificatives”
el kört Eorli, is sajátágnak
találja, hogy annak II. Róberten az
Erho megjövendeli, hogy „dusrtia”
na Resül a birodalom s ott maras
meg!” (194. l.). Munkáját jobba nem
teszi, hogy az eseményeket a legfos-
lálhatóbb protestant szempontból
tekinti. Nyelve asdi, minővel más-
atven év előtt sem éltek a jobb írók.
Compositionnak nyoma sincs. Szó-
val a dalgorat nem hogy a juta-
lomna nem, de még a bevalatsa is
alig érdemes.

Tarral jobb a márii pályamun-
ka „Szunyagreglii Majláth István”.
Szemő sarat olvasott. Majláth magánvi-
szonyaira néve néhány ismeretlen
adatot is használ. de jobbara járt,
sőt nagyon is lejárt utakon halad.
Tessék is Engel szemébe még két
fői terimilyet. Elbeszélésében nem
tudja az eseményeket, is Majláth
aláját lidombantani. A forrás
néhány helyet mindea lejtua nyo.
mon a Forrásnyomóról talál.
Korunk, ki nem mindig szeméris

ítéleteiben. Nyelvi, a hal jellemzési a
Esz, csupa dazary assag. A ferdinánd
és Károly (Lajos) kort folyó harcol
- hogy példát iderrel - eddés jellemre:

"Nem a népet, a nemzetet baldazító
eszméért kötött kardot ontottak vírt
a Rüdö harisfélek, de a pártviszályak
tusaibaa, a harri riadó, a csatak dü,
börgése, a harri ménél dobogása, az
egyik romboló rugása, csak Kiseő
nemes zenije volt két gladiátorak
egy darab kötélet, aron kötélet
metyet a györtes a hara nepe, szabadsá
ga, orzaga multja és jövője felett
a lélekharangot megszendítheti vala".
(48. l.). Nem sőttem meg tehát e mon.
Rat arral, hogy pályaláissával ápre
hasonlítam; elismerem, hogy soá
beaa érdemes dolgorat: de arint ő
beccü munkának minöt a levay-
jutalom lívára, nem tekinthetm
mert mepre alaka marad aron síra
vonálnak, melyet Kalay, Verböcy-
Veranchichával" és Horváth Mihály.
"Ulyerenich Fráter Györgyével", és
ar ily nemü dolgoratokra néve
megalapítottak, és így a jutalom
na méltónak ~~sőttem~~ nem tarthatom

A szerintetes Országos

Budapest, 1880. Március 12.

Aláírató szolgálja
L. Paul Gyula
Kender Hal.

7A / 1880

Nagyságos siekár úr!

Midőn 1876^{bn} a sk. Akademia Horáir és
Invenal fordításain méltánylatából érdemei
sagjai forába megválasztott: melyen érte-
sem, hogy míg fűrésy törekvéseiket jutalmaz-
ta, egykésminő isztönt alakt adni muskád-
ságon tovább: folytatására; én é váralozás-
nal megfelelő, kesztörött bugalommal nyúl-
tan ismét tollakhoz, s így jött létre magyar
besziven, mely különben nagy elfoglaltságon
miatt aligha lássott volna napvilágot; de hála
az égnek elég erőt értek magamban, a kedv se
hiányzott, hogy ezen mobile officium-nak megfelel-
hesse, s általa a sk. Akademiának közzétesse
leköhajtva. — Ime tehát benyujtom azt; legyen ke-
gyes Nyod bejelentesi, s bölcs belátásuk fűrészt
felőle intése. Mely tisztelettel alány Stolzaja
Bp. Marcius 19
1880.

D. Barua Igny

72 / 1880

19

Nagyméltóságú Igazgató Tanács!

Alólirottak, mint a M. T. Akadémia szolgálói azon alázatos kéréssel bátorodnak a Nagyméltóságú Igazgató Tanácshoz járulni Egyeskednek számukra drágasági pótlék gyanánt egy kis segélyt legkegyelmesebben adományozni.

Kérésünket következőkkel indokoljuk: A mai drágaság és az élelmi szerek emelkedő ára annyira nyomasztólag hatnak reánk, hogy mint családos emberek legszükségesebbek beszerezhetésére és fedezésére nem egyszer kénytelenítettünk előlegért folyamodni.

Továbbá gyermekeink ruházata oly gyarló, hogy szükséges volna számukra újat vásárolni, azonban fizetésünkből nem vagyunk képesek.

A bizodalom önt reményt belénk hogy a Nagyméltóságú Igazgató Tanács alázatos kérésünket legkegyelmesebben tekintetbe venni méltóztatik.

Kik egyébiránt mely tisztelettel maradunk

Budapest, 1880. Márcz. 19.

Lajos István

Készséges szolgálói

Deim Ferenc

Nagyméltóságú Igazgató Tanács!

Alólirottak, mint a M. T. Akadémia szolgálói azon alázatos kéréssel bátorodnak a Nagyméltóságú Igazgató Tanácshoz járulni Regyeskednek számukra drágasági pótlék gyanánt egy kis segélyt legkegyelmesebben adományozni.

Kérésünket következőkkel indokoljuk: A mai drágaság és az élelmi szerek emelkedő ára annyira nyomasztólag hatnak reánk, hogy mint családos emberek legszükségesebbek beszerzésére és fedezésére nem egyszer kénytelenítettünk előlegért folyamodni.

Továbbá gyermekeink ruházata oly gyarló, hogy szükséges volna számukra újat vásárolni, azonban fizetésünkből nem vagyunk képesek.

A bizodalom önt reményt belénk hogy a Nagyméltóságú Igazgató Tanács alázatos kérésünket legkegyelmesebben tekintetbe venni méltóztatik.

Kik egyébiránt mely tisztelettel maradunk

Budapest, 1880. Márc. 19.

Lajos István
Rückling Ferencz,
Deim Ferencz.

Kezszéges szolgálói
Deim Ferencz
Mulla István
Szabenyósrájkóczy

A. M. T. Akademia
Nagyméltóságú Igazgató Tanácsához

alázatosan folyamodnak

A. M. T. Akademia szolgálói

73 / 1880

drágasági pótlékunk
legkegyelmesebb adomá-
nyozásáért.

Ak az akadémiai ügyekről írt évi
január 28-án kelt ^{elő}feltegyezésekben
kijelenté, hogy a

- a) Vitéz-féle 840 ft. alapítványára
  - b) nekai György László 105 ft. hagyományára
  - c) Pongrácz János 375 ft. tartozására
  - d) Sándoray Elek 25 ft. alapítványára
- monatkozó előirásokat fölkutatni
nem volt képe.

Ak Szegedi Tanács í. évi február
1-én tartott ülésén, a ^{főtisztviselők}
bizottság, hogy ezen előirások
kinyomtatásával a főtisztviselők
meg.

Van azonban jelentésem, hogy
ezen megítélésben nem vider néh.
kül jártam el.

1. Nekai Vitéz József udvari ágas
meg az akadémia fölállítására
előt, tudományos pályakezdemény
juttatására 800 p. ft. nyújtotta,
pályáját lezár, a melynek kére,
léte az országos pénztárra bízott.

Ak az akadémia fölállítására óta az
alapszámú kamarái ezen idő,
mennyit intézetnek borsátságot
szendelésén, és egészen 1867-
november 1-ig kifizető rendszer
fizetése. Ak országos pénztár
legutolsó ^{ellen}nyomtatása 1868 márc.
anus 23-án van kiállítva.

Ak elnöke máj is lejárta
le a 13 év óta elmarad ka,
matok behajtására.

2. A k. kir. Győr László egy-
eset 1847 apríl 10-én kelt
regendeleseben az Akadémiával
2000 pengő forintot, és nem 100
pengő forintot hagyományozta.
A 2000 pengő forintnyi hagyó-
mány utolsó részét az egy-
főlapos 1879 február 8-án
kiadott be.

A 100 pengő tétel, bizonyos
részében alapít, és történeti
v. l. v.

3. A gróf Pongrácz János-
fele 300 forintnyi tartozásról
már 1855 apríl 18-án határozat
el az Igazgató Tanács, hogy a
töke a meveset adós csődöt,
megelőzve, az alapít,
vagyok sorozatából kitérő,
tessék. Így tehát most már
csak csak 25 év előtől hozza
határozatot kell fogamatosítani.

4. A Szodoray-fele 25 pengő
alapítványok ellenben semmi
nyomát sem tudtak találni.
Tehát az írás csak egy volt,
legelőször len lemondva a
vagyok nyomoráról, minden
történeti.

Budapest 1880 március 19.

Fráter István
főtitkár

74 / 1880

Hunor Károly

Tiszelt II. Országgyűlésnek

Majláth Péter, a nemzeti múzeum könyvtárának őt
a Magyar Tudományos Akadémia tagjává aján-
lom. Tevékenységei: az Archaeologiai Közlemények-
ben, az Archaeologiai Értesítőben, a Századokban, a
Történelmi Társaságban, a Magyar Könyvszemleében, a ma-
gyarországi kárpátcsoport Évkönyveiben, és a nemzeti kö-
nyvtári kongresszus Comptes Rendus-jében jelentkezik meg.
Önálló művei: "Liptó megye közigazgatási perverei", "Lip-
tó megye őstermelése", "Liptó, igazságszolgáltatási viszonyai",
"Liptó megye földtani térképe".

Budapest 1880 március 20.

Magyar Albert

75/1880

Méltóságos Uram!

A magy. tud. Akademiának szánt munkálataimnak egyik részével április végeig, vagy legfeljebb május 15-ig okvetlenül kész leszek. Azonban legnagyobb sajnálatomra Borhardt-nál megrendelt gépeim még mai napig sem érkeztek s így az értékesítésben nem fog mind az foglaltatni, mi beadott tervtervomban ígérve volt; kísérleteimnek másik részét tehát kénytelen vagyok későbbre halasztani.

A jelen alkalommal a következőket leszek bátor be-terjeszteni: 1.) A Lichtenberg féle alakok előállítására puha gyanta keverékben, mely anyagban az alakok bevisse s közvetlenül a kisütés alatt keletkeznek, úgy hogy a divatos beporozás (kín-miniummal) szükség esetében teljesen feleslegessé válik. Ezen alakok szép világosságot vetnek a villanyosság termésketére nézve.

2.) A Lichtenberg féle alakok legjobb s legexaktusabb előállítási módjáról az úvegen, eltolható a mellék-tűnémenyeket.

3.) Új alakok a +villanyos felületű testeken s a villanyosság termésketére vonatkozó megjegyzések.

4.) Villanyszikra nyomairól a nem elszigetelt fémfelületeken.

- 5.) Az indítás által előidézett alakokról, melyekről Riess azt állítja, hogy nem lehetségesek.
- 6.) Az nemleges villanyosság egy új tulajdonságáról.
- 7.) Az villanyszikra síkamblására vonatkozó új tűné-
ményekről a mellék tűnények tekintetbe vételével.
- 8.) Előleges jelentés a 200-300 (sőt több) milliméternyi át-
mérőjű eddig ismeretlen villamos gyűrűkről.

Ezek elősorolása után bátorkodom Méltóságodhoz még a következő alázatos kérdéssel fordulni: vajjon használható-e értékesítésben a „villanyosság” szó? A „Természettudományi Közlöny” t. i. egy idő óta a „villanyosság és villamosság” szavakat egészen kiközösítette s helyettük teljes consequentiával az idegenszerű „elektromosság”-ot használ. Örömtel. megvallom, hogy én ezen szóhoz nem tudok hozzászokni, annyival kevésbé, mivel a „villamoság”-ot nem tartom rossz magyar elnevezésnek. Mindazonáltal, bár a dolog csekély fontosságú, mégsem akarék annak használata által a magy. tud. Akademiával ellentétbe jönni, s ha Méltóságod is ajánlja az „elektromosság”-szót, az érentúl munkálataimban én is azt fogom használni.

Aradon 1880 mártius hó 20-án

Méltóságodnak

alázatos szolgája
Antal Károly
Tanár

No. B 1880/10

76/1880

Nagytelintesti

Magyar Tudományos Akadémia!

A kiváló kegyesség, melynek fogva elhatsárolni
 méltóztatott, hogy nagybecsű kiedva-
 nyai a pécsi joggyűjtemény is megfog-
 nál kiadottai, a jogtanári tiszt a
 legmelyebb léltára, fővő lövönetre
 hiveltete, melynek, midőn kári letá-
 ropt folytat legbensőbb kifejezést
 adnát, legmelyebb diszputatát va-
 gyal

A M. M. T. Akademiánál

Bécsen január 20. 1880.

Magyar
 Akadémia

alajatos szolgálja
 Dr. Bokor János
 joggy. igazgató.

1
Ert. jan. 24. 1880.

77.

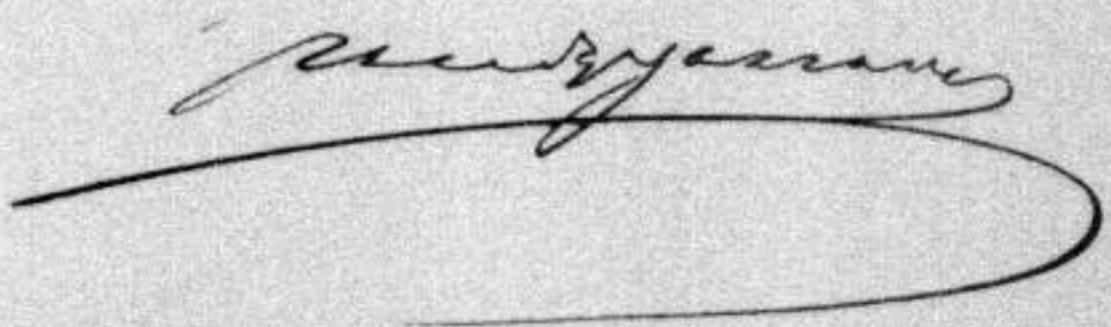

A magyar Tudományos Akadémia
A. e. elnökségének

Budapesten.

Van szerencsénk idemellékelve
egy folyó évre szóló állandó szabadjegyet
valamennyi vonalaink számára, a t. cím,
nek ezennel tiszteletteljesen rendelkezésére
bocsátani. —

Budapesten, 1870. január 24.

Kiváló tisztelettel

1 melléklet

Ent. jan. 26. 1880.

78.

Maurice 19 a l'adame
Seab's Josephine.

Igen tisztelt Karsán úr! Tolcsvai Sémény József és neje hattyúchi ügyében a nyiregyházi kis. önkormányzat által hozott végzés van szerencsém f. alatt mellékelve Igen tisztelt Karsán úrnak megküldeni.

A hattyúchi ügyeléseimél még 1875. évi október 14. és november 8-án a M. Tudom. Akademián körviselem, illetőleg igen tisztelt Karsán úrnak helyesbeszélsem.

A tudományos Akademián illető körviselem sudomán som szerint, a hattyúchi ügyek körviselemül hi loss eggentive. Kántán sekély érteke még nincs kifizetve, fogom követni igen tisztelt Karsán úrnak sive kedjék annak kiegyenlítése iránti irántékelem.

A tudományos Akademiának Tolcsvai Nagy Ádám elleni körviselem ügyében a tárgyalási hasáridő elismeri kintnyi járásbíróság elé f. e. március 23-án van kifizetve, sive kedjék az ideig a legközelebbi inzeress levettem be-
ces usavítását megküldeni.

Hi egybenként megküldöm örviselem sive kedjék maradson Igen tisztelt Karsán úrnak alárass polgájos Demicsky Mihály
s. k.

24

79 / 1880

2

Méltóságos Dr. br. Eötvös Loránd, tud. egyetemi
ny. s. Tanár Urnak, - mint a magy. tud. Akadémia
math. és természettudományi állandó bizottság-
előadójának

Budapesten.

A magy. tud. Akadémia math. és természettudományi állandó
bizottsága nevében hoztam intéretet megtisztelő soraira, hogy
a fenti mélyen tisztelt bizottság becses segítségével megkerdett
tudományos dolgozatom állapotáról néhány szóban rövid je-
lentést tennék, - és különösen pedig arról: hogy mely hatá-
sokban reménylen azt befizerni?

E következőkben van perencsim dolgozatom állapotáról
jelentést tennem:

Kitüntetés és serkentésnek tekintvén a magy. tud.
Akadémia nagybecsű segítségét melyben részesülni pe-
rencsim volt hogy tudom. dolgozatomat megkerdhittem, -
szigorú - és elmulasztatlan erkölcsi kötelemnek ismerem
teljes lélekkel és erővel a kitűzött dolgot megoldásához
látni. -

Jelen időszékben tehát dolgozatom teljes folyamatban
van.

is reméltem hogy dolgozatomat f. e. október legkésőbb
november havában be fogom fejezni. Különösen örvendek
hogy irányítván a Magyar Tudományos Akadémia érdeklődésével saját
írásom érdekemmel látom párosulva, - a mennyiben hovágyam
hogy dolgozatom eredménye frutjelre időben sajtó alá
kerüljön!

Legyen szabad még alkalommal fölemlítenem,
hogy sok időmbe került, míg egy részt a fizikai anyagot
megszerelhettem, más részt pedig annak mechanikai föl-
dolgozása, míg oly állapotba vihettem hogy a tudom. műve-
letek rendszeres menetét megkezdhettem. —

Tisztelő tisztelettel maradok

Budapesten 1880. március 20-án

aláíratos szolgálja

Gy. Hildy Kálmán

2

M. B. 1880/8

80 / 1880

2

11

81
20. sz.

Kiirei Cihely

A. M. S. Madézia 1880. január 26-án tartott
összes ülésének jegyzőkönyvét.

20. Jólirka jeleni Schiffner ^{F. F. F.} ~~sz. F.~~, sz. F.
jelenvári os. kir. könyvtárnoknak az akadé-
miai külső tagjának 1879. november 16-án bekö-
vetkezett halálát.

Főjelöltem tudomásul veszem, és az I.
osztály felhívását, hogy az emlektábla gondos-
kodjat.

sz. F. F. F.
főnök

I. osztály.

6
1880. Est. Jan. 27.

81
20 M.

82 / 21. 1880.

Jiirak Oikheby
A.-u. S. Akademia 1880. jan. 26. sanoss. ö. 1880. Duleserenk jaggrö kängvölöl

21. Olvastatib a földművelés-igaz is kereskedelm-
inggi magyar kir. miniszteriumm isirata, melyben esatol-
sa iskületi a belga kormány pályárait kiindesit is a leges
is komokos tengeri parrokon felvö kilitökh juitásait sté-
lö munkáknak.

A III. osztályos titehät.

Jelentés
fövéh

III. osztály

1. Erster Teil
1880 febr 16.

3 pms.

82
—
21 Mz.

Nagyságos Jótiszteltetés
akadémiai Tisztúr úr!

J. hó 16-ai Rott becses felhívása
kapusában szívesen értesítém, mi szerencsén
a magyar nemzet koronája és királyi
jogairól, a k. u. s. felső leg. Reggelme-
sebb engedelmé folytán, a magyar tudó-
mányos akadémia s. népe részvétel
biztatására által becses megvizsgálta.
Kutatása tekintetéből, a jövő apríl hó
előlebb felelőn fogunk gróf Festetics György
úr

író' esultájával együjűtőy Kuntapfőter
megjelenni, - magát a' papot meg' keröbb,
de minden esetre hella' idöben leg' fűes
és az akademia elnököjével tualatni.

Keváló' tesítéletem nyelvarantára hellek

Solop u.p. Tállya
20^a Mare. 1880

Alady Mátos
Coronari

83/
20/1880

Tekintetes Akademia!

Nem csakely bízottául szolgál hazánk ifjabb tudósainak a tudományok eredményes művelésére azon kitüntetés, melyben eddigi érdemeik elismerésül akadémiai tagokká választatás által részesülnek.

E végből bízottául ajánlom a Tekintetes Társulatnak ajánlani Dr. Karitz Istvánt a kolozsvári m. kir. egyetem rendes tanárát, ki a fűvészet tudományában s annak irodalmában kiváló jártassággal bírván, nem csak a növénytan magyarországi történetének teljes leírásával (Flammar 1863.) s a „Reliquiae Kitzibehanae” kiadásával; nem csak érdekes leírt nagyobb értékesíveivel, melyek német, honi és ausztriai kavi iratokban nagy számmal jelenek meg, hanem az általa 1877. ben Kolozsvárra megindított és teljesen szerveztett magyar alsó bosanias kavi iratával is, melynek címe: „Magyar növénytan lapok” kisűnő szolgálattal s a tudománynak, — annak terjesztéséhez nevezetesen járult.

Mert ugy a szorosabb értelemben vett Magyarországnak, mint Slavoniának flóráját, a magyar honi fűvészetnek érdemeit és munkáit megismerésére a külfölddel s hazánfiáival; s nem csak a rendszeres fűvészetben, hanem a növény életem terjesztésében is teljesen közreműködött; mint tanár azon felül fűvészetben laboratoriumában a honi ifjúságot e szép tudomány minden ága művelésére előkészítette s a kolozsvári botanicus kertet kisűnven be-
rendezte és gondgátolta.

Méltán

Méltán hiszem tehát, hogy eddigi tudományos
sídeméinek nagy juttatást vévén a Feliratos
Akadémia általi megválasztásában, jövőre
még hatásosabb ingert fog találni tovább is
haladni a hazai tudományosság előbbre viselé-
ben és a nemzeti ifjúságnak a tudományosság-
ra való felkeltésében, hogy e szellemi lények-
kel élve legyen kedves honunknak nem csak
szép reménye, hanem dicsősége is.

Budapesten 1880 március hó 20^{dik} napján

Gönczy Sándor

84/1880

Budapesten 1880. Március 15. éjféli

Méltóságos Bárány úr!

Folyó hó 6. áráról kélt becses
sorai értelmében van szerencsém
a Gyűrűs férgesre vonatkozó mun-
kám állapotáról egy rövid jelen-
fészt bekiüldenem és tisztelettel ki-
jelenteni, hogy azt a Kingonmátára
Kiszen f. év September havában
okvetlenül benyújtani bátorodom.
Egyrészt mind engedje meg Méltosá-
gát, hogy a követkérőkben alkalmaslag
becses véleményét kikérhessem.

Trabadi eddigi dolgozatom fon-
tosabb és új eredményét a „Zoologi-
scher Anzeiger” című folyóiratban
a lehető legelőrebbben közzétevésem,
nehogy mások által ugyesekben meg-
előztessesem?

meredtem kíváló tisztelettel

Méltóságos aláíratosolgója

Dr. Böley László

Ms. A. 1880/14

85/1880

Nagyrágos úr!

Méltóságom 1878. dec. 25-én
mult évi
febr. 29-én a M. T.
Akademiában bemutatva a
Kunfalvy János által írt „A
magyar bírdalom leírása”
című munkájának iránti leírás
munkáját, a b. éves atyja és
az Akadémia közönsége 1883. február
5-én kelt szerződés alapján
benyújtani.

Ezenint az Akadémia jeltárgyok
arából, a 25 illetőleg 40%
tervezés utáni befordult 6311 ft 50 kr.

Kiadás gyarantált pedig fölt van
kiszárolva:

nyomtatás és könyvkötés fejében	3765 ft 84 kr.
Írói munkálatok fejében	3714 50
Összesen	<hr/> 7480 34 ft.

Ezen Ezzel fogva, a szerződés
szelmében 1168 ft 34 kr.
méltóságom, mint az Akad.
demia által megkezdendő
kiszárolás föltünés szerinti.

Ezre nevére bátor ragyok
Nagyrágos úrnak figyelmét
arra a közzégyezni, hogy
az írói munkálatok iránt
föltvetés önzegre nevére kevétes
forog fönn.

A szerződés, Kunfalvy János
nével (f. hó. 29-én kelt

Nagyrágos Emich
Gustav
urnak

nyitáskorata szerint évente
20 fontnyi és így ~~összesen~~
a 123 évre tehető munkái
összesen 2460 fontos lapra
az Akademiától, Nagyszajd,
nak b. e. és a többi a szerződés
esetében, csak ennyit sa,
toron az Akademiánál meg,
és a többi, és Nagyszajd is
csak ezen összegre veheti föl
a kiadásokat.

Ereint a munkák befel-
tesen összeg 6225 ft 84 korra
rig, a mely ^{et} a bevétel 85 ft
66 korral halad meg. És így
az Akadémia által megte-
endő kiadás nem fog
főni.

Nagyszajdnak a ~~3~~ a ~~vezetés~~
díjazat 3714 ft 50 korban való
fölvételével alapul azon
öt nyurga volt, melyet
Jost Lőrinc az Akadémia
jelöltének állított ki. Ezen
nyurga azonban általában
„előjegyzés írói vezetésjéről”
~~vezetés~~ és nem a kétféle
munkái fizetés tekintetéről
szólhat.

Az idők ezek után Nagyszajdnak
Kínutatását, a mellékelt
~~szöveget~~ elmaradással
erezzel van szerkesztve

Nagy
F
Sajd
Képe
A

~~Nagy János~~ iríttalossá!
Fojdaga egyébként Nagy
János hivatalos mecelése
képezetés.

Budapest 1880 január 26-án

86

1880.

2

Nagyságos föltitkár úr!

A hadirodalom fejlesztése szempontjából felolvasást önjelölt tartani a m. t. akademiában; kéziratomban (a: "Hadirodalom története a legrégibb időktől kezdve a XVI. századig") bátor vagyor Nagyságodat sives bízálata s a felolvasás engedélyezése végett, tisztelettel áttűztem. Ehhez Dr. J. G. Hoyer adatait, használnám, és azt is bátor vagyor megjegyezni, miszerint a tárgy: "Hadtudományi Encyclopaediám" egyik fejezetét képezendi, mely mű elszörűleg tárgyalandja a haditudományt egyes ágazatait, s a tisztelettel ide csatolt katonai könyvjegyzék szerint, ugyanoly beosztással bírom, mint Dr. Pauler Szabad úr jog-és államtudományi műve.

Bármennyire önjelöltam volna tárgyamát hadtörténelmünk ből meríteni, elterintve attól, hogy más szaravatott, tollak ezen irányban sok érdekes anyagot, dolgoztak már eddig föl, előszerelekkel, elvagyisíttek volna, de más újabb tudományos szempontok másféle veséretett. nevezetesen sok a Teendő korunk katonai silleme, de kivált képen a magyar katonai korszellemet fejleszteni; mert azon gyakorlati irány, mely szerint társadalmunk minden tudományos előlérsültség nélkül képes legyen katonai beaveréséiukhez ragaszkodni, gyakorlati visszhatással jár a közéletben, mi ismét ottal szolgál arra nére, hogy a katonai kötelességét irány, idegenkednek védkötelezettjeink, vala mint azon nagy érdemű eszméket is hátráltatja, mint Szolyi úr "hadtörténelmi tanulmányában" jellemzve vannak.

12

21

Ugyanezt hadirodalmunk hátramaradásánál tulajdonítható,
hogy Grotius Hugo, Vattel, Martens G. P. Klüber F. L. Wheaton
Heuric, Duran, - Lasalle, Heffer W. s Bluntschli F. L. művei,
ben foglalt, elvet nálunk oly kevésé ismeretesét.

Hiadandó műveimben a legjelesebb külföldi és irány elvokra
refektálva, így vélem nem jelentéretelen szolgál a tudó
hadirodalmunknak.

Midőn felolvasásom megtarthatósa iránt, Nagyszögöd
becses értesítését, tisztelettel kérem, maradjon becses
hajlamai ba újra lóttam

Budapest, 1880 március 13-án.

Nagyszögöd

Késő szolgálja
Taratsy József
N. Lipót utca. 14.

87/1880

8302 Lám.

Nagyméltóságú Erő és Elmék Úr!

A cs. kir. közös külügyminister feje márczius hó 11^{én} 4436 sz. a.
kelt átirata folytán van szerencsém Nagyméltóságú
godnokság mélt. december hó 6^{án} 925 sz. a. kelt jeltet-
jeztésével a párisi nemzeti könyvtárból kölcsönként
Pindar-codexek közül a 2403 számú feje márczius
11^{én} számú kelt két havi használatra f. alatt mel-
lekelve azon megjegyzéssel meghírdeni, hogy nevezett
könyvtár szabályai szerint a másik vagyis a 2474 számú
codex csak jelen codex visszacsúsztatása után
lesz kihölcsönözhető.

Fogadjja Nagyméltóságod kiváló híre-
seletem öszinte nyilatkoztatását.

Budapesten 1830 márczius hó 22^{én}.

A minister meghagyásából:

Fráter Párolt
ministeri laucezó

Nagyméltóságú Erő és Elmék Úr!
írva, a magyar tudományos Academia elnökeinek

88/1880

1. A Délmagyarországi természeti
leírásnak. Temesvár.
2. A Bihar megyei régészeti leírás-
nak. Nagy-Váradi.

ad 1.2. A M. T. Akadémia könyvtárában
a 1. társulat által kiadott

- ad 1. Természeti füzetek. I. kötet. 3. és köv-
ező füzetek, valamint a III. kötet. 4. füzet
- ad 2. Régészeti és tört. Közlem. I. kötet. 4. sz.
valamint az I. kötet. 2. kötetje és társulat-
jegyzék, továbbá a II. 5. kötethez tartozó kötetek
- ad 1.2. hiányozván, tisztelgetve kérem
hogy értesítse a M. T. Akadémia
főtitkárát hivatalos úton az érte-
melőből megküldeni sávjelöljék.
Budapest, jan. 31. 1880.

Ugyanekkor reklamációt ment
nyomott minőségben;

Bureau Géol. - Stockholm.
K. K. Statist. Centralcom. Bécs
K. Böhm. Ges. Prag
Acad. Imp. des Sc. St. Pétervár
Societ. Imp. Geogr. St. Pétervár
Societ. des. Göttingen
Societ. Geogr. Rómán. Róma
R. Istituto Veneto. Velema
Society of Antiquaries, London
Societ. An. di Sc. Nat. Triest.
Lyceum of Nat. History, New York
Connexion Academy. New Haven
Academy of Sciences. St. Louis.

89
/1880.

Sagyméltósága vallás és közok-
tatási miniszterem Mr!

A m. k. Művelődési Archaeo-
logiai Bizottsága már több ízben
kérte Excellenciád részéről a
zón támogatásban a mely részint a
művelődés fejlesztésére és kid-
lására nyert országos lotériából
Excellenciád a nevezett Bizottságnak
művelődési kiadására 5000 o. é.
számmal szóló utalványonai.

Az Igazgató Tanács határozatából
szól a kérésimmel fordulok Excell.
Encsiádhoz, hogy ezen összeget a jelen
éven is utalványonai mellőrtássa-
tekintettel arra, hogy az archaeo-
logiai Bizottság eddigi tevékenysége
által a hazai művelődés fejlesztés
és tudományos megismertetése
könnyű legegyszerűsítést tett.

Erősen Excellenciád kiváló rész-
telenségét kérem.

Budapest 1880. február 3.

90
1880.

3

12

12

Nagyszájos úr! Azon érdekes felett, melyet a
no 16^{án} kelt leveles felhívása kisorsolásban kezintve
veszem, gondos észlelés után oda kell nyilatkozzam,
hogy annak tartalma ki nem elégitett, mert nem ta-
lálom meg benne azt, mit hungarus crime után itélve
feltehetően vár.

Ila valaki a görög és római inok ismeretes mű-
veinek, a közepekorban közzétett hazonai munkák
között egyeztetve felbontja, és ugyan azen körülmények
hogy változások kedvéért, egyik munkának tartalmát
főleg feltehetően de sem a hazonai inodalmi edekhezé-
söl és hiábba fejtődésről említést sem tesz azon be-
jegyzésről nem szól, melyet ezen inodalmi, a hazonai
tudományok fejlődésére s elterjedésére vonatkozó, sőt meg-
állapodik a XVI. században, holott még csak Nagy
Frigyes korától kezdve járunk az idők, melyben a ha-
zonai ismeretek rendszerezése és tudományos niveltise kor-
deltet vette! — Ha ismeretlen valaki ily lény jár el, nem
mindható róla, hogy a had inodalmi inóvencióról eszébe
votna. Talánunk ma már minden hazonai encyclopaedia-
ban vagy lelkiben, több kivesebb alapossággal megint
várhatok, melyek a hazonai inodalmi s annak inóvenció
ismeretét, de a jobban levő érdekes azok közt helye
nem foglaltak.

Még minis egyeztetve repertoriumnak sem tekinthetem
olyannak mely szerzőinek megjelölve, mert nem találom
benne rendszeri metyét fogva az öre sorszó tárgyak
sorozatára, a kúrtin sorszókat sorszókat sorszókat
votnának, nem is említve a függelékhez mety megépen
sorszó primitív módon állításokról inre.

mindenkéül fogva a velan köztök s egyúttal vizma-
sorszókat inóvenció akadémiá felolvasásra alkalm-
mának nem is ítélem.

Fogyatja Nagyszájos ez alkalomból is hivatali kifizetésem
a fejéret- sorszó felhívás márc. 21. 1880. Hollán. s k.

H. O.

1880: 16-52,

millikite

91 / 1880

Mélyen tisztelt baró Ur!

Méltóságodnak a m. t. akadémia math. és természettudományi
állami bizottsága nevében hoztam intért felajánlása értelmé-
ben, hátorlódom a bizottság segítségével kezdett, a hajóvesség
körébe eső kísérleti fizikai vizsgálatról jelentésemet röviden
a következőkben ötfoglaltam. A vizsgálatot tényleg folya-
matlan vannak, az első bejegyzésnek idejére nézve m. év
június 20-ától keltezt nyilatkozatom értelmében min-
den igazolásom oda fog irányulni, hogy a munkát az
ok köztük határidőig, azaz f. é. október haváig bevé-
gessék, illetőleg amekérek eredményeit a szerkesztés bizottsá-
gának bemutassam.

Minden magamról mélyen tisztelt baró ur pártfogó-
sága továbbra is ajánlom vágynak

Budapest 1880 március hó 22-én

Méltóságodnak kész szolgálója

Heller Ágost

kir. reáliskolai tanár

Méltóságos D. baró Csetvös Loránd, kir. egyet-
emi tanár és akadémiai tag úrnak
mint a nagy. tudományos akadémia mathematikai és
természettudományi állami bizottság elnöke úrnak.

M. D. 1880/11

92/1880

92

93.

Tisztelt Ország!

A M. T. Akadémia Igazgató Tanácsa mai napon tartott ülésében, a III. ország intézkedéseinek kiadására a kért 4500 forintot és Reszevált r. t., „Egy forgatási gömörredőnalki gyakorlati elméleti című munkájára a munkájában a bíráló kiadásra igényt a kért 1300 forint megfizetésére.

Budapest 1880 február 1-én.

frankóval
főnök.

III. ország

93

1880

12

11

93.

Tisztelek Operátly!

A Magyar Tudományos Akadémia január 15-én tartott ülésében a T. Operátly által előterjesztett operátlyi és bizottsági költségvetést tárgyalván, a kért 12325 forint helyett kasszájában 12000 forint szavazott meg, megadva az Operátlynak az egyes írtékhoz képest az átküldési jogot.

Fölkörem a Tisztelek Operátlyt, hogy ezen összeget művelési feladataira iránt használja, és használatát a földművelési hivatal tudomására hozni javasolják.

Egy úttal van fenntartásom jelenben, hogy a művelési hivatal az Operátlynak követhető irányai és utasításai marad-
zak kifizetésüként, minthogy az Operátly művelési hivatali feladatai teljesen kiváltképpen meg vannak.

1. Magyar Széchenyi díj kifizetése	150 fr
2. Hunfalvy-képek kifizetése	50 fr 25 kr.
3. Kézírás-utóirat VII. 3/4 és nyomtatásai	95 fr 87 kr.

Budapest 1880. febr. 1.

Felkötés
Főnöke.

$\frac{7}{1880}$ 2te feb. 2°

93

93.

Tisztelek Ország.

A M. S. Akadémia Igazgató Tanácsa mai napon
tartott ülésében a II. ország érsek részének kiadá-
sára, az ország által kért 4000 forinti összeget meg-
szavarta.

Budapest 1880. február 1^{én}

fratnörlung
föwshat

93

H. M. T. Akadémiához az 1880. é. febr. 23-dikától ugyan-
azon é. márc. 22-dikéig a következő ajándék- és
köteles könyvpéldányok érkeztek.

I. Festületől.

Kön. Preuss. Akademie der Wiss. Berlin. Monatsbericht.
December. 1879.

Society of Antiquaries. London. Proceedings. Vol. VIII. No. 1.

Société de Physique et d'Hist. Nat. Genf. Mémoires. Tom. XXVII. P. 2.

Section Histor. de l'Institut. Luxembourg. Publications. Année 1879.

Verein für Nassauische Alterthumskunde. Wiesbaden. Annalen.
XV. B.

Fondation de Teyler. Harlem. Verhandelingen. N. Sér. VII. VIII. Deel.

Société Hollandaise des Sciences. Harlem. Archives Néerlandaises.
Tom. XIV. Livr. 3-4.

Oberlausitzische Gesellsch. der Wiss. Görlitz. Neues Lausitzisches
Magazin. LV. B. 2. H.

Office of the Amer. Journal. New Haven. Amer. Journal
of Science. No. 110. 111. Vol. XIX.

K. K. Geolog. Reichsanstalt. Beis. Verhandlungen. 1880. Nr. 3. 4.

Verein für Geschichte der Deutschen in Böhmen. Prága. Schlesien-
ge: Die Chronik der Stadt Elbogen 1471-1504. XVII. Jah-
resbericht. Mittheilungen. XVI. Jahrg. Nr. 3. 4. XVII. Jahrg.

Nr. 1. 2. 3. 4. XVIII. Jahrg. Nr. 1. 2.

K. K. Mähr. Schles. Gesellsch. für Ackerbau. Grüns. Catalog der Bibli-
othek des Franzens-Museums. 1. 2.

Honv. Archaeol. Társaság. Lajpárt. Lévésűre az 1879.

Erdélyi múzeum-egylet. Kolozsvár. Erdélyi Múzeum. VII. évfoly. 3. sz.

Székesy minelődési és közigazg. egyesülete. Budapest. Értekez. 1879-ve.
Magyarok földtanai műveit. Budapest. Földtan. Értekez. I. kötet. 3. sz.
Gyros-közösségi társulat. Kolozsvár. Értekez. I. szék. 3. füzet. 2. fele. II. szék.
I. kötet. 2. füzet. III. szék. 11. kötet. 2. füzet.

Olasi k. kormány. Róma. Annali di statistica. Ser. 2. Vol. II. X
De l'assistance publique et des établissements de charité en Norvège.
M. k. igazságügyminiszt. Budapest. A m. k. bíróságok és k. ü-
gyésiségek ügyforgalmi adatai az 1875. 1876. s. 1877. évekről.
M. k. közokt. miniszt. Budapest. A közoktatás állapotáról szóló
nyolcvanöt jelentes.

M. k. földmiv. igaz. és keresk. miniszt. Budapest. Jelentes a tal-
ságmérésről által fogantartott és kevesebb talajméréséről.
Erdői hivatal. Kolozsa. Schematismus cleri archidioecesis
Colocensis et Bácsiensis ad 1880.

Magyar olvasó kör. Győr. A győri magyar olvasó kör alap-
szabályai.

II. Magánosoktól.

174 A. Treiber von Burg Béa. Über die Wirksamkeit der Sicher-
heitsventile bei Dampfkesseln.

177 Dr. Bozöky Alajos. Nagyvárad. Római nyelv.

198 Bonyiday Vince. Békéscsaba. Lámellen apátsgát.

207 N. L'Iminskij. Kazan 24 darab finn-ugor nyelvű munka.

216 Sullay István. Donaháza. X Szabadelvűség, szabadság és
vállás. X Szabadság, egyenlőség, testvériség.

229. Besenák József. Budapest. Magyarország ismertebb ásvány-
vizei termész. és gyógyászati tekintetben.

236. Pfeiffer Antal. Trencsén. A kegyes tanítórendiek kren-
cseni tanházának és főgymnasiumának története.

260. Capt. Will. Gull. London. The river of golden sand. Vol. I. II.

261. Solymos Béla. London. Desert life.

III. Kötelező példányok.

Ref. füstola nyomdája. Kolozsvár. A) Atr erdélyi ref. egyházte-
rület 1879. nov. havi közgyűlésének jegyzőkönyve. B) A ko-
lozván m. k. tud. egyetem tanulmányi, fejeletmi és lecke-
pénz szabályzata. C) Ugyanannak tanrendje 1878 évi második
felvételre. d)

Skarmitael J. nyomdája. Szabolcs. A) Dve na tri. B) Tasi anky.

Dobay J. nyomdája. B. Gyula. Kovács. A prostitúció kérdése.

Josög kel. egyházi nyomda. Arad. Compendiu de Geografia Utri-
versala.

M. k. egyetem nyomdája. Budapest. A) A budapesti m. k. tud.
egyetem tanulmányi, fejeletmi és lecke-pénz szabályzata. B) Mo-
dosított rendelet a tanulmányi és vizsgálati rendsz. táro-
gyában. C) Gyógyászat. III. évfoly. 6. 7. 8. 9. sz. D) Neptani-
kák Lapja. XIII. évfoly. 3. 4. sz. E) A közhatalm. állapotáról
szóló nyolcadik jelentés. F) Alapítványokra vonatkozó táro-
gyalási iratok. 1. füzet.

Réthy L. nyomda. Arad. Földes. A kereset. Ugor-magyar hitrege.

IV. Saját kiadásbeli munkák.

Archaeol. Értekez. XIV. kötet. 2. füzet.

4 Repertorium Dacia regis et felicitati irodalmának.

5 Trisat. Értek. VI. köt. 3. sz.

6 Mathem. Értek. VIII. k. 7. 10. sz.

7 Term. Értek. IX. k. 22. 24. sz. X. köt. 2. 3. sz.

7 eszerint

Stettin

Hellbraun & Appel

94/1880

Tisztelt Öntől!

Van bencsém Majláth György ország-
bíró, a magyar jogtudomány egyik
dícsélt mesterét tagnak ajánlom.
Budapest 1880 február 3-án.

J. Kónya György

Jóth kövönny r. tag

K. Kónya György

Feb. 4. 1880

95

II. opa

II

Terrintetes Akademia!

Thantoffen Lajos orvostudós, a magyar Kis-állatorvosi
tanintézet nyilvános reudes tanára, a m. n.
egyetem magán tanára ajánlatok a Róvet
"Puro" indoklat alapján:

1. Mit even át Bolana oldala mellett mint
öröndi ps mitönövendét mitködött.
2. Már orvosnövendét Koráka Rstúnt korom
díjat nyert pályaműve által.
3. Hogy Thantoffen Lajos a magyar, nem,
Nümben a világrudalom kerén burgin
is dicőretes vikevel mitködöt, mond:
latni egy konfiterias mint a Nülföld dött
is nevet ismerle ei jö tangraouva' sudla
tenni, o'leiken tanis Kodis egyetemi elletani
tanársági Koráka, nem Nümben j' even
tanársága stott irt onallo' buvarokollavain
alapulo' dalgorakai ei Nioel Körlományei,
melyeket is "Orvosi Hetilap", a berlini "All-
gemeine medicinische Centralzeitung" is
Centralblatt f. d. med. Wissenschaften
Direktor, Plüger is Wit - Pettenhofer
ismert Uochiöpariban ei a terminet-
tudományi Körlönyben, nem Nümben
a magyar orvosok is terminetvirosgalot

vándorgyűlési és könyvesben tett Rörse,
nagy részét pedig a magy. tudományos
Akadémia adta Rí.

Az említett tudományos munkálatok so-
rosát a j. alatt mellékelt Rimutolás
lünteti Rí.

4, Thankoffer S. tudományos érdemeinek
mellékelés tanúja azon Rörülvény, mely,
nél fogva a magy. t. egyetem orvostanári
testülete a róvettantól magántanárnak
Rerítette és év Január havában megint
egyet. rendkívüli tanárnak kinevezte
fel a nagy mellőzőgő vallás és Röröltatás
Minisztériumtól, hogy O'Felsége a magyar
Minisztérium föltengestésére a m. Rí. állat,
orvosi tanintézetnél már az ^{1873-ban} életem és
terménetem ny. v. tanárának nevezte Rí,
nemkülömben, hogy a bécsi világtárslatra
a tudományos emberök bírálataira a Rör,
mány állal jurytagul Rntvetett Rí;
hogy a tudományos nevére végett a Reres,
Kedelmi m. minisztérium megbízásával,
sain 1876-ban Rntföldön utarott, vege
hogy több éven át a budapesti Rí. orvos,
egylet móradszékén volt, a m. Rí. ter,
minet tudományi kórsulat pedig több év

G. Frankhoffer Lapos tanár dolgozatai:

- 1, Az állkapocs csontjaira, körmevetterei vírusgátat, rajzokkal.
A terminetörögátat vándor gyúlési Rindernomathon
Röntoll és Rönnyében. Horvath György tr. értekezésében.
- 2, A rovarok Malpighiféle edényeiről, (deinyertes egyle,
suni pályáin) megjelent a terminetörögátat és
umibon Röntoll és Rönnyében 2 része Rönnyo,
matu táblával.
- 3, A belső belbolyhat esillo' felkainsect nyulványainak
morgásvoról. Orvosi Hetilap 1872.
németül: Ueber die Ciliarbewegung des Lottens,
epithels im Duodenum des Frosches. Allgem.
med. Centralzeitung, N° 7. 1872 Berlin
- 4, Adatok a rézfelnívó dárta és a vörösbolyhat
örökt. szerkesztés. A magy. tud. Akadémia
kiadványa 1873. Németül: Beiträge zur
Fettresorption etc. Pfleger Archivja. Bonn. 1874
- 5, A Remying rájpad és nyelvi lapintási végkéni léte,
1 Rönnyomatú táblával. Orvosi Hetilap 1873. 12 sz.
- 6, Adatok a Rötanyag és lob Rördéshes. Orvosi Hetilap
10 sz. 1873 Németül: Beiträge zur Histologie
der Hornhaut. Allgem. med. Centralzeitung 46.
Berlin 1873
- 7, Embes duodenurnába beárolt nagy epelló' véggi
és rövetthani vírusgátata. A terminetörögátat
XVI. Munkái nagygyúlési és Rönnyében, más
Rönnyomatú táblával. Rakita tr. értekezésében.

- 8., A gerincz csigolya köti duiszepter szerkesztéséről.
 Orvosi Hetilap 1875, 13 sz. Németül: "Über den
 Bau der spinalen Ganglienzellen. Berlin
 Centralblatt f. med. Wissenschaften 1875
- 9., A szív koronaris edényeinek megjelöléséről.
 Természettudományi Közlemény 1873, V kötet, 49. füzet
- 10., Adatok a porcköttyű élet és növekedéséről.
 A m. tud. Akadémia 1875-ös közgyűlésén XII
 szines köznyomatú táblával.
 Németül: Beiträge zur Physiologie und Histologie
 der Florenhaut. Virchow Archiv. 63 kötet. Berlin.
 Egy szines köznyomatú táblával.
- 11., Mindkét oldali bolygideg erőművi izgatására em-
 bernek. Orvosi Hetilap, 1875. 17. sz.
 Németül: Mechanische Reizung beider Nerven
 Vagi beim Menschen. Centralbl. f. d. med.
 Wissenschaften 1875. Berlin.
- 12., A szív első ütése.
- 13., Az úternek nedvlezése.
- 14., A gerincz csigolya köti duiszepter.
 Mindkét oldali akadémiá kiadványai közt
 1876 VII kötet 4 sz. Németül: a Centralblatt
 f. d. med. Wissenschaften 1876 évfolyamában.
- 15., A vérrel és a vérkeringéssel. Két előadás
 1875-ben. A Természettudományi Közleményben
 és Nutsán köznyomatban.

- 16., Kínföldi utarása alatt tett tapasztalatokról. Abt. J. Hanlöff, Lajos 1877. Kiadja a földműv. ipar és Keresk. Ministerium. 1877. Tanácsokkal.
- 17., A kenyérbéniaraq linyege, Magyarul és németül egyjűzetben. Kiadja a földműv. ipar és Keresk. Ministerium 1876.
- 18., A módosított Marey-féle érvezi jelző oarral tett vizsgálataq. Orvosi Hetilap 1876
- 19., Erlötés jnygöribelben. Orvosi Hetilap 1876 September 17. 30 s.
- 20., A gyuladairól. A magy. tud. Akadémia kiadványa 1879. Nemetül: Ueber die Entzündung etc. Centralblatt f. d. med. Wissenschaften Berlin 1879. No. 49
- 21., A táplálkozairól. 3 népmeni előadás. Tan. talott a terminelludományi tároulat 1877. Dec. 7, 14 és 21. 21 fametneltel.
- 22., Az érvezeiről. A magy. tud. Akadémia kiadványa. 64 fametnelyel és egy Nényomatú táblával.
Nemetül: A „Zeitschrift f. Biologie“ er. suu folyóivathon. 3 Nényomatú táblával.
- 23., A agyműködés befolyása az érvezeire. Orv. Hetilap 1879. Nemetül: Der Einfluss der Gehirnthatigkeit auf den Puls. Pflüger Arch. chivya XIX Band, 1879

24., de utérőgömbök cataract emelkedéséről
olairól. Brown Metlap. 1879.

25., Das Mikroskop und seine Anwendung
Entke Riadásatan Nuttgarten, a napok
ban legyenek a szakt.

26., Krainov Riech Kölemlény a termékek.
tudományi Közlönyben.

óta mindaddig válantmányi sajnálással
lélle meg. Végül egy nagyobb szövevény
műve Stuttgartban Emlékirásában a
napokban hagyja el a székét.

Mindeneset alajján Thantoffer Lajos tanár
urat levelerő sajnál ajánlván, meradok a
tel. Akademiánál

Budapesten 1880, Március 24^{én}

aláíratos mulgája

D. H. Arányi Lajos

nyug. Lajos tanár.

Lev.

Thauhoffers

-
96/1880

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

97. A matematikai és természettudományi
bizottságnak.

A M. T. Akadémia Igazgató Tanácsa mai
napon tartott ülésében megengedte, hogy a bizott-
ság jelen évi locatiojának azon része, melyet a
bizottság a jelen évben nem fog igénybe venni,
a jövő évre tartassék fenn.

Budapest, 1880 Febr. 1.

frakcióvezető
főtitkár

97/1880

Tekintetes Akadémiai Ugyas úr!

Konstorn jánusi 28-án
kelt előzetesével, van szem-
esem figyelememre, hogy Antoni
ross Károly 2000 pengi ka-
gyonny (5. a) mielőt ka-
lantzó feltételhez köze, és
hogy az a végrendelet értelmében
kalkulálhatóan kifizetéses.

96
1880

Budapest fogadja.
Budapest.

Nagyméltóságú Graf úr!

A. M. T. Igazgatói Akadémia
Igazgató Tanácsa ma napra
tartott ülésében az ~~1879. évi~~
1879. évi és akadémiai zárszáma-
dások megvizsgálására Nagy-
bíroságot ~~küldött ki~~, és Nagy-
méltóságodat kéri föl, hogy abban
az elnöki körsöt elvállalni
~~szíveskedjél méltóságod~~ és
együttel az időpontot a napot
~~meghatározd~~ ^{kitűzni} méltóságodok,
a melyen a ~~bíroság~~ magyar
főbírsági intézet helyiségeiben,
"a vizsgálattal ~~ingy~~ a
számadások megvizsgálására
eszközölni kívánja.

Fogadja Excellenciád kiváló
huzelerem kifizetését.

Budapest 1880 február 7-én

91
1880

Christoph

A graf úr a társ.

3.

A cultusminiszternek,
az archaeologia bizottság
dotációjá tárgyában.

Mint a múlt ében. febr.
2-án

4.

Tiszelt Ország!

A M. T. Akadémia Igazgató
Tanácsa ma napra tartott
ülésében az I. ország által
előterjesztett országos bizottsá-
gi költséghatározást tárgyolván,
a kért B 12335 forint helyett
kecskeménben 12000 forintot
szavazott meg, megadva az
országban az egyes területek
között az átruházási jogot.

Fölkérem a Tiszelt Országot,
hogy ezen összeg mielőbbi fölön-
tása iránt határozni, és
határozatait a fölkelték híva-
tal tudomására hozni szives-
kedjen.

Egyúttal van szerencsém jelen-
teni, hogy a múlt évről az
az országban követték a
~~prezsidium~~ mántái és utal-
ványai ~~marad-~~ marad-
talá kifizetetlenül, mint hogy
az ország múlt évi dotációjá
teljesen ki van használva.

- 1. Magyar Árvél. irói
költsége 150 f.
- 2. Hunfalvy Pál

lind e fogalmak.

et prof. iza ala.

93
1880.

A közelebbi 50 f. 25 k.
3. Nyelvtanulási VII. 3/4
in nyomtatás 95 f. 87 k.
Budapest 1880 febr. 1-én.

A M. T. Akadémia
Tanácsa
ülésében
előterjesztett
országos bizottsági
költséghatározást
tárgyolván,
a kért B 12335
forint helyett
kecskeménben
12000 forintot
szavazott meg,
megadva az
országban az
egyed-egy ter-
ület között az
átruházási jogot.

A M. T. Akadémia
Tanácsa
ülésében
előterjesztett
országos bizottsági
költséghatározást
tárgyolván,
a kért B 12335
forint helyett
kecskeménben
12000 forintot
szavazott meg,
megadva az
országban az
egyed-egy ter-
ület között az
átruházási jogot.

A M. T. Akadémia
Tanácsa
ülésében
előterjesztett
országos bizottsági
költséghatározást
tárgyolván,
a kért B 12335
forint helyett
kecskeménben
12000 forintot
szavazott meg,
megadva az
országban az
egyed-egy ter-
ület között az
átruházási jogot.

Tisztelt Ország!

A M. T. Akadémia Igazgató Tanácsa mai napon tartott ülésében, a II. Országgyűlés, kéziratos kiadására, az ország által kész 4000 forintnyi összeget, költés megnevezésére.

93 / 1880

Budapest 1880 február 1-én.

6.

Tisztelt Ország!

A M. T. Akadémia Igazgató Tanácsa mai napon tartott ülésében, a II. Országgyűlés, a kiadására, János Petrucci s. t.

93 / 1880

"Egy fogatási gézművelésről gyakorlati elméleti és műveletre, a megnevezés a kiadásra ajánlat, 1300 forintot megnevezésére.

a kész 1300 forintot

T. K. K.

Budapest 1880 február 1-én.

7.

A M. T. Akadémia Történelmi Bizottságának.

91 / 1880

A M. T. Akadémia Igazgató Tanácsa, mai napon tartott ülésében, a történelmi és irodalmi bizottsági célokra megnevezésére 15000 forintnyi összegből 13000 forintot bocsát a Történelmi Bizottság rendelkezésére, oly korlátozással, hogy a Székelyváros településének ünnepeire alkalmasból megrendelt munka,

5 k
3/4
2 k
1-én

37
12
12

mely az Akadémia megalapítási
törvényének történetét tárgyalja,
~~és~~ minden a bizottság költői
segítségében nyertje fedezetét.

Budapest 1880 február 1-én.

8.

A matematikai és term.
mérnöktudományi bizottság.

97
1880.

A M. T. Akadémia Igazgató
és Tanácsa mai napra ter.
ben úléletben megengedte,
hogy a bizottság jelen évi
dolgozatának az a része, melyet
a bizottság ~~az~~ jelen évben
nem fog szorgalmasan végezni, a
"jóvá" erre tartassék föl.

Bpest, 1880 febr 1-én.

9.

A M. T. Akadémia Köz.
gazdasági bizottságának.

97
1880.

A M. T. Akadémia Igazgató
és Tanácsa mai napra
terben úléletben a közgazd.
tudományi bizottság kiadott
által 2 két 2000 forintot
megszavazta.

Bpest 1880 febr 7-én.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

162

Der Gefertigte beehrt sich den Empfang des Codex hist.
graeccus CXXX Pindari Carmina, welchen die löbliche
Direction der k. k. Hofbibliothek zum Behufe wissen-
schaftlicher Benützung für die Dauer von drei Monaten
zu übersenden die Güte hatte, hiemit zu bestätigen.
Budapest den 4. Okt. 1881.

Der General-Secretär der
ung. Akademie der Wissenschaften.

Dr. Frahm

An die löbl. Direction der k. k. Hofbibliothek
Wien

Praes. 5. October 1881.

Col. Nov. 17

ad 98
1882.

Budapest, 1980, Március 26na.

Nagyságos Títhár Ur!

Tavaly Angolország egyik elsőrangú tudosát, a világhírű Barnard Davis-t szerencsém volt a tisztelt osztálynak Kültagnak ajánlani, - de fájdalom siker nélkül.

Kérem tehát Nagyságodat, szíveskedjék a tavalyi Barnard Davis-ra vonatkozó indokolt ajánlást megújítottnak tekinteni, vagy, ha Ezt Nagyságod sükségesnek találná, az illető irományokat újbolíras' végett kéremhez juttatni.

Nagyságodnak
őszinte tisztelője
Lenhossék József
r. tag.

Nagyságos Dr. Szabó József Urnak,
a m. t. Akad. osztály-títhara.

S a t. - S. a. t.

(Viitlö)

Davis

99/1880

Méltóságos úr!

A M. T. Akadémia elnöksége
~~a jelen évi akadémiai szeg,~~
ünnepélyes közlések május
~~23-án d. e. 10 óra társ~~
~~ki~~ pünkösd utáni este
hatnapon szokott megtartat,
ni, s így a jelen évben má,
jus 23-án d. e. 10 órára
kintre.

99
1880.

Az Akadémia elnöksége azon
bizottsága, mely a közlés
programját megállapítani,
mai napon tartott ülésében
arról az óhajtatás fejerte ki,
hogy az akadémiai közlés
a Széchenyi-szobor telepezésé,
nek ünnepélyesül kapcsolatosan
tartsék meg.

Thivatva van

Az akadémia ezen kapcsolata
mindkét ünnepély díszét egy,
ként emelne; s alkalmas
nyújtani az Akadémiaiban,
mely alkalmas mű kiadás,
és emlékezőm vereséé által
van rész a telepezés ünnepélye,
ben, módos nyújtana, hogy
saját falai között is díszítse
azon nagy férfirit, kiből ala

Pirkójas tmseli:

hon kérelemmel fordultok
tőhát Méltóságodhoz, ~~amint~~
mint a szobor bizottság elnöke,
kérem, méltóztatásáért kiet,
közölni, hogy a telepítés
ünnepélye május 23-án,
déli 12 órára összehívott.

fozadja egyébként Méltosá-
gát kiváló tisztelettel kifejez-
zés.

Budapest 1880 február 3.

Nagyszász ur!

A nagygyűlés jelen évi elnöke,
mialt közéleti programja,
mialt megállapítására kitűnt,
déli bizottság mai napon
tartott ülésében elfogadta
a II osztály aron javaslatát,
hogy a 7 körzeti egyik tár-
gyas Nagyszászodnak Hor-
vát Mihály v. t. főlelő
tisztelettel emlékeztető képerse.

A miről van szerencsém
Nagyszászodat értesítem.

fozadja egyébként önként
tisztelettel kifejezés.

Budapest 1880 febr. 3-án

A gróf újra alá.

Mell. Pulnky f. urak minis
a Szekényi-probr. bizot-
ság elnökének.

100

1880.

Május 23-án tartandó

A gróf újra alá.

Salamonnak.

Tekintetes Ügyén ur!

Idencsalra ~~is~~ van van
szemzemim átköttemi gróf
Karaissorvi Guido úrnak
jelöltök helyesítésé
sargyában beátoz ~~szentes~~,
~~oly~~ folyamodását, oly
keressel, hogy ~~az~~ az ~~úrnak~~
véleményét e hó végéig
beköttemi ~~szentes~~

Budapest 1880 február 4-én.

101
1883.

Jelesítés

a m. t. akademia math. és természettudományi állandó bizottsága által segélyezett állattani munkáról.

A fönnevezett tisztelt bizottság becses megbízása és segélyezése folytán az „Annulata” osztály egyik alrendjének az „Oligochaeták”-nak monographiaját még a múlt év tavaszán kezdtem meg feldolgozni.

Első sorban az idevonatkozó rétróit irodalmat rendszerem össze és meghozattam a főlbb műveket, melyeket használat után a tud. egyet. állattani osztály biotokába juttatok.

Az irodalomnak nagyjában biotokában lévén összeállítottam az eddig ismert fajokat soroknak meghatározására táblázatokat készíttettem, melyeket megjelent katalógusaim nyomán kibővítettem és tökélyesbítettem.

Beszereztem egy utarói görösövet és egy a gyűjtő anyag eltitelése alkalmas, üvegekkel ellátott bördöt, hogy egyrészt a microscopicus alakokat is megfigyelhessem, másrészt, hogy a gyűjtő anyag a feldolgozás után az egyet. állattani intézet gyűjteményét szaporíthassa.

Az előkezesület után útra keltem, hogy a fajoknak hazánkban való elterjedését kutassam

és faunánkat netalán új fajokkal gazdagít-
sam. Kutatásaim a Litva-, Jaran-, Nyitra-
és Vágh völgyek egyes részein, nemkülönben a
Balaton körül és Visegrad tájában ejtettek
meg.

E tekintetben fell kutatásaim eredménye
igen meglepő különösen a Lumbricida genus-
ba tartozó fajokra nézve, melyekre különös
gondot is fordítottam, tudván, hogy ezen na-
gyobb alakok faunisztikai szempontból kü-
lönösen irdekesek.

~~Néhány~~ Új fajokat kívül egyesek átmeneti
alakjaikat is feltaláltam és így a délebb mind
az északi fajok előfordulását is constatáltam.

A fajok elterjedésének biztos ismerete
széjjél hazánk legkülönbözőbb vidékeiről
gyűjtöttem össze az anyagot a melynek feldol-
gorását legközelebb befejezni reményeim.

A nyáron át gyűjtött anyagot a tél fo-
lyamában feldolgoztam és Március hó
elejéig be is fejeztem.

Ezen időtől fogva a bonextani rész
kidolgozásához fogtam, melynek befejezte
után egyes fejlődéstani kutatásokról is érteke-
lek.

Reményem tehát, hogy Monographiam a
tudomány jelenlegi színvonalának megfelelő-
leg fog September hó végéig elkészülni.

maradban

Budapesten 1880 Martius hó 29ⁱⁱⁱ

a tisztelt berosszag
alaxatos szolgálója

Görley László

M. B. 1880/15

Telentes

a m. t. akad. math. és
természettudományi
állandó bizottság se-
gélye folytán késsü-
lő állattani munká-
sól.

102/
1880

Marcus

21

Magyar tudományos Akadémia
math. és természettudományi Bizottsága!

A melyen tisztelet Bizottság kezes felszólítását
nehány nap előtt kapván meg legyen
szabad a t. Bizottság tudomására hozni,
nem, hogy dolgozatomat I. havig tartó
betegségem miatt kénytelen voltam fel-
buzakítani. Egyszerűen visszanyerve
a dolgozat folytatásához azonnal hozni,
ra fogtam, mincképpen legyen szabad
kijelentésem, hogy a munkálatot ok-
tóber végig átnyújtani fogom.

A m. t. Bizottság szives elviseletét
esedezik

mely tisztelettel

Dr. Sipőcz Sándor

Bécs, 1880. Március hó 31-én.

103 / 1880

Fiselt Bizottság.

A magyar tud. Akademia a legelő, a talajra és a vízre vonatkozó egyesített kutatókain kötelességeit fedezésére a múlt évben szélediját adományozott. Eme kutatókakat bevezetése van természetben jelenleg a levegőre vonatkozó vizsgálataink eredményeit, a mellékelt kérésben s rajzokban, kiadásra kértet beajánlani.

A a munkákat főleg a levegőnek szénárára, ammónia-árára, porára s oxigénre testeseire terjed ki, és 1877-től 1879-ig végzett írásbeli s kutatókain alapok.

Igyeltem a kutatók állat eddigénél mélyebb, alaposabb betekintést nyerni a légkör vegyi és fizikai állapotai-
nak viszonyaira; igyeltem a nyers oxigénre vonatkozó vizsgálataink - illetőleg járványok - aelőre értekezésként ten-
ni, s az állat a betegségel alakul, a járványok termé-
ketének kutatására s megfejtésére újabb módfeleket és
irányelméket nyújtani.

Vizsgálatainkainak további csoportjait a talaj, a víz s a talajon képerit. Az exekter tartási írásbeli s kéri-
várlások - több évi munkáspag után - szintén bevezet-

tem, úgy hogy semmiképen, miszerint eme tudományos ké-
sésel felett is meg' ez is fogamán összehelyezhető a jelen-
tisémet.

Ezt a jelentést - elvileg láthatóság - két csoportba csoportosítva
fogom a m. tisztelt akademiái kiadványhoz benyújtani,
a mely csoportos mindegyike külön-külön ugyanoly terjedelmű
mel fog bírni, minő a jelenleg előírtak első része, s a
melyekhez ugyanannyi rajzát mellékelése is valószínű
biztos.

Bátor vagyok e helyen azt is felmenteni, hogy az "A
Rátatom második részének ("a talajról") azt a részle-
tet, a mely a talajlegről szól, a k. m. terméshulladék-
ügyi társulat 1878-ki januári ülése tartott közgyűlésében
a Schuster-féle pályadíjjal megjutalmazta.

A m. t. Akadémia matematikai s természettudományi
állandó kiadványának

Budapest, Aprilis 5ta, 1881. Aláíratos szolgálja

Todor József Dr.
egyet. ny. r. tanár.

Th. D. 1880/16

104/1880

5

Fekincse, Operatívusok!

Bánszék és Fekincse, Akadémiai Operatívusok
Sipkelelője Kéni Kesztyűsök Muzsikusai
Köz. a. Itt az Operatívusok. Kéni Kesztyűsök Muzsikusai
Köz. a. Itt az Operatívusok. Kéni Kesztyűsök Muzsikusai
1848" Kéni Kesztyűsök Muzsikusai Kéni Kesztyűsök Muzsikusai
Kéni Kesztyűsök Muzsikusai.

A Fekincse Operatívusok

Kéni Kesztyűsök Muzsikusai
Kéni Kesztyűsök Muzsikusai.

105/1880.

Amagyniz, Pety Zuzer o. d.
no által velem kürtöské írtoként
mint igen kedvőre dolgotat, mely
• bécsi titkos kárhelyt tartóbbá a
berlini; dróvdai s más német kárhely-
től győztesé kedj fel nem használt
átvétel alapján van dolgotat, s
mely a német is francia történelmi
írásokban való jártafféval pe-
riusok muraigi, felvételre ajná-
lum, s kérem az erre vonatkozó
engedély perő kárhelyi kárhelyre
mogatni.

Budapest 1880 apr 6.

Pety Zuzer
o. d.

bel. igazgató

Átírottak a Magyar Tudományos Akadémia 1879. évi szamá-
dásainak megvizsgálására kiküldetvén, szerencsénk van jelen-
teni, hogy a „Magyar földhitelezés” helyiségében a mai
napon megjelent, az érintett számadásokat, megvizgál-
tuk, s a számadásokat pontosan vezetettünk, azoknak egyes
lélekeit az intet könyveivel is a szükséges tanúsítványok-
kal helyesen egyeztetünk, a pénztárban elhelyezett értékpá-
piákat pedig a legnagyobb pontban találjuk. Ezen képeket
indítóanyagnak hogy a s. igazgató tanács a „Magyar
földhitelezésnek” a 1879. évi számadásokról mivel a
szokásos felmentvény kiadása mellett, azon jelentékeny
szolgálatért, hogy az Akadémia vagyonát önzellenül, minden-
díj nélkül kezelte, ezáltal is köszönetet nyilvánítva; az intet-
tet főkönyvvizsgálója Trebitsch Ignác úrnak pedig pontos
és felkiismeretes fáradozásáért nem elismerésül Szászváros arany
díszlevelű utalványt adtunk.

Kelt Budapesten, 1880. április 8. án

Gróf Cziráky György
ig. tan. tagja

Gróf Erdődy Vándor
ig. tan. tagja

Ápróczy István
ig. tan. tagja

106/1880

Deutsche Morgenländische Gesellschaft.

Kalle a/S., 9 april

1880

Hochgeachteter Herr Collegen,

Nächst besten dank für Ihre gütige Karte und herzlichem glück-
wünschen für das geliebte Ihres jungen weltbürgers glaube ich mir
heute eine geschäftliche angelegenheit zur sprache zu bringen. Sie
betrifft den wunschen der D.M.G. nach der ungarischen akademie
bestehenden schriftwechsel, eine angelegenheit also, die zunächst Ihnen
nicht nahe liegt, in welcher ich mich aber an Sie wende, weil Sie
bei einer früheren gelegenheit interesse daran genommen haben. Sie
monierten damals im auftrag oder doch mit genehmigung der
akademie das fehlen eines der hefte unserer abhandlungen in
der von uns beschickten form. Wir haben sofort diesen de-
fekt ergänzt, indem wir gleichzeitig eine Anzahl von lücken
in den uns von der akademie zugesandtenchriften ergänzen
zu sollen haben. Wir haben darauf keine direkte antwort erhalten,
allerdings dafür bei einer andern gelegenheit einen gewissen fort-

von Büchern zugefaßt erhalten, welche, wie immer an sich verfault, doch unsere
Lücken nicht ausfüllen, im Gegenteil, weil selbst fragmentarisch, was neue
neue Defecte in der Bibliothek veranlassen. Ich brauche nicht auszuführen
wie dringlich für den Bibliothekar nöthig ist, der Gesellschaft den Vor-
teil des Schrifttausches raubt und nicht so weit gehen kann. Wie wir
alle unsere Hefte pünktlich nach Budapest schicken, so müssen wir um
gleichfalls regelmäßige Sendung der in dem Schrifttausch einzureisenden
besten Publicationen bitten. Läßt sich das nicht bewirken, so müssen
wir den Schrifttausch eben abbrechen. Bevor ich wieder in diesem Sinne
an die Akademie schreibe, und ich mich, im Einverständnisse mit den
andern verantwortlichen, an Sie, um eventuell zu einer Vermittlung Ihrer
Vermittlung zu gehen, sofern Sie an der Sache Interesse nehmen. In diesem
Falle hätten Sie vielleicht die Güte, die obigen Gesichtspunkte mit einem
oder einigen der maßgebenden Persönlichkeiten zu besprechen. Wir würden es
eben für angemessen halten, wenn die Akademie aus ihren Abhandlungen,
Sitzungsberichte, Almanachen und die Cyclopedon. Köllerning. Journal, wozu
wir unsere Zeitschr. und unsere Abhandlungen senden würden. Ist der Aka-
demie regelmäßige Sendung auf buchhändlerischem Wege nicht anzugehen, so
kann die Postweg gewählt werden.

Da mein an die Akademie unter dem 12. December 1878 gerichteter
Scheiben ohne Antwort geblieben ist, so würde gelegentlich einer etwaigen
nachträglichen Beantwortung desselben die Akademie vielleicht in obigen Sinne

an uns für immer, worauf dann unsere formelle Annahme eines solchen
Vortrages erfolgen würde. Da, wie oben angedeutet, von einer festen Verbindung
über den Inhalt des Schriftwechsels die Fortsetzung desselben was abhängt
sicherlich nicht, so könnte ich den jetzigen Augenblick, wo die Vervollendung
je eines neuen Heftes unserer Zeitschrift sind die Abhandlungen besprochen,
dann die Sache ansetzen.

Mit hochachtungsvollen grüssen bleibe ich

Ihr ergebener

Admiral,

d. Z. Bibliothekar der P. M. G.

107 /
1880

Tehinaren opinty!

Elöfunktta ereseh allkalmähtäl västerkuvaman a tehinaren
opinty kesy piggelmibe kүүvedhenö kēk inderwistam
ajantami:

I Intränny

Tehinave kyy ar uplätövan lastasani perhust pelutva-
säpke ~~opp~~ ~~toostis~~ a myitvämmisiz pämisen
vannok pänna katämma et ar opinty

Itälämmis jannelat

Jöväre kesy kүүre a lihkarin kiva-
tot a napy loppukotom ar ~~opinty~~ fel-
aloppuk viimeit ar eddig is oppokotom
van vult maaban.

II Intränny

Tehinave kyy ar kharvenia kesyketes kүүdepiet vö
te akker midan ar etvirnyk kyykū vīgripisipisire
kettükētiz myjiten katämma et ar opinty

Itälämmis jannelat.

Jöväre ta ar opinty kүүreperen latä'
kyyjia kүүrät vultaki mykhat: ar
opinty lihkar ^{la kettükēsest kүүre} ~~katämma~~ jo etere
kyyjimy a kyykūk annak kemysejire

A tehinaren opinty

Budapest 1880 apr. 18 en.

aläräty pulgyni
firtäppisand
r. f.

108 / 1880

12

Küres önkelt

A. M. S. Madéniia 1880. aprill 12^{én} tartott
II. ös Szasáty ütisineb jegyzőkönyvéből.

75. Szilagyi Sándor 2. sz. kérés individuumt test.
Első indítvány: Felhívve hogy az országban tar-
tottai sokott felolvasások a nyitvánság számára
vannak sánuu, hasánozza el az ország.

Jövöre tegye közzé a titkani hivatal a napi
lapokban a felolvasások címét az eddig is 44.
kötetben volt módon.

Második indítvány: Felhívve hogy az Madéniia
kegyelens kötelességet ró le akkor midőn az elhúny
tagok végrendeletére tesületileg megjelen, hasánozza el
az ország.

Jövöre ha az ország Budapeston több tagjai közül
valaki meghal: az országtitkár a lehető legelőt
jö elve hívja meg a tagokat annak temetésére.

Az országtitkár járóló felolvasása után,
mindkét indítvány elfogadására, az utóbbi azon
feltevésben, hogy a belőrekerett szomszár esetről az
illető család jökor értesíti az Akadémiát.

Tekintetes Bizottság!

A tekintetes Bizottság részéről hoztam interestű felhívást, vajjon a m. tudományos Akadémia anyagi segítségével támogatott kísérleti vizsgálataim jelenleg mennyire haladt, s mikor várható annak befejezése, bator Rodon Következőket a tekintetes Bizottság elé terjesztem:

A szőben fergő optikai vizsgálatra szükséges kísérletek Steeg hamburgi optikásnál lettek megrendelve, azok egy része (egy Dove-féle polarizátor és egy Babinet-féle compensator) elkészült és megérkezett s elfogadhatónak mutatkozott, ellentétben egy szűben megkísérelt integrálás, mint azénak meg nem felelő vissza küldött, továbbá új is sajátkezű kísérletek rendeltettek meg, melyeket a műszerkészítő mikhamarabb elkészíteni ígért.

Ezen kísérletek megérkezése után a tulajdonképpeni mérésnek legelőször is módosra eddig is már kísérletileg meg lett állapítva, megkeresve s neppény felhasználása mellett a nyári szünidejében be fognak fejeztetni.

A nyárcsúcs eredmények legkésőbb s. é. október haváig közzétételre alkalmas lesznek a tekintetes Bizottság elé terjesztve.

Budapest 1880 április 12 d.

A Tekintetes Bizottság

alaxatos szolgálója

Fröhlich János.

M. D. 1880/12

A Magyar Tudományos Akadé-
mia matematikai Természettudós-
mányi állású bizottságának intézett

jelentése

Dr. Föhllich Józ. egyet. ny. rk. tanárnak, amann
folyamatosan lévő sa m. tud. Akadémia részéről
anyagiilag támogatott kísérleti vizsgálatairól.

109/1880

N. 1075-20/3 80.

Kaiserl. Univers. u. Landes-Bibliothek. Strassburg.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke.

Liste des livres.

Almanach 187

Értesítő (Akadémiai) 187 (Bulletin acad.)

» (Archaeologiai) 187 (Bulletin archéolog.)

Évkönyvek (Annales)

Közlemények (Archaeologiai)

» (Math. és Term.)

» (Nyelvtudományi)

Értekezések a nyelvt. és szépirodalom köréből

» a philos. tudományok köréből

» a társad. tudományok köréből

» a történelmi tudományok köréből

» a mathem. tudományok köréből

» a természet-tudományok köréből

/ Monumenta Hungariae Historica. I. osztály. Diplomataria. *16. vol.*

» » » II. osztály. Scriptorum

» » » III. osztály. Monum. Comit. Regni Hung. Ed. Fraknoi

» » » III. osztály. Monum. Comit. Regni Transyl. Ed. Szilágyi

» » » IV. osztály. Acta extera. Ed. Wenczel.

» » » IV. osztály. Acta extera. Ed. Nagy et Nyáry

Anjoukori okmánytár. Ed. Nagy Imre

Történelmi Tár.

/ Archivum Rákóczianum. I. osztály. *7. vol.*

» » » II. osztály.

Liter. Berichte aus Ungarn. 187

Strassburg, 13 April 1880
Kaiserliche Universitäts- & Landesbibliothek.
Der Oberbibliothekar:
Barack.

[Faint, illegible handwriting at the top of the page]

[Faint, illegible handwriting in the upper middle section]

110 / 1880

Tekintetes akademiái matematikai és termé-
szettudományi bizottság!

Becsen február 15-én intézményi határozatom a tekintetes
matematikai és természettudományi bizottságot el-
presidenci, miszerint a tekintetes akadémia által el-
gelyezett, és a telegyűlést végzőmenél yorszerint ta-
nyományosa' Valgorelatomok már tényleg megke-
szültek, és biztalan híjjem, hogy azt a követke-
ző szünetidő alatt, augusztus és szeptember hónap-
okban be fogom fejezni.

A tekintetes akademiái matematikai és ter-
mészettudományi bizottságnak

Budapest 1880. Apr. 15-én

alacsony szolgája
J. P. Kócsy P. J.

111 / 1880

h. d. 1880 / 16

15

12

11

Mélyen tisztelt Baró ur!

Írves bocsánatos kérek, hogy a sek. biróság,
hogy jelentésemet mindeddig be nem küldhettem,
mert míg a Nemzeti Múzeum köldségzése az
osztágygyűlés által megstavarra nincsen, addig nem
kérhettem az igazgatóságtól had heti szabadsá,
got és némi anyagi segélyt a Szlavoniában és
többben Dél-Magyarországban a múlt év nyarán
megfordult állambani kutatásaim és tanulmá,
nyaim folytatására. Hogy a Nemzeti Múzeum
igazgatósága tőstéről is némi anyagi támoga,
lásban részesüljek, ha hosszabb ideig távol len,
ni akarok, arra Kénynerid igen szerény fivéré,
sem, melyből, fájdalom, e nemes célra missem
áldozhatok; a sek. biróság által természet
kégyesen udalványozott öfkeg egy maga nem le,
vén

vén elegendő a cselba vett hadi udarása. — A
Költségvetés ledárgyalásán naponként érdeklél
vándam s nem gondoltam arra, hogy annak meg-
szavakása ily hosszú ideig elnyúlik.

Van szerencsém tehát Méltóságodat disztelel,
teljesen értesíteni, hogy körülbelül május hó 6-án
Slavoniába s innen Dél-Magyarországra udarom,
e vidékek Savasi fannájának tanulmányozása
végébe, mely, úgy szólván, még egyesek ismeretlen,
földéve természetesen, hogy erre névbe a Nemze-
si Múzeum igazgatóságának, illetőleg a nagym.
vallás- és Közoktatásügyi Ministeriumnak Ke-
gyes engedélyét kinyerendem.

A most gyűjtendő Savasi adatokat, a múlt
év nyarán már gyűjtőkkel együtt feldolgozva,
fogom arudán a lek. biróságának disztelel
előterjeszteni; de minthogy a hárdyarözü eo-
varok szabados meghatározása ar igen elskórdan

levő
job
nyel
mell

lor
za
jul
lad
tel
elbe
lob

sel

Bu

levő adatok miatt nagy nehézséggel jár és az új fa-
jok leírása hosszabb időt és gondos munkát igényel:
a Kész dolgozatot csak a jövő év elején re-
méllem a Sek. bizottsághoz benyújthatni.

A mi a múlt 1879 éved illeti, erre névvel bá-
lor vagyok a Sek. bizottságnak szives tudomása-
ra hivatni, hogy június hó 3-ától fogva egész
július hó 12-éig Salvoniában gyűjtölköztem al-
latoknál s főleg hártyaröjű rovarokat jó siker-
rel, és a hazai faunán jellemző fajok földrajzi
elterjedésére névvel számos érdekes adatnak ju-
toltam birtokába.

Méltóságot szives elnézésed kérvvel, tisztel-
del maradtam

Budapest, április 16. 1880.

Aláíratos szolgálója
Mocsáry János

M. D. 1880/113

Heterogynak
családja
(Scolinidae, Mura-
tillidae),

112/
1880

"Szerző" szerint kétségbevonhatlanul, bizonyos-
sint azonban lehetségesnek látszik, hogy a halmaz és
a váltólag így nagyjában mint répszelektben megle-
hető gyakran együtt jár a talajfeletti lég réteg kén-
savonak ingadozásával.

Tudor tanár figyelmes fordít a talajlegréteget a
talajokba áramlására, s erre kísérletei alapján
igentőleg vátagról. Ezen áramlását termékek erőik
veszítik, még pedig azokkal egyenlők, melyek a talaj-
legréteget a felületre juttatják elő. ~~Ezen~~ Az áram-
lás egyenlő, legjelenségtelenebb öpök, s annak a
pinceprobák leginkább ki vannak téve.

Ammoniak is kejszörök a talajban, honnét az
a levegőbe megy. Valószínű, hogy azonban legáltal-
máink, földrajzi felkutatásunkat fogva, a föld felüle-
tén kitüntető "rohadozó" göcökben a felületre meleg-
gel jön létre. A felpráttott ammoniak azonban erősebb
alkalminál újra lecsapódik, valamint abban szege-
nyebb talajok felpráttolva azt, újra visszavonják
a földre. Mátunk Budapestén több az ammoniak
mint Párizban, mi gélőbb szőlőjára látszik utalni.

az azant illetőleg prero^o fontosnak
tartja, hogy ennek jelentősre és eltérésére vonatko-
zó vizsgálatok nagyobb kiterjedésben történjenek.

Igen terjedelmesek a tenyésztési és állatokon tett
kísérletek, melyeket Todor tanár a legegőjével
végzett. Ezek prero a legegőben különböző idő-
ben különböző alatti és mennyiségű bakteriumok fog-
tattatnak, melyek közül legtöbb nagy épen nem, vagy
csak igen kevés mértékben bír fertőző képességgel az
állati prero^ora; fordítva azonban elő biko-
nyor időben az alatti is, melyek a prero^oban a legjöl-
jobb fertőző, s ennek különböző alattjait képezik
már igen kisiny mennyiségben is létrehozni. A leg-
kürben található apró prero^o családja az egész
sejtani és járva tanú kutatásoknak egyik legérdeke-
sek feladatát képezik.

A táblák a munka prero^oinak helyes meg-
tesére szolgálják.

Todor József lev. tag munkája önálló vizsgálata-
tok és kísérletek alapján nyert adatokat tartalmaz,
melyek fontos egészségügyi közlani kérdések megoldá-
sát felkaphatósok, minél fogva a prero^onak és a hozzá
tartozó táblák kiadását ajánlom. Budapest 1887. ápril 18. Baboch Kálmán
lev. tag.

113/1880

18

A m. Rudományos akademia
scholtes matematikai és terméket-
Rudományi bizottságának
Budapest.

Todor József leu. tag munkája „Egészíté-
ségi Mutatók. I. rész. A leg lényegéről” négy-
részes 215 irattal lapszerű és 4 tábla van hozzá-
valóva.

A „perso” vizsgálatait Budapestben sette, itt a
talajnak és a légkörnek psinsav-, ammónia- és
oxantartalmaát mutatva, nemkülönben a lényegéről
val, s különösen az itt előjövő apró preserverekkel
kiseb leteket kére.

A módjereket, melyeket „perso” vizsgálataitan
és kísérleteiben alkalmazott anyagok, melyek hapon-
eretekben általában hapszállatnak és megbiztatok.

A kénjavas vizsgálata a "kén" azan erd-
menyre jut, hogy a talajban kénjavas felbomlásán képző-
dik, pontosan azután diffúzió útján a talaj felett levegő-
be áramol, még pedig nem egyenletesen, hanem
időnkint erősebben, mintkorábban ajánlott
közlekedni. Tavaszkor ellenben a talajleg nagyobb
szelvényét fogva nem hajlandó a felületre törni, s így
akkor nem fertőzi a levegőt. Ejjel kint is több kén-
javat próbált a talajból a levegőbe felmenni, itt azan-
ban a savas kénitelt talajon képezni.

A légköri kénjavas, s ennek ingadozásai elő-
ször a talajban véghezmenő bomlási folyamatok-
nak ~~természetes~~ eredményei, s így a légkörnek a ta-
lajból származó bomlási termékekkel kint is
arányú kénjavasra mutatnak. Ekkint a mennyiben
a talajlegnek, kint is ennél kénjavasnak a levegő-
be áramlását ismerjük, ebből a kén "kénit" kő-
vezetést vonhatunk arra, hogy mitkor van legin-
tebb a levegő bomlástermékekkel kénjavas. Ezen a
kérdés pedig tovább menve, vizsgálhatjuk, vajon a levegő-
nek talajleg által ~~fertőzött~~ kénjavas a fertőző ke-
zésekkel mutat-e és minő ösze függést.

Ért. febr. 5. 1880

Budapest, 1880. jan. 3.

114.

Főszekelendő és Nagyságes
Főszekér Ur!

A Rönyvéri bizottság utolsó tanácsko-
zása alkalmával elhatározták, hogy az ed-
digi Rönyvéri szolga f.é. febr. 1. napján
elhagyja szolgálását. Ez állomásra ezennel
kinevezem Richling Terence, ki nálam 9
évig szolgálván: őt mint ritka becsületes
embert ajánlhatom.

Richlingnek ez állomás iránti folya-
modványát ezennel csatolom, — megjegyzem,
hogy a folyamodást és annak Rész mellékle-
tét ő saját kezével írta.

Szolgálati ideje kezdődik f.é. feb-
ruár hó 1-én, s minthát nagy hiszem, hogy a
szolgálat érdekében jár, hogy teljesen

Főszek. és Nagyságes Fraknói Vilmos urnak

Helyben

megbírástó és nemsohára nösülö szolga
lakják az Akadémia palotájában: föl-
kérem Nagyságodat, méltóságosod akkér
intézkedni, hogy Richlingot az egyik
szolga szállásás elfoglalhassa.

Fogadja Nagyságod öszinte tisz-
telesen nyilváníttásás

a M. T. Akadémia elnöke:

J. LöngayMenzler

A M. Földművelésügyi
Minisztérium

115. A M. F. Madémia igazgató sa-
nája a folyó 1. lapján tartott
közben Mezőgazdászok körében
szolgálat, korszak szolgálatának
elő, 480 pengő évi teljes fizetés
fennsajátul, nyugalmában helyese.

Mivel a s. pénzügyi osztály
számon van azon korszakokkal kapcsolat-
ban, hogy a Mezőgazdászok körében
mennyi a folyó évi költségük éven-
gyeaddal mezzérik.

Budapest, febr. 5. 1880.

nyugalmában

114. A M. F. Madémia elnöke
Mezőgazdászok körében nyugalmában
szolgálat helye a folyó évi febr.
1. lapjánól fogva Richtling Károly
kiszárván, ennek részén a 480
pengő évi szolgálati fizetés a mon-
dott lapról fogva Károly
várszéki.

Budapest, febr. 5. 1880.

A szolgálati körü-
létben, valamint
az évi 120 pengő körü-
lét illetéséről is

114. 115

1880.

Pickling Jerencsnek
az 1880. jan. 3. d. táján
kelt. gf. Lönyay Kegy-
hértől aláírt bizonyít-
vány, 1897. május 16. d. táján
ajánlottan elvélvették.

Jónás Kócs

3^{ik} értekelet 1880 april 19.

Nagyságn Kondor Gyusztai urnak

Van jelenem értekeleti hasárolatból felkérni
Kontkoly 2 értekeletnek birttrágilag
meggyerendő bírálatára

1. Nap földök megfigyelése 1879. 1 tábla
2. Adatok Jupiter és Mars fizikaiájához 1879.
3 tábla (melyek nélfu rannak tartara.)

Budapest 1880 március 11.

Szabó.

Kontkoly Mihály l. táj a két értekeletre:

1. Adatok Jupiter és Mars fizikaiájához 1879.
2. Nap földök megfigyelése az ó' Szultai csillag-
vizsgálón 1879-ben
a Kinyumalásra érdemes.

Budapest, 1880. apr. 19.

Kondor

III citatkerlet .1880 april 19.

116/1880

19

Tek.

Farkas József urat
Budapest Lipótváros 14 sz. sz.

Budapest 1890. április 27.

Az akadémia mávdiik ota
felge o bekioldill eletek
zist: "A hadi irodalom
fortenek a legnagyobb idok:
fol kezdve a XII századig"
sajjalvan, tartalomait
ho nem elegitvonek talalka.

~~Minde~~

(Küvando' a hivatalos
könyve ( ) jegyig.

Mindezeket fogva
az értékesít felolva:
sajta a kalmatvonek
nem talalvan, az
csatolmányait együt
bizallosal ojszalalalalal.

BH

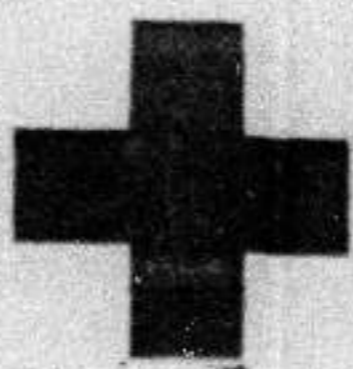
117 / 1880

Aprilis

37.

12

12

Budapest, 1880. április 24.

A magyar tudományos társaság
méltóságos elnökségének

Budapesten

Öcs. kir. Felsége Erzsébet királyné mint a
"Magyar országos segélyző nő-egylet" legmagasabb
védnöke legkegyelmesebben elhatározni méltos-
tatott, hogy az egylet f. évi május 10-én tartandó
évi közgyűlését személyesen fogja megnyitani.

Bátorkodunk ennek folytán a méltóságos
elnökséghez azon kéressel fordulni, hogy ezen
közgyűlésre saját dísztermét átengedni kegyes-
kedjék.

További kérelmünk az, hogy méltóztassék ezen
intézkedést úgy megtenni, hogy a terem az előke-
születek megtétele végett már gen rendelkezésünk-
re bocsáttassék, kötelességünknek tartván azt
11-én ismét teljes rendben visszabocsátani.

Azon reményben, hogy a méltóságos Elnökség
kérelmünket teljesíteni fogja, mély tisztelettel ma-
radunk

MAGYAR ORSZÁGOS SEGÉLYZŐ NŐEGYLET.
A GAZDA

Rudolf Zsigmond

12

U. S. Patent Office
Washington, D. C.

118 / 1880

THE PATENT OFFICE
WASHINGTON, D. C.

A. M. F. Akadémiahoz az 1880. év május 22-dikétől ugyan-
azon év apr 26-dikéig a "következő" ajándék-csere-és
köteles könyvpéldányok érkeztek:

I. Festületektől.

- Kön. Gesellschaft der Wiss. Göttinga. Abhandlungen. XXV. B. Nach-
richten. 1879. Gelehrte Anzeigen. 1879. I. II. B.
- Académie Imp. des Sciences. St. Pétersb. Bulletin. Tom. XXVI. No. 1.
- Accademia dei Lincei. Roma. Atti. Transunti. Vol. IV. Fasc. 3. 4.
- Accademia della Crusca. Florenz. Vocabolario. Vol. IV. Fasc. 1.
- Kön. Bayerische Akademie der Wiss. München. Sitzungsberichte. Philos.
Philol. und Hist. Cl. 1879. II. B. 2. H. Math. Physik. Cl.
1879. 4. H.
- Società Ital. di Antropol. Florenz. Archivio. Vol. IX. Fasc. 3.
- Société R. de Numismatique. Bruxelles. Revue Belge. 1880. 2. Livr.
- Smithsonian Institution. Washington. Introduction to the study of
sign language.
- Society of Antiquaries. London. Proceedings. Vol. VIII. No. 2.
- Museum of Compas. Zoology. Cambridge. Bulletin. Vol. VI. No. 3. 4.
- North China Branch of the R. Asiatic Soc. Shanghai. Journal.
N. Ser. 13.
- R. Microscopical Society. London. Journal. Vol. III. No. 2.
- Naturhistor. Museum. Braunschweig. Die Neuaufstellung des Na-
turchistor. Museums.
- Kön. Sächsischer Abstraktionsverein. Dresden. Mittheilungen. 30. H.
Jahresbericht 1879/80.
- Kais. Akademie der Wiss. Beis. Anzeiger. 1880. Nr. 5. 6. 7. 8. 9. 10.
- Abstraktionsverein. Beis. Berichte und Mittheilungen. XVIII. B.
- Office of the Amer. Journal. New Haven. The Amer. Journal of Science.
No. 112. Vol. XIX.

Jahr.

10. H.

1.

Sol. II.

4. 5.

v. VII.

3

kaiban

szeg

sol

es

csis

~~264.~~ Dr. Mandello Károly. Budapest. Rückblicke auf die Entwicklung der Ungarischen Volkswirtschaft im 1879.

~~275.~~ Stollár György. Miskolc. Adalok Bányászat hajdanához

III. Kötelek példányok.

~~Al. b. tud. egyetem nyomdája. Budapest. a) A székely miv. és gaad. egyesületes Évkönyve 1879-re. b) Gyógyászat. III. évfoly. 10-14. sz. c) Népszerűtök Lapja. III. évfoly. 5. 6. sz. d) Szoonit. 1879. Bt. 28-45.~~

~~Clasina örököszi nyomdája. Nagyszében. Catechese. Tom. I.~~

~~G. kash. seminariam nyomdája. Galacsfalva. Rascirile lui Odyssea.~~

~~Ligter K. nyomdája. Komárom. S. Benedek életé és hatása.~~

~~Amurati nyomda. Temesvár. Rapava Nora-Ldrava Szagra.~~

~~Bruffs V. nyomdája. Nagyszében. Nepobut ca Unchiu.~~

~~Ref. főtanoda nyomdája. M. Várasz hely. Lenás. Böjti levelek.~~

~~Rékly Lipót nyomdája. Arad. Az aradi mazar kórház 1879. évi működése.~~

~~Magyar testvérek nyomdája. Temesvár. Törsüctai és reg. Erdépfü. VI. évfoly. 2. füzet.~~

~~Skasnitel J. nyomdája. Szatolza. Obana augspur. vyznani.~~

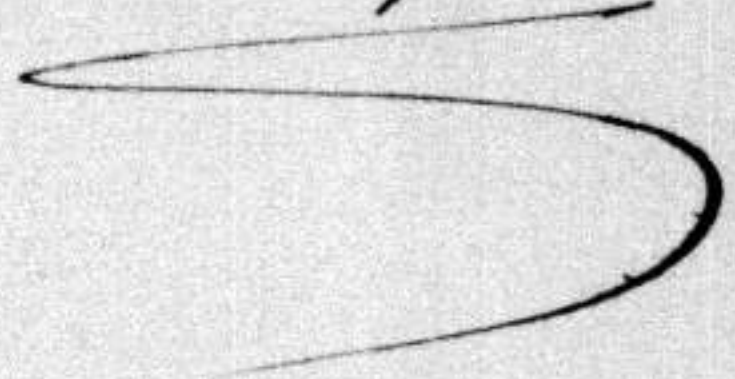
~~Ref. főiskola nyomdája. Kolozsvár. a) Részvés. b) Salamon: Kolozsvár népegyedizének akadályai. c) Mástomfi: Öblénytani tanulmányok a Foraminiferairól. d) Acta s. scient. Universitatis Claudio-politanae anni 1879/80. Pars. I. e) Erdélyi Műzeum. VII. évfoly. 1. 2. sz.~~

~~Ref. főiskola nyomdája. Pápa. a) A levelező újságotól. I. köv. 3. füzet. b) Egy nő becsületéről.~~

IV. Saját kiadásbeli munkák.

- ~~2~~ Term. Értek. X. köt. 1. 4. 5. sz.
4-6) Math. Értek. VII. köt. 9. sz.
8-9) Érteke. 1880. 1. 2. sz.
2-4) Math. Term. Közlem. XVI. köt. 1. 2. sz.
1-3) Aristophanes vigjátékai. I. kötet.

Hocskun
Hellebrandt Ágoston

119 / 1880

21

120 //
/ 1880

29

12

11

Bírálati Jelentés
a Fáy-alapítványból kitűz-
ve vett „adományi” kérdésre
beérkezett pályamunkáról.

Tisztelt Akadémia!

Mint egyide a jelzett pályázati
kérdést illető munka megbírálá-
sára kiváldott osztálytagjaink
a beérkezett egy dolgozat iránt
a következőben terjeszttem elő véle-
ményemet.

A Sci. Akadémia a 1206. évfoly-
mú pályakérdés kitűzésével hazai
közügyünk egyik legfontosabbára
a Közadós rendszerének tudos-
mánya s praktikus szempontból
tárgyalására hívta a Szádec-
keret figyelmét felhívni, s arra
nézetből indulni, hogy egyfelől

a pályadíjnak jelentékeny össze-
ge (P. i. 3000 forint), másfelől a
feladványnak önmagában is
is oly érdekes mint karafiosok
lé jellege, főbb Kiváló versenyzőt
fog a pályára venni.

Annál nagyobb sajnálattal
ell alótirottat kimondam, hogy
a beérlelt egyetlen Dolgozat
is, oly silány, minden kritika
nélkül álló, s majdnem a botrá-
nyosságig menő felületességet
& közérzéstlanságot eláruló
irodalmi kísérlet, hogy a Főb.

Académia e részben alig a
jálkoltó más eljárás, mint a
pályamunkának egytzerű vitéz.
szantarisitása, s olybá vetele,
mely még arra sem érdemes,
hogy ezernyi fogyatkozások, ü-
res declamáció és kifogások,
esetlen alarja és kivétel 186
belsőbb bírálat) tárgyává

[vagy megbeszélés]

széles.

Az alábbiakból látható, hogy a fentebb
még oda terjed, hogy a fentebb
pályáján ez alkalommal kiadandó
semmi gelle se volna. További meg
fontolásra maradván fenn az a
kérdés, nem lenne-e helyes és
kiváncsán a ^{feladvány} ~~XXXXX~~ kiintéssel
annak jelentőségére, meg egyben
Rituzni, illetőleg Kalendariális
figyelmeztetést a tárgyra vonatkozó
felhívni.

Budapest Máj. 1. 1880.

Rautz Gyula
(reud, 1880)

Täy. juttu
A paljaini v. juttu
intressi

1880

121 / 1880

Kisfaludy-Társaság.

18/880.

Nagyméltóságú gróf Lónyay Jenyhert úrnak, mint a
M. T. Akadémia elnökének

Budapestben.

Nagyméltóságú Elnök Úr!

— Kisfaludy-Társaság harmincegyedik ünnepélyes közlést f. évi
február 8-án d. e. 10 órakor fogja tartani a Magyar Tudó-
mányos Akadémia dísztermében, melyre Nagyméltóságodat
s az Akadémia önnel tagjait meghívni szerencsénk van.
Fogadjon Nagyméltóságod kiváló tiszteletünk nyelvével.

Budapestben, 1880. február 4-ken.

Beöthy Zsolt
a Kisfaludy-Társaság titkára.

Gyulai Pál
a Kisfaludy-Társaság elnöke.

Ét. fév. 6. 1880.

122.

2

1

1

1

1

1

2

3

1

2

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTAR

AKADEMIAI LEVÉLTÁR

1880

KÉZIRATOK

FOLYTATÁSA
KÖVETKEZIK